

2529-05

ONTWERP NOTA VAN UITGANGSPUNTEN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Gemeente Etten-Leur

Ontwerp

Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied

- Nota van Uitgangspunten/Plantoelichting
bijlagen

- Planregels p.m.

- Planverbeelding schaal 1: 5.000 p.m.

Plan van Aanpak/Startnotitie	x	Juli 2007
Ontwerp Nota van Uitgangspunten	x	September 2009
Nota van Uitgangspunten	o	p.m.
Concept Voorontwerp Plan	o	p.m.
Voorontwerp Plan	o	p.m.
Concept Ontwerp Plan	o	p.m.
Ontwerp Plan	o	p.m.
Vaststelling Plan	o	p.m.

Projectgegevens:
NOT02-ETT00001-01H

Rosmalen, september 2009

VOORWOORD/TEN GELEIDE

Voor u ligt de Nota van Uitgangspunten voor het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Etten-Leur. Dit plan wordt opgesteld door Croonen Adviseurs in opdracht van en in overleg met de gemeente Etten-Leur. Het doel van dit plan is het bieden van een actueel planologisch-juridisch kader voor het buitengebied van Etten-Leur, gericht op beheer en kleinschalige ontwikkelingen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding plan	1
1.2	Plangebied, doel en status plan	1
1.3	Totstandkoming plan	2
1.4	Opzet en inhoud plan	3
2	RUIMTELIJK BELEIDSKADER PLANGEBIED	4
2	RUIMTELIJK BELEIDSKADER PLANGEBIED	5
2.1	Beleid rijksniveau	5
2.2	Beleid provinciaal/regionaal niveau	10
2.3	Beleid gemeentelijk niveau	22
2.4	Beleidsmatige aandachtspunten	33
3	BESCHRIJVING EN ANALYSE PLANGEBIED	35
3.1	Gebiedskarakteristiek	35
3.2	Beschrijving en analyse gebied	35
3.3	Gebiedsgerichte aandachtspunten	41
4	HOOFDLIJNEN BESTEMMINGSPLAN	43
4.1	Doelen en uitgangspunten plan	43
4.2	Uitgangspunten plansystematiek en planthema's	44
4.3	Natuur-, water- en milieuaspecten plan	67
5	UITGANGSPUNTEN PLANVERBEELDING EN PLANREGELS	71
5.1	Aanzet gebiedsbestemmingen: gebiedsbestemmingenkaart	71

Bijlagen

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Bijlage 2: Gebruikte informatie

Bijlage 3: Projectorganisatie

Bijlage 4: Relatie met Gebiedsplan Brabantse Delta

Separate bijlagen

- Gebiedsbestemmingenkaart met onderliggend kaartmateriaal (losse bijlagen)
- Quicksan gebiedsvisie bebouwingsconcentraties (losse bijlage)
- Tabel i.v.m. bestemmingsplan Buitengebied (nieuwe functies op voormalige agrarische bedrijfslocaties, verbrede landbouw bij agrarisch bedrijf, nevenfuncties bij agrarisch bedrijf en aan huis gebonden beroepen) (losse bijlage)
- Notitie 'Natuurwaarden Buitengebied Etten-Leur' (losse bijlage)

Figuur 1: begrenzing plangebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding plan

De aanleiding voor de bestemmingsplanherziening is zowel juridisch als inhoudelijk. Als eerste aanzet hiervoor is de voorliggende Nota van Uitgangspunten voor het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Etten-Leur opgesteld.

Voor de gemeente Etten-Leur vigeert een bestemmingsplan Buitengebied uit 1998. De gemeente wil dit plan graag actualiseren en digitaliseren. Het plan dient mede te worden herzien op grond van de Interimstructuurvisie en Paraplunota ruimtelijke ordening van de provincie Noord-Brabant, het Uitwerkingsplan Stedelijke Regio Breda-Tilburg en het Gebiedsplan Brabantse Delta. Verder heeft de gemeente in 2005 een StructuurvisiePlus vastgesteld. Op onderdelen dient de inhoud van deze plannen te worden doorvertaald in een nieuw bestemmingsplan Buitengebied.

Inhoudelijk gezien zijn er diverse beleidsmatige en feitelijke ontwikkelingen, die vragen om een herziening van het bestemmingsplan. Te noemen zijn het revitaliseringsbeleid en het beleid voor vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (VAB's), glastuinbouw, teeltondersteunende voorzieningen, wensen voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten, regeling mantelzorg e.d. In hoofdstuk 4 wordt hiervan een nadere uitwerking gegeven.

1.2 Plangebied, doel en status plan

Het plangebied omvat het gehele buitengebied van de gemeente Etten-Leur, d.w.z. het gehele grondgebied van Etten-Leur exclusief het huidige en aanstaande stedelijke gebied van Etten-Leur en de bedrijventerreinen Vosdonk, Trivium, Zwartenberg en Attelaken, en inclusief de bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Het buitengebied van de gemeente heeft een oppervlakte van circa 4.200 ha. Het overige stedelijke gebied heeft een oppervlakte van circa 1.400 ha. In figuur 1 is de begrenzing van het plangebied aangegeven.

De gemeente Etten-Leur is gelegen in West-Brabant en ligt tussen de (buur)gemeenten Breda, Zundert, Rucphen, Halderberge en Moerdijk. De gemeente Etten-Leur is circa 5.600 ha groot en telt circa 41.300 inwoners (juli 2009). Hiervan zijn de meeste woonachtig in de kern Etten-Leur. Het buitengebied kent zo'n 875 adressen.

De kern Etten-Leur is ontstaan uit de lintdorpen Etten en Leur. Omstreeks 1968 zijn deze dorpjes aan elkaar gegroeid. Het buitengebied ten noorden van Etten-Leur wordt gekenmerkt door een overwegend open landschap dat is gestructureerd door waterlopen met kades en dijken en veelal bomenrijen daarlangs. Hier en daar komen broekbosjes voor. Ten zuiden van Etten-Leur bevindt zich een veenontginningslandschap met afwisselend grote en kleine boscomplexen, heide, grasland en akkers. Rondom de kern komt een zandlandschap voor, dat wordt gekenmerkt door een halfopen karakter met macroreliëf en een kleinschalig patroon van weg- en erfbeplantingen.

Het doel van het nieuwe bestemmingsplan is het bieden van een actueel, eenduidig, toegankelijk, uitvoerbaar en handhaafbaar planologisch-juridisch beleidskader voor het buitengebied. Dit kader is gericht op het beheer van bestaande kwaliteiten en functies en het faciliteren van nieuwe kwaliteiten en functies. Het plan vervangt het volgende geldende bestemmingplan en zijn partiële eerste herziening:

- Bestemmingsplan Buitengebied 1998 gemeente Etten-Leur, vastgesteld door de gemeenteraad van Etten-Leur op 29 oktober 1998 en grotendeels goedgekeurd door GS op 25 mei 1999;
- Eerste herziening Bestemmingsplan Buitengebied 1998 (huisvesting seizoenarbeiders en inhoudsmaat burgerwoningen) gemeente Etten-Leur, vastgesteld door de gemeenteraad van Etten-Leur op 18 september 2006 en goedgekeurd door GS op 7 december 2006.

Naast bovengenoemd bestemmingsplan worden nog enkele aangrenzende gebiedjes meegenomen waar nu nog andere verouderde bestemmingsplannen gelden. Verder zijn er in de loop der jaren diverse vrijstellingen verleend en wijzigingsplannen opgesteld. Verleende vrijstellingen en wijzigingen zullen in het nieuwe bestemmingsplan verwerkt worden.

De status van het bestemmingsplan buitengebied zal zowel beleidsmatig (de plantoelichting) als juridisch (de planverbeelding (voorheen plankaart) en de planregels (voorheen planvoorschriften)) zijn.

Het bestemmingsplan is hét instrument om de ruimtelijke ontwikkeling binnen een gemeente sturing en vorm te geven. Dit plan bindt zowel de burgers als de gemeente en dient als toetsingskader voor bouw-/aanlegvergunningen en het gebruik van gronden en opstallen. De planverbeelding en de planregels vormen samen het juridische deel van het bestemmingsplan. Deze Nota van Uitgangspunten, die als basis zal dienen voor de plantoelichting, maakt geen onderdeel uit van het juridische plan. De nota cq. toelichting bevat informatie over het beleidskader, het plangebied, de doelen en uitgangspunten van het plan, alsmede de plansystematiek en de uitwerking ervan in planthema's en bestemmingen. Deze Nota van Uitgangspunten kan na vaststelling ook dienen als basis om op het bestemmingsplan te anticiperen. Onderwerpen die elders regeling behoeven, worden niet geregeld in dit plan. Voorbeelden hiervan zijn de keur van het waterschap en de provinciale milieuverordening.

1.3 Totstandkoming plan

Het bestemmingsplan zal tot stand komen via een gefaseerde, projectmatige aanpak, waarbij per fase het verzamelen en verwerken van informatie afgewisseld is met een terugkoppeling naar de projectorganisatie. Hierbij wordt de volgende fasering aangehouden:

- 1 Oriëntatie en voorbereiding;
- 2 Nota van Uitgangspunten;
- 3 Voorontwerp bestemmingsplan;
- 4 Voorlichting, inspraak en (voor)overleg;
- 5 Tervisielegging en vaststelling.

De totstandkoming van voorliggende nota is begeleid door een kleine projectgroep en een breed samengestelde maatschappelijke klankbordgroep.

Aan de projectgroep namen relevante vakdisciplines vanuit de gemeente deel, aan de klankbordgroep organisaties met belang bij een goed plan voor het buitengebied. Een compleet overzicht van de projectorganisatie treft u aan als bijlage 3.

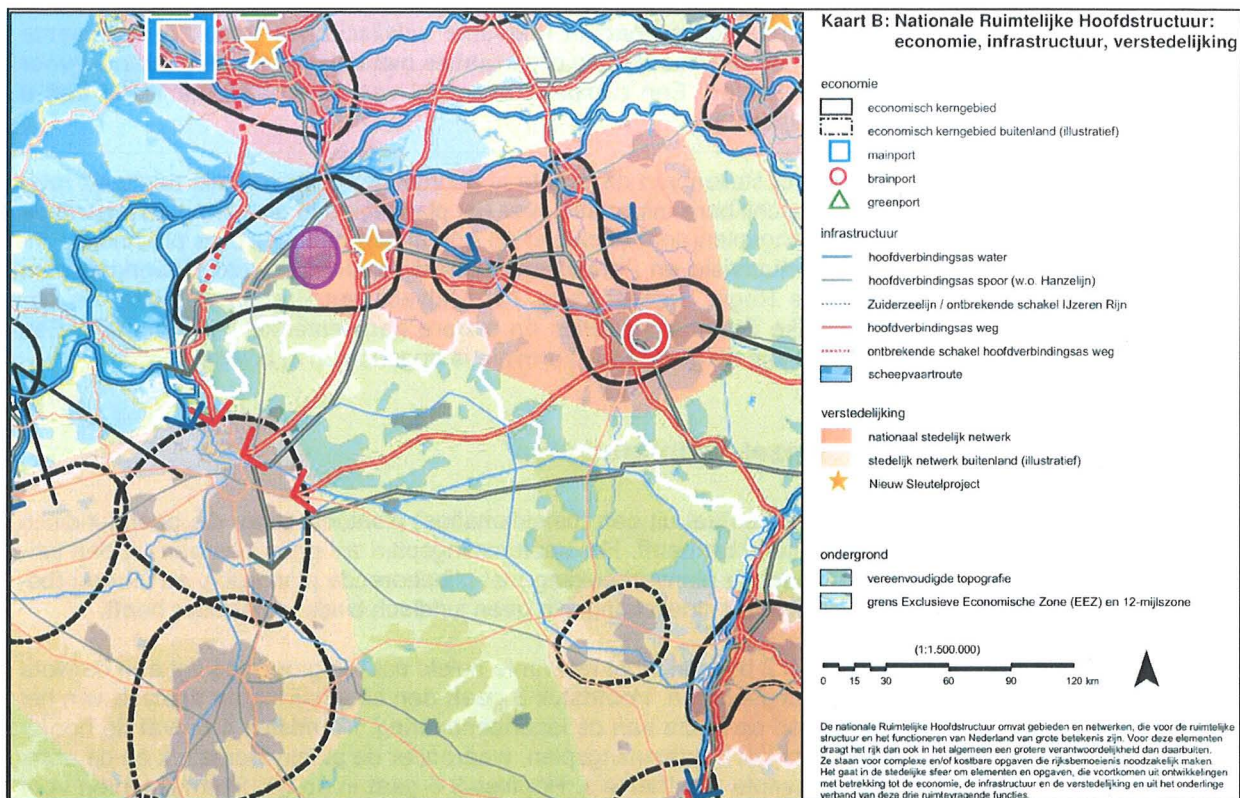
Voor het opstellen van deze nota is gebruik gemaakt van alle ruimtelijk relevante, beschikbare informatie over het plangebied in de vorm van vigerende bestemmingsplan(nen) (inclusief de ervaringen daarmee), de provinciale Interimstructuurvisie en Paraplunota ruimtelijke ordening, het Uitwerkingsplan Stedelijke Regio Breda-Tilburg, het Gebiedsplan Brabantse Delta, de gemeentelijke StructuurvisiePlus en andere gemeentelijke beleidsnota's. Een overzicht van de gebruikte informatie is opgenomen in bijlage 2.

1.4 Opzet en inhoud plan

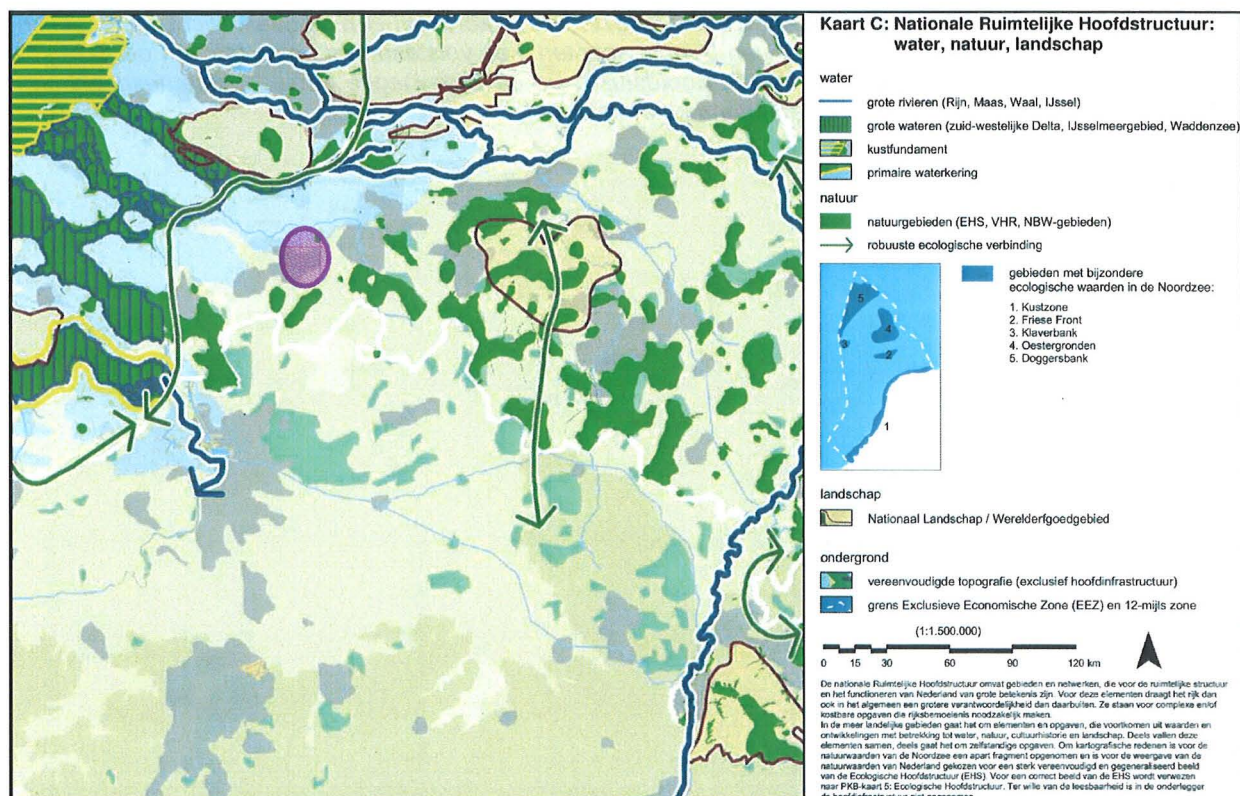
Deze nota bestaat uit een (beleidsmatige) plantoelichting, die geen juridisch bindend karakter heeft. Het bestemmingsplan zal gaan bestaan uit een juridisch bindende planverbeelding met bijbehorende planregels en uit een (beleidsmatige) plantoelichting, die geen juridisch bindend karakter heeft.

Hoofdstuk 2 beschrijft het relevante beleid dat ten grondslag ligt aan de Nota van Uitgangspunten. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving en analyse van het plangebied op basis van de lagenbenadering. Hoofdstuk 4 omvat de hoofdlijnen voor het bestemmingsplan, waaronder de plansystematiek en de ruimtelijk relevante planthema's. Hoofdstuk 5 gaat in op de uitgangspunten voor de planverbeelding en de planregels.

Leeswijzer : De snelle lezer, die in korte tijd een globaal inzicht wil krijgen in deze Nota van Uitgangspunten, kan volstaan met het lezen van de paragrafen 2.4 en 3.3, hoofdstuk 4 en de bijgevoegde gebiedsbestemmingenkaart met onderliggend kaartmateriaal.

Kaartuitsnede Nota Ruimte: Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking

Kaartuitsnede Nota Ruimte: Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: Water, Natuur en Landschap

2 RUIMTELIJK BELEIDSKADER PLANGEBIED

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het ruimtelijk relevant beleid voor het plangebied. Het betreft hier zowel integraal ruimtelijk beleid (Nota Ruimte/Interimstructuurvisie Noord-Brabant en Paraplunota ruimtelijke ordening/gemeentelijke StructuurvisiePlus) als ruimtelijk relevant facet- en sectorbeleid op verschillende beleidsniveaus. Het rijksbeleid werkt via het provinciaal beleid door naar het gemeentelijk niveau. Per beleidsdocument wordt kort ingegaan op doel en status, alsmede op de ruimtelijk relevante doorwerking.

2.1 Beleid rijksniveau

2.1.1 Ruimtelijke beleid

Nota Ruimte (Ministerie van VROM, 2006)

In de Nota Ruimte zijn op Rijksniveau de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020 vastgelegd. De nota heeft 4 hoofddoelen: versterken economie, krachtige steden en een vitaal platteland, waarborging van waardevolle (inter)nationale groengebieden en waarborging van de veiligheid. In de nota worden de bakens verzet in de vorm van nieuwe voorstellen met minder regels (deregulering) en meer ruimte voor ontwikkeling (van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie). Het rijk wil hierbij meer overlaten aan lagere overheden (centraal wat moet en decentraal wat kan). Enkele belangrijke koerswijzigingen in de Nota Ruimte zijn de extra aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten, verbrede plattelandsontwikkeling en een minder streng contourenbeleid.

De hoofdlijnen van beleid zijn aangegeven in een ruimtelijke hoofdstructuur. Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking' ligt Etten-Leur in een 'Nationaal stedelijk netwerk' en in een 'Economisch kerngebied'.

Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: water, natuur en landschap' heeft het buitengebied van de gemeente Etten-Leur geen bijzondere aanduiding gekregen. In de omgeving van het plangebied zijn wel gebieden aangeduid als 'Natuurgebied (Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (VHR), Natuurbeschermingswetgebieden (NBW))'.

De Nota Ruimte biedt meer kansen om het economisch draagvlak en de vitaliteit van het landelijk gebied te vergroten. Daarom wil het rijk de mogelijkheid voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen. Vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in wonen of werken (kleinschalige bedrijvigheid). Soms kan nieuwbouw wenselijk zijn. Denk hierbij aan woningbouw in de vorm van Ruimte voor Ruimte (Rood voor Rood) en nieuwe landgoederen (rood voor groen). Het kabinet acht economisch vitale, grondgebonden landbouw van belang voor het beheer van het buitengebied en verwacht dat de provincies in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering. Het rijk ondersteunt de veranderingen in de landbouw onder andere door ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van duurzame productie te vergemakkelijken.

Binnen de kaders van het rijksbeleid kunnen de andere overheden hun eigen ruimtelijke afwegingen maken. De nieuwe Wet ruimtelijke ordening verlegt het accent van specifiek toezicht achteraf, zoals goedkeuring van bestemmingsplannen, naar proactieve sturing, dat wil zeggen invloedsuitoefening vooraf. Meest opvallend is de kaderstelling vooraf door middel van algemene regels. Dit betreft algemene regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. Via algemene regels in een Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte zal het rijk bewerkstelligen dat nationale ruimtelijke belangen, uit onder andere de Nota Ruimte, doorwerken tot op lokaal niveau. Die regels richten zich primair tot gemeenten, die het eerst verantwoordelijk overheidsniveau zijn voor de inhoud van bestemmingsplannen. De Wet ruimtelijke ordening voorziet ook in de mogelijkheid om, daar waar provinciaal maatwerk vereist is, die regels door provincies te laten uitwerken of provincies onder voorwaarden te laten voorzien in een afwijkende regeling. Dat geschiedt door een provinciale verordening (zie paragraaf 2.2).

In de Nota Ruimte is voor nagenoeg alle nationale kaders aangegeven dat deze via nadere uitwerking en detaillering door provincies worden vormgegeven. Bij de opstelling van bestemmingsplannen moet de gemeente zich houden aan bij algemene maatregel van bestuur of provinciale verordening gestelde regels (kaderstelling c.q. duidelijkheid vooraf). Binnen die kaders hebben gemeenten beleidsruimte.

Nieuwe of gewijzigde regels moeten binnen een bepaalde termijn in bestaande bestemmingsplannen verwerkt worden. De AMvB Ruimte zal gefaseerd in werking treden. De eerste tranche zal naar verwachting in 2010 worden vastgesteld. De daarin opgenomen regels zullen bij het eerstvolgende besluit tot vaststelling of wijziging van een planologische regeling in acht genomen moeten worden, doch uiterlijk in 2013. Het is daarom van belang in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied zo mogelijk meteen te voldoen aan de AMvB Ruimte.

Agenda Vitaal Platteland (Ministerie van LNV, 2004)

De Agenda Vitaal Platteland bevat de integrale visie van het rijk op de verdere ontwikkeling van het platteland. De Nota Ruimte bevat vooral ruimtelijk beleid. De Agenda Vitaal Platteland beschrijft een integraal perspectief op basis van economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten. De visie wordt beschreven aan de hand van de thema's verbreding van de landbouw (landbouw met een neventak en verbrede landbouw), leefbaarheid, natuur en landschap (EHS en Nationale Landschappen) en milieukwaliteit.

Revitalisering Landelijk Gebied (Ministerie van LNV, 2002)

De Reconstructiewet Concentratiegebieden is, na de varkenspestepidemie in 1997, opgesteld ten behoeve van de verbetering van de ruimtelijke structuur voor de intensieve veehouderij. In de opgestelde reconstructieplannen is de integrale zonering van het landelijk gebied voor de intensieve veehouderij verder uitgewerkt in de vorm van landbouwonwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden. De wet voorziet in deze gebieden in een rechtstreekse doorwerking van het reconstructiebeleid naar bestemmingsplannen daar waar dit aan de orde is. Ofschoon de intensieve veehouderij de aanleiding vormde, zijn de doelen van het revitaliseringsbeleid al vrij snel flink verbreed.

In West-Brabant geldt de wet slechts deels. Voor de delen van West-Brabant waar de Reconstructiewet niet geldt, zijn in het kader van de revitalisering van het landelijk gebied op basis van vrijwilligheid gebiedsgerichte plannen gemaakt. Het plangebied van de gemeente Etten-Leur maakt deel uit van Gebiedsplan Brabantse Delta. Zie paragraaf 2.2.

2.1.2 Beleid natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie en water

Nota natuur, bos en landschap in de 21^e eeuw (Ministerie LNV, 2000)

In juni 2000 is de Nota natuur, bos en landschap in de 21^e eeuw (NBL21) verschenen. Deze nota vormt een integrale herziening van het Natuurbeleidsplan, de Nota Landschap, het Bosbeleidsplan en het Strategisch Plan van Aanpak Biodiversiteit. Het NBL21 geeft de basis voor het natuur-, bos- en landschapsbeleid in het komende decennium. Dit beleid omvat onder meer de voortzetting van realisatie van de EHS en het op onderdelen versterken daarvan. Dit kan in de vorm van robuuste verbindingen, een offensieve landschapsaanpak, het werken aan hoogwaardig groen om de stad en een effectief internationaal natuurbeleid. De nota werkt door in de uitwerking van de ecologische hoofdstructuur, natuurdoeltypen en het programma beheer.

Natuurbeschermingswet 1998 (Ministerie van LNV, 2005)

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. De wet biedt een beschermingskader voor natuurwaarden (habitats en soorten) in Natura 2000-gebieden en bepaalt dat projecten en andere handelingen in en nabij beschermde gebieden dienen te worden getoetst op (mogelijke) negatieve effecten op deze waarden. De externe werking van Natura 2000-gebieden kan gevolgen hebben voor een bestemmingsplan buitengebied. In het plangebied is geen Natura 2000-gebied gelegen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Ulvenhoutse Bos. Dit Natura 2000-gebied ligt op ruime afstand van het plangebied.

Flora- en faunawet (Ministerie van LNV, 2002)

Naast de gebiedsgerichte natuurwetgeving is ook soortgerichte natuurwetgeving van belang. Sinds 1 april 2002 is in dit kader de Flora- en faunawet van kracht. In deze wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld binnen en buiten natuurgebieden en vormt daarmee de vervanging van een aantal eerdere wetten, alsmede de implementatie van de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Wet op de archeologische monumentenzorg (Ministerie van OCW, 2006)

In de Wet op de archeologische monumentenzorg, aangenomen in 2006 en ingevoerd per 1 september 2007, is het doel van het in 1992 gesloten Verdrag van Valletta (Malta) verwerkt: bescherming van het archeologische erfgoed als bron van het Europese gemeenschappelijke geheugen en als middel voor geschiedkundige en wetenschappelijke studie. Om dat doel te bereiken moet de wetgever het archeologisch erfgoed betrekken bij de ruimtelijke ordening. Met de wet wordt het Verdrag van Valletta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De kern van de wet is dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de archeologische monumentenzorg binnen de gemeentegrenzen. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient de gemeente rekening te houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden. Men kan voorspellingen doen over de aanwezige archeologie, uitgaande van de gedachte dat in Nederland de mogelijkheden tot bewoning sterk samenhangen met het oorspronkelijke landschap. Deze voorspellingen zijn op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) weergegeven. De IKAW geeft een beeld van het bodemarchief dat complementair is aan de Archeologische Monumenten Kaarten (de AMK's).

Daarnaast is de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie van belang. Het gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologie is vastgelegd in de 'Archeologische beleidsadvieskaart voor het landelijk en stedelijk gebied' (zie paragraaf 2.3). De gemeente heeft deze beleidsadvieskaart laten actualiseren en is doende met het opstellen van een archeologische beleidskaart. De resultaten daarvan zullen zo gericht mogelijk in het bestemmingsplan worden meegenomen.

Nota Belvédère (Ministerie van VROM, OCW, LNV en V&W, 1999)

De Nota Belvédère bevat het rijksbeleid voor de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota omvat tevens een kansenkaart (zonder wettelijke status) en een subsidieregeling. De nota wil bewerkstelligen dat aanwezige cultuurhistorische waarden actief worden meegenomen in de ruimtelijke planvorming. Verder streeft de nota naar behoud door ontwikkeling. In de gemeente Etten-Leur is geen gebied aangewezen als Belvédère-gebied.

Waterbeleid 21e eeuw/Nationaal Beleidsakkoord Water (Ministerie van V&W en Unie van Waterschappen, 2000)

In het verlengde van het Waterbeleid voor de 21e eeuw en het Nationaal Beleidsakkoord Water zijn verschillende overheden aan de slag om de landelijke en stedelijke wateropgave verder uit te werken. Dit houdt in dat men in het verlengde van de trits vasthouden-bergen-afvoeren actief op zoek gaat naar ruimte voor water (waterconservering en waterberging).

Het Waterschap Brabantse Delta en de gemeente Etten-Leur werken samen de landelijke en stedelijke wateropgave verder uit.

Kaderrichtlijn Water (Europa, 2000)

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater. Belangrijke aandachtspunten zijn de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater, de brongerichte aanpak en het principe 'de vervuiler betaalt'. De doelen voor waterlichamen, die in 2009 worden vastgesteld, moeten in principe in 2015 gerealiseerd zijn. Op basis van het kosteneffectiviteitsbeginsel kan verschuiving van de doelrealisatie naar 2021 of eventueel 2027 aan de orde zijn.

Ruimte voor de Rivier/Beleidsregel Grote Rivieren (Ministerie van V&W, 2005/2006)

In de PKB Ruimte voor de Rivier staat het beleid voor de aanpak van hoogwaterbestrijding beschreven. De insteek is rivieren meer ruimte te gaan geven. Hiervoor zijn sommige gebieden aangeduid als zoekgebied rivierverruiming. Deze dienen gevrijwaard te worden van (kapitaal)intensieve ontwikkelingen. In de gemeente Etten-Leur liggen geen zoekgebieden. De Beleidsregel Grote Rivieren is op 14-07-2006 in werking gereden. Hierin is het afwegingskader voor het rivierbed hernieuwd vastgelegd. Zo dienen nieuwe ontwikkelingen in het rivierbed expliciet gecompenseerd te worden wat betreft ruimte voor de rivier. De beleidsregel is rechtstreeks bepalend voor bouwmogelijkheden in het rivierbed. Een en ander is in de gemeente Etten-Leur niet aan de orde.

2.1.3 Milieubeleid (Ministerie van VROM)

Het milieubeleid is gericht op een duurzame ontwikkeling. De essentie van duurzame ontwikkeling is dat natuur en milieu, economie en de sociale kwaliteit in samenhang worden beheerd en behouden. Duurzame ontwikkeling houdt ook in het voorkomen van afwenteling van milieuproblemen op toekomstige generaties of op andere mensen.

Een belangrijke tendens in het rijksbeleid is het stellen van milieunormen om een basiskwaliteit te garanderen en ruimte te laten voor lokale overheden om maatwerk te kunnen leveren om waar nodig strengere normen/milieukwaliteitseisen te stellen. Enkele ook voor het buitengebied van belang zijnde wetten komen hieronder aan de orde.

Voor het milieubeleid zijn de Wet Geluidhinder (2007) en de Wet milieubeheer belangrijke wetten. De Wet Geluidhinder bepaalt vereiste zoneringen voor geluid. Deze wet is onlangs herzien. De Wet Geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis. De Wet milieubeheer is een algemene, overkoepelende milieuwet en stelt naast algemene milieukwaliteitseisen ondermeer algemene regels aan bedrijven, danwel legt daarvoor de basis. Daarnaast kent de wet voor een beperkt aantal bedrijven het systeem van vergunningen. De wet kent ook een hoofdstuk met betrekking tot milieueffectrapportages.

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' in werking getreden als wijziging van de Wet milieubeheer. De 'Wet luchtkwaliteit' vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. De aanleiding daartoe is de maatschappelijke discussie die ontstond als gevolg van de directe koppeling tussen ruimtelijke orderingsprojecten en luchtkwaliteit. De directe koppeling had tot gevolg dat veel geplande (en als noodzakelijk of gewenst ervaren) projecten geen doorgang konden vinden in overschrijdingsgebieden. Bovendien moest voor ieder klein project met betrekking tot luchtkwaliteit een uitgebreide toets gedaan worden. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' en bijbehorende bepalingen en hulpmiddelen, wil de overheid zowel de verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke normen. Aangezien de gemeente Etten-Leur op dit punt geen gemeentelijke verordening heeft, gelden hier de wettelijke normen.

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de nieuwe ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze nieuwe regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare gebieden.

Op 17 februari 2007 is een wetsvoorstel gepubliceerd voor wijziging van de Wv. Deze wijziging is op 1 mei 2007 in werking getreden. Deze omvat onder andere een inperking van de te beschermen natuurgebieden.

In paragraaf 4.4 is een nadere uitwerking van relevante milieuaspecten voor het plangebied opgenomen.

2.2 Beleid provinciaal/regionaal niveau

Interimstructuurvisie en Paraplunota

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening zijn per 1 juli 2008 de Interimstructuurvisie Noord-Brabant 'Brabant in Ontwikkeling' en de Paraplunota ruimtelijke ordening in werking getreden. De Interimstructuurvisie, vastgesteld door Provinciale Staten, geeft een overzicht van de ruimtelijke belangen en doelen van de provincie Noord-Brabant en de hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijk beleid. Dit ruimtelijk beleid is uitgewerkt in de Paraplunota. De Paraplunota, vastgesteld door Gedeputeerde Staten, vormt de basis voor het dagelijks handelen van Gedeputeerde Staten en de inzet van de instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening.

De Interimstructuurvisie komt inhoudelijk grotendeels overeen met de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Noord-Brabant, zoals uiteengezet in het Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in balans'. Actualisering van beleid zijn meegenomen. Het hoofdbelang, zorgvuldig ruimtegebruik, is thematisch uitgewerkt in provinciale belangen en doelen. De hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijk beleid worden uiteengezet aan de hand van de vijf leidende ruimtelijke principes:

- meer aandacht voor de onderste lagen;
- zuinig ruimtegebruik;
- concentratie van verstedelijking;
- zonerings van het buitengebied;
- grensoverschrijdend denken en handelen.

De hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid, inclusief de hoofdzonering van het buitengebied, worden weergegeven op de kaart 'Ruimtelijke Hoofdstructuur'. In de uitvoeringsagenda geeft de provincie aan welke instrumenten worden ingezet om de belangen en doelen te realiseren.

De Paraplunota bevat de beleidslijnen, die zijn gebaseerd op de vijf leidende principes, zoals vastgesteld in het Streekplan Noord-Brabant 2002 'Brabant in balans'. Tevens bevestigen Gedeputeerde Staten in de Paraplunota dat de diverse bestaande beleidsnota's, waaronder de Uitwerkingsplannen en de Gebieds- en Reconstructieplannen, het uitgangspunt voor het beleid en handelen blijven. Noodzakelijke aanpassingen in verband met nieuwe wetgeving en bestuurlijke besluitvorming zijn meegenomen.

Om de hoofdfuncties van het landelijk gebied (landbouw, natuur en recreatie) goed tot hun recht te laten komen is er een zonering aangebracht met daarbij een onderscheid tussen de Groene Hoofdstructuur (GHS-natuur en GHS-landbouw) en de Agrarische Hoofdstructuur (AHS-landschap en AHS-landbouw). Genoemde hoofdzones zijn verder uitgewerkt in meerdere subzones (onder andere verschillende leefgebieden). Deze provinciale aanduidingen zijn mede als richtinggevend beleidskader benut voor de uitwerking van de gebiedsbestemmingen en eventuele aanduidingen.

In deze nota zijn uitsneden opgenomen van planverbeeldingen van de Interimstructuurvisie en de Paraplunota.

Uit de uitsneden van de planverbeeldingen van de Interimstructuurvisie en de Paraplunota blijkt dat in het buitengebied van Etten-Leur de volgende vlakaanduidingen zijn opgenomen:

GHS-natuur	natuurparel, overig bos- en natuurgebied, ecologische verbindingszone;
GHS-landbouw	leefgebied kwetsbare soorten, leefgebied struweelvogels, natuurontwikkelingsgebied;
AHS-landschap	RNLE-landschapsdeel;
AHS-landbouw	glastuinbouw-vestigingsgebied, glastuinbouw-mogelijk doorgroeigebied en AHS-overig.

Tevens zijn voor het plangebied de volgende aanduidingen opgenomen: 'Stedelijke regio', 'Openheid' en 'Reserveringsgebied waterberging'.

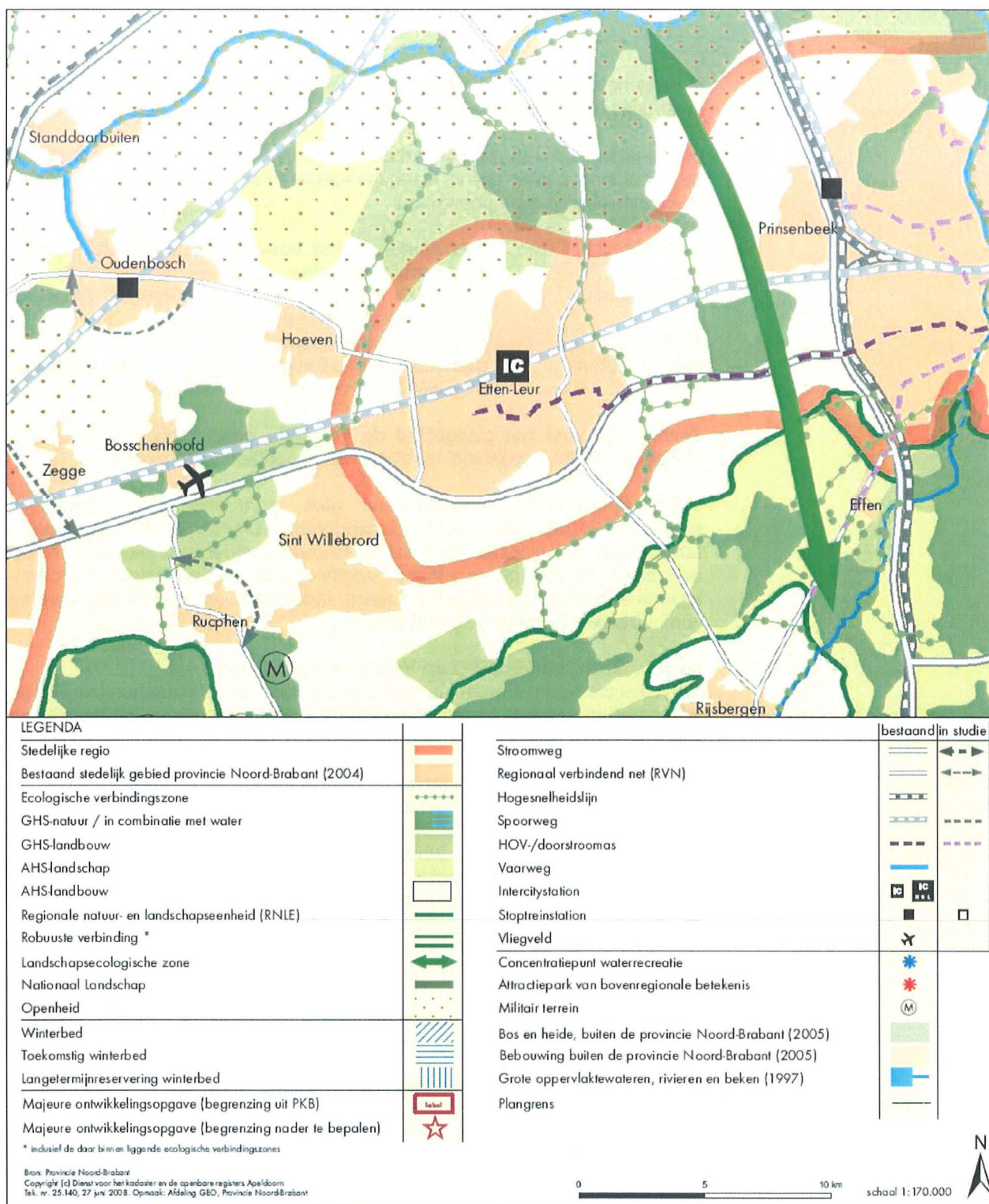
Voor glastuinbouw, ondersteunend glas, paardenhouderij, teeltondersteunende voorzieningen, verbrede landbouw en landbouw met een neven-tak, mantelzorg, tijdelijke huisvesting seizoenarbeiders, aardkundige waarden, beleid voormalige agrarische bedrijfslocaties, cultuurhistorie en archeologie is aanvullend beleid geformuleerd. Indien relevant voor het plangebied komt dit beleid terug bij de planthema's.

Nieuwe Structuurvisie RO en Verordening Ruimte

De provincie Noord-Brabant is doende met een nieuwe Structuurvisie RO en de opstelling van een Verordening Ruimte, beide gebaseerd op de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. In paragraaf 2.1.1 is reeds ingegaan op het instrument van kaderstelling vooraf door middel van algemene regels, zoals een provinciale verordening. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

De Verordening Ruimte zal gefaseerd in werking treden. De eerste fase bevat onderwerpen die niet ter discussie staan bij de herziening van de Interimstructuurvisie en is een juridische vertaling van bestaand beleid. Denk voor wat betreft het buitengebied bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals Ecologische Hoofdstructuur, waterberging, concentratiebeleid glastuinbouw en de Ruimte voor Ruimte- regeling. In de tweede fase volgen de onderwerpen die voortkomen uit de herziening van de Interimstructuurvisie, met andere woorden onderwerpen waarvoor gewijzigd beleid overwogen wordt. De vaststelling van fase twee van de verordening zal gekoppeld zijn aan de vaststelling van de nieuwe Structuurvisie RO van de provincie. Vaststelling van fase 1 van de Verordening Ruimte is voorzien in het voorjaar van 2010, vaststelling van fase 2 medio 2010.

Evenals de regels uit de landelijke AMvB Ruimte zullen ook de regels van de provinciale Verordening Ruimte binnen een bepaalde termijn in acht genomen moeten worden. Zoals de AMvB Ruimte een aandachtspunt is voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied, geldt dat zeker voor de nieuwe Verordening Ruimte. Het nieuwe bestemmingsplan zal zo mogelijk meteen binnen de kaders van de Verordening Ruimte vastgesteld dienen te worden, zodat er op korte termijn geen herziening nodig is om alsnog aan de Verordening Ruimte te voldoen.

Uitsnede Interimstructuurvisie Noord- Brabant

LEGENDA

GHS-NATUUR Natuurparel / natte natuurparel

Overig bos- en natuurgebied

Ecologische verbindingzone

GHS-LANDBOUW Leefgebied kwetsbare soorten

Leefgebied struweelvogels

Natuurontwikkelingsgebied

AHS-LANDSCHAP Leefgebied dassen

Waterpotentiegebied

RNLE-landschapsdeel

AHS-LANDBOUW Glastuinbouw - vestigingsgebied

Glastuinbouw - projectvestigingsgebied

Glastuinbouw - mogelijk doorgroeigebied

Glasboomteeltgebied

Landbouwonwikkelingsgebied

Overig

Waterwingebied

25-jaarszone

100-jaarszone

Boringsvrije zone

Regionaal waterbergingsgebied

Reserveringsgebied waterberging

Stroomweg

Regionaal verbindend net (RVN)

Spoorweg

Vaarweg

Bestaand stedelijk gebied provincie Noord-Brabant (2004)

Bos en heide, buiten de provincie Noord-Brabant (2005)

Bebouwing buiten de provincie Noord-Brabant (2005)

Grote oppervlaktewateren, rivieren en beken (1997)

Plangrens

Bron: Provincie Noord-Brabant
Copyright (c) Dienst voor het Landschap en de openbare registers Aardbeelden
Tek. nr. 24-903, 11 september 2007, Opmask. Afdeling GEO, Provincie Noord-Brabant.

0 5 10 km

schaal 1:170.000

Uitsnede Paraplunota Noord-Brabant

Nota Buitengebied in Ontwikkeling (2004)

Bij de nota Buitengebied in Ontwikkeling (BiO) gaat het onder andere om hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, paardenhouderij, landbouw met een neventak en verbrede landbouw. Deze nota biedt daarnaast aan gemeenten de mogelijkheid om beleid uit te werken voor nader te bepalen bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Bij (extra) versterking van de ruimtelijke kwaliteit kan (extra) beleidsruimte geboden worden aan (financieel-economische) ontwikkelingen. Hiervoor is dan een gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties vereist.

In het buitengebied van Etten-Leur zijn echter geen (bebouwingsconcentraties met) grote problemen waarvoor een gebiedsvisie vereist is. Dit is uit een quickscan gebleken. Gelet op de Etten-Leurse situatie -waar ook bedrijven-terreinen en woon-werklocaties aanwezig zijn - wordt het niet noodzakelijk en ook niet gewenst geacht in het buitengebied extra ruime functiewijzigingen ten opzichte van het reguliere beleid toe te staan. Het reguliere provinciale beleid (inclusief de algemene beleidsverruiming in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling) laat namelijk al de nodige functiewijzigingen toe. Zie verder hetgeen in paragraaf 2.3 over dit onderwerp is gesteld.

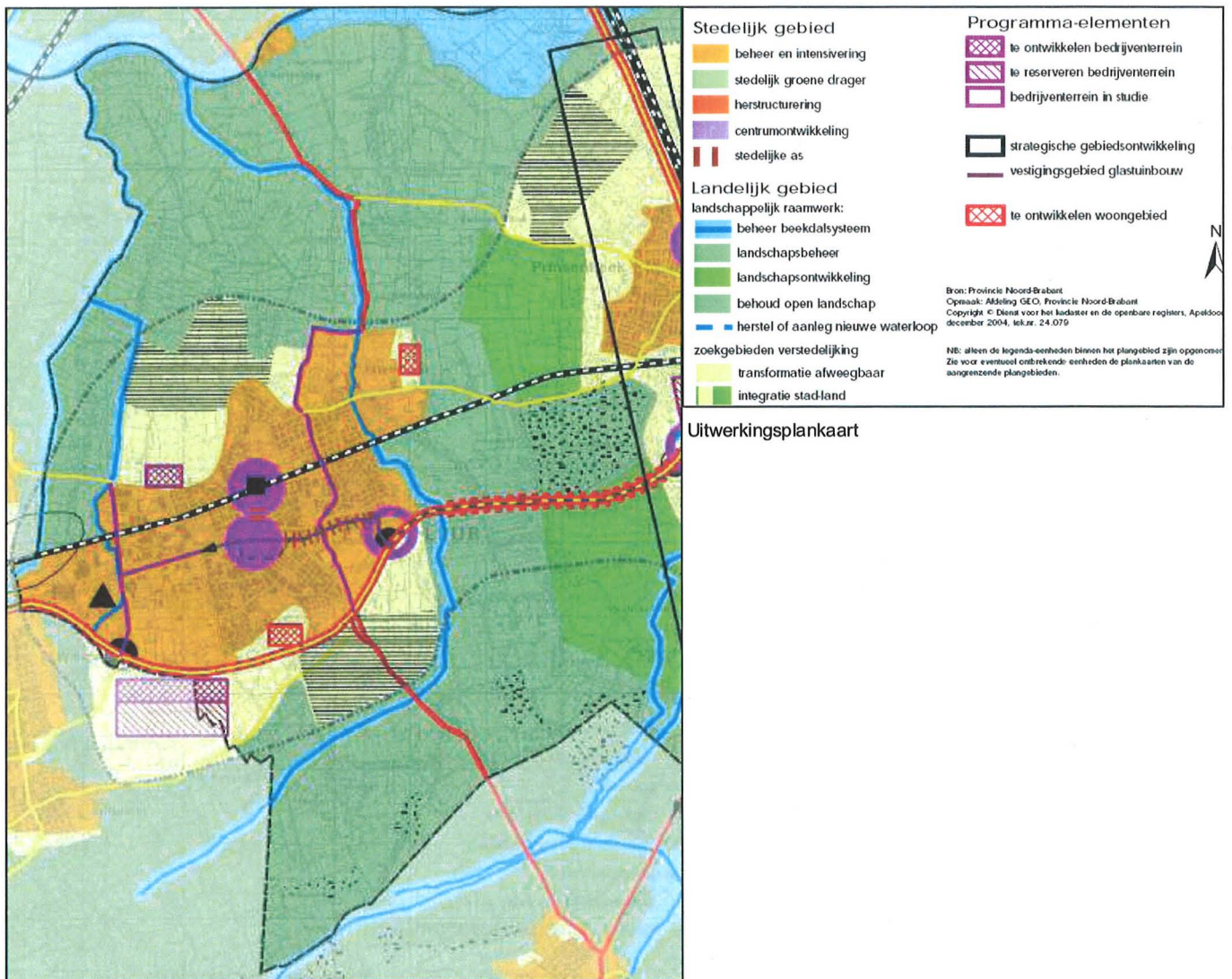
Uitwerkingsplan Breda-Tilburg (2004)

De uitwerkingsplannen van het Streekplan geven de kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken. In het Uitwerkingsplan Breda-Tilburg krijgt ook landschapsontwikkeling aandacht en worden tevens belangrijke kaders gegeven voor de glastuinbouw. Op de bijbehorende plankaart en het daarin opgenomen duurzame ruimtelijk structuurbeeld is een globale visie op de kwaliteiten en ontwikkelingskansen van de regio opgenomen. Deze dient als basis voor de verdere planvorming. Uitwerkingsplannen bevatten met name een uitwerking van het verstedelijkingsbeleid. Van belang voor het buitengebied zijn onder meer aanduidingen als landschappelijke zones, transformatiegebieden en vestigingsgebied glastuinbouw.

In deze nota is een uitsnede opgenomen van de uitwerkingsplankaart. Voor het plangebied gelden de volgende aanduidingen:

- Beheer beekdalsysteem: Dit is het deel van het landschappelijk raamwerk waar de beken en/of kreken en beekdalen de structuurdragers zijn van de landschapsstructuur en voor ontwikkelingen met betrekking tot het watersysteem, de natuur, het landschap en extensieve vormen van recreatie. Het beleid voor deze gebieden krijgt verder inhoud in het kader van de revitalisering van het landelijk gebied, door de waterschappen en/of wordt uitgewerkt in het kader van de Groene Hoofdstructuur (ecologische verbindingzones).
- Landschapsbeheer: Het beleid is gericht op het beheer en behoud van de bestaande landschappelijke verschijningsvorm zoals die is aangegeven op de basisstructuurkaart van Brabant. Het beleid voor deze gebieden krijgt verder inhoud in het kader van de revitalisering van het landelijk gebied.
- Landschapsontwikkeling: Dit zijn de gebieden in het landschappelijk raamwerk waar ontwikkeling van nieuwe groene functies en kwaliteiten nodig is. Gelet op de samenhang met de mogelijke stedelijke ontwikkelingen daaraan grenzend is landschapsontwikkeling nodig om tot een goede kwaliteit en een duurzaam functioneren van het landschappelijk raamwerk te komen. Het beleid is gericht op kwalitatieve verbetering van de inrichting van het landschap.

- Transformatie afweegbaar: De aanduiding transformatie afweegbaar geeft aan dat het transformeren van landelijk gebied naar stedelijk grondgebruik (wonen, werken, voorzieningen, stedelijk groen, al of niet in combinaties van meervoudig ruimtegebruik) afweegbaar is als dat nodig is om in de stedelijke ruimtebehoefte te voorzien.
- Vestigingsgebied glastuinbouw: Op basis van het duurzaam ruimtelijk structuurbeeld heeft in het Uitwerkingsplan, ten opzichte van het Streekplan, een nadere begrenzing plaatsgevonden van die delen van de vestigingsgebieden waarbinnen nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouw mogelijk is. Deze gebieden zijn op de plankaart van het Uitwerkingsplan aangeduid.

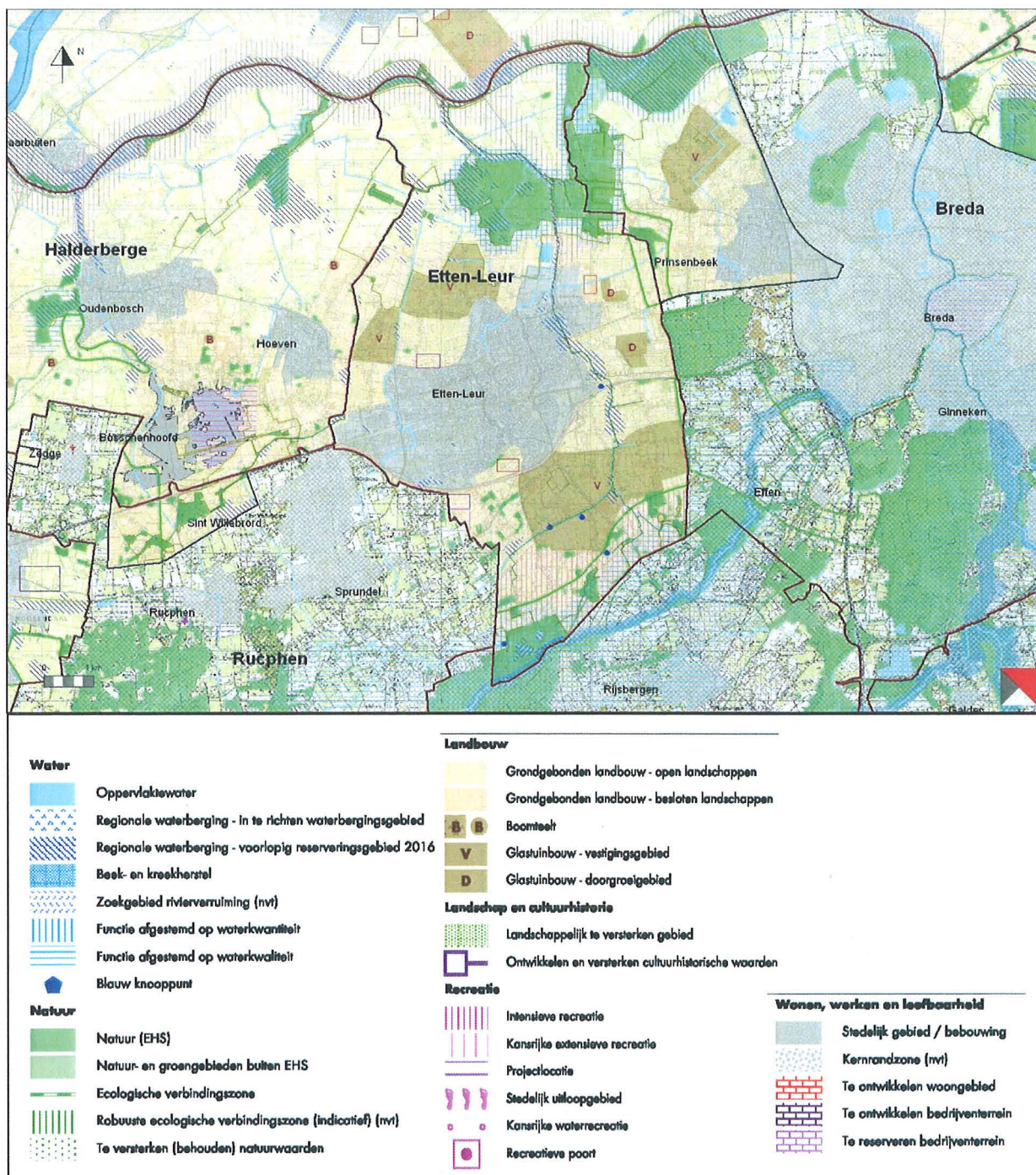

Gebiedsplan Brabantse Delta (2005)

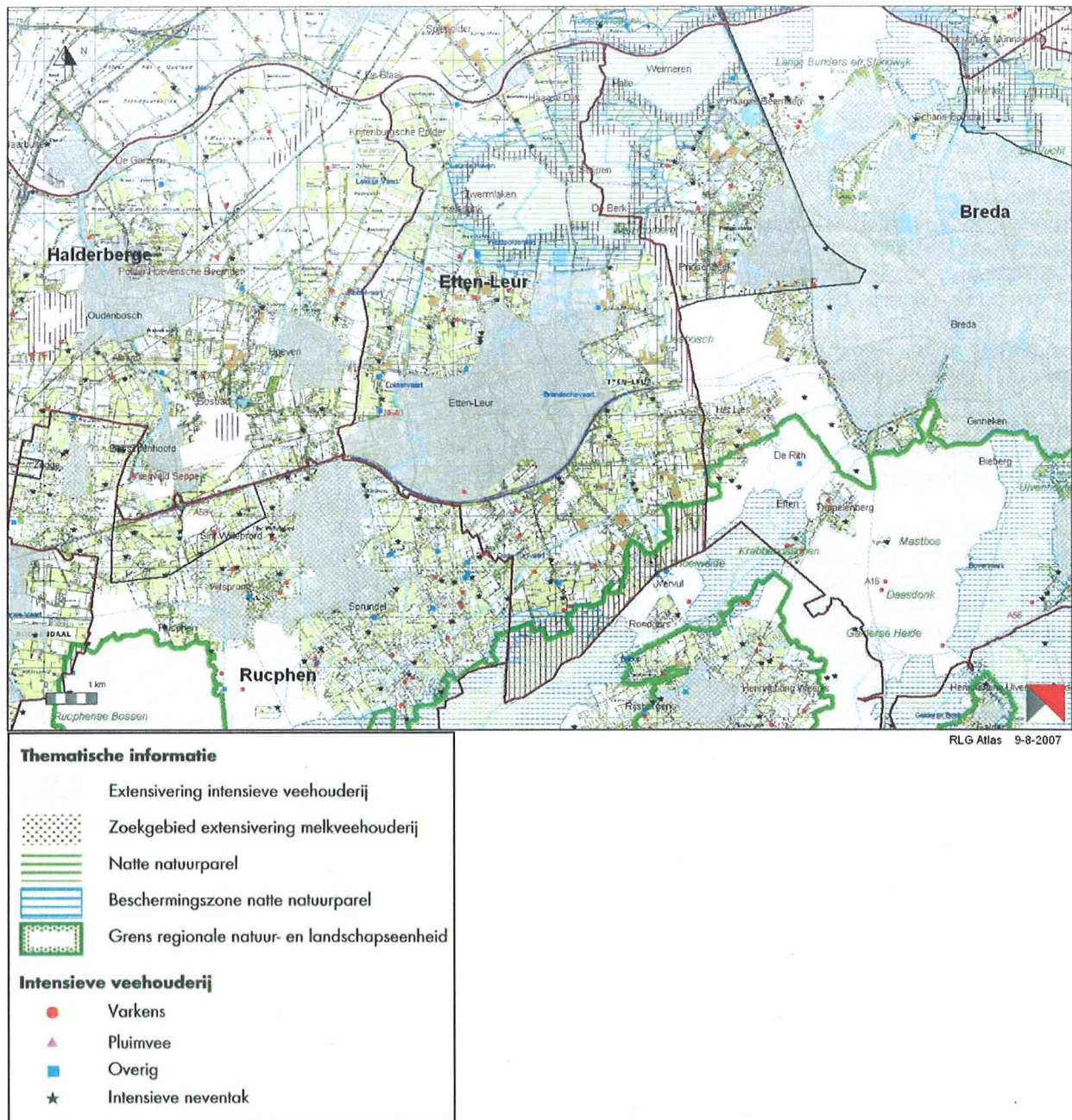
Het Gebiedsplan Brabantse Delta is, na vaststelling door de provincie, in 2005 in werking getreden. Het Gebiedsplan Brabantse Delta is in het kader van revitalisering van het buitengebied opgesteld en bevat een ambitie op hoofdlijnen voor de regio van de Brabantse Delta voor 2016.

Er wordt ingezet op behoud én versterking van het landelijk gebied uitgaande van de karakteristieke driedeling in de regio: kleipolderlandschap, het zuidelijk zandgebied en daartussen de stedenband.

In bijlage 4 is aangegeven wat de relatie is van het Gebiedsplan met het bestemmingsplan. Bij de herziening van het bestemmingsplan dient het Gebiedsplan in acht te worden genomen.

Gebiedsplankaart 1: Ambitiekaart Brabantse Delta

Gebiedsplankaart 2 Brabantse Delta

In deze nota zijn uitsneden opgenomen van plankaart 1 en 2 van het Gebiedsplan Brabantse Delta.

Op de Ambitiekaart (plankaart 1) zijn voor het plangebied de volgende zaken opgenomen:

Water:

Regionale waterberging, voorlopig reserveringsgebied 2016;
 Functie afgestemd op waterkwantiteit;
 Functie afgestemd op waterkwaliteit;
 Blauw knooppunt.

Natuur:

Natuur (EHS);
Ecologische verbindingzone;
Te versterken (behouden) natuurwaarden.

Landbouw:

Grondgebonden landbouw – open landschappen;
Grondgebonden landbouw – besloten landschappen;
Glastuinbouw – vestigingsgebied;
Glastuinbouw – doorgroeigebied.

Landschap en cultuurhistorie:

Landschappelijk te versterken gebied.

Recreatie:

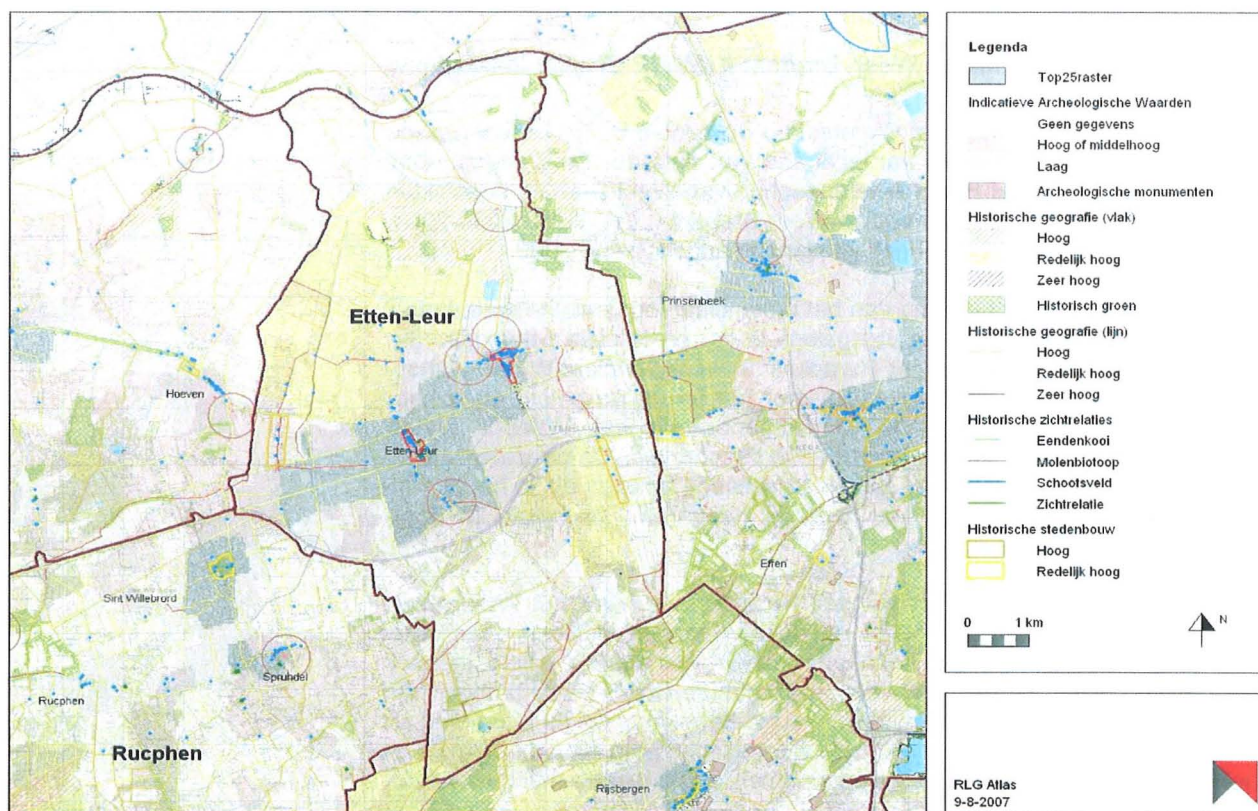
Kansrijke extensieve recreatie;
Kansrijke waterrecreatie.

Verder komen in het plangebied nog de aanduidingen 'Te ontwikkelen bedrijventerrein' en 'Te reserveren bedrijventerrein' voor. Vooral nog worden deze locaties opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied. Op plankaart 2 zijn enkele delen van het plangebied aangeduid als 'Extensivering intensieve veehouderij', 'Zoekgebied extensivering melkveehouderij', 'Natte natuurparel' en 'Beschermingszone natte natuurparel'. Op plankaart 2 is verder de nadere begrenzing van de Regionale Natuur- en Landschapseenheid (RNLE) opgenomen.

Cultuurhistorische Waardenkaart Noord Brabant (2006)

Deze provinciale kaart biedt inzicht in cultuurhistorische waarden en archeologische verwachtingswaarden binnen gemeenten. De kaart biedt inzicht in karakteristieke en kenmerkende relictten en de historische ruimtelijke ontwikkeling van het landschap, cultuurhistorische elementen, patronen en structuren die het huidige beeld van stad en land mede bepalen. De kaart heeft tot doel de beschikbare informatie op een publieksvriendelijke manier te presenteren.

In het gebied komen een aantal historisch waardevolle lijnstructuren (vaarten, dijken, wegen) en vlakken (verschillende polders, akkercomplexen en heideontginningen) en historische stedenbouw (buurtschap Hoge Bremberg) voor. Ook zijn verschillende waardevolle groenstructuren (houtwallen, laanbeplantingen) aanwezig. Tevens bevindt zich in het plangebied een molenbiotop. Daarnaast zijn verspreid door het plangebied middelhoge of hoge indicatieve archeologische waarden aangeduid. Zie hiervoor ook paragraaf 3.2. In hoofdstuk 4 is bij de planthema's aangegeven hoe wordt omgegaan met het aspect cultuurhistorie en archeologie in het nieuwe bestemmingsplan.

Cultuurhistorische waardenkaart

Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart Noord Brabant (2005)

Op de Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart is te zien of er aardkundige waarden aanwezig zijn in het plangebied. Aardkundige waarden zijn die onderdelen van het landschap die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van een gebied. Denk bijvoorbeeld aan dekzandruggen, beken, krekens en stuifzanden. Bij aardkundige waarden gaat het om de eigen waarde die men aan een aardkundig verschijnsel mag toekennen. Het kan dan gaan om een object of een patroon, bestaande uit een combinatie van objecten. Het kan zelfs gaan over een aardkundig proces. In de gemeente Etten-Leur liggen de aardkundig waardevolle gebieden Zwermlaken en het natuurreserveaat De Berk.

Provinciaal Waterhuishoudingsplan (1998) en Partiele herziening 2003-2006/nieuw Provinciaal Waterplan 2010-2015

Het provinciaal Waterhuishoudingsplan is partieel herzien en verlengd tot eind 2009. Dit plan bevat de hoofdlijnen en uitwerkingen van het provinciale waterbeleid. Het bevat beleid voor onder andere verdrogingsbestrijding, beekherstel en waterberging. Dit beleid werkt door in waterbeheerplannen. In het Gebiedsplan Brabantse Delta is eveneens een vertaling opgenomen van het Waterhuishoudingsplan: onder andere hydrologisch te herstellen natuurgebieden (natte natuurepaleis), waterconserveringsprojecten, voorlopige reserveringsgebieden voor regionale waterberging en maatregelen voor beekherstel.

Eind 2009 is de vaststelling voorzien van het Provinciaal Waterplan Noord-Brabant 2010-2015. Voor Etten-Leur zal dat plan geen relevante wijzigingen inhouden ten opzichte van het Waterhuishoudingsplan en het Gebiedsplan Brabantse Delta.

Integraal Waterbeheersplan West- Brabant II (IWWB-2) 2000-2004/nieuw Waterbeheerplan 2010-2015

Het plangebied valt binnen het Waterschap Brabantse Delta. De voormalige waterschappen Het Scheldekwartier, Land van Nassau, De Dongestroom, Mark en Weerij en het Hoogheemraadschap van West-Brabant beschikten over het Integraal Waterbeheersplan West-Brabant II (IWWB-2) 2000-2004. Waterschap Brabantse Delta heeft dit plan verlengd tot eind 2009.

Dit plan beschrijft de uitwerking van het provinciale (oppervlakte)waterbeleid door het Waterschap, zoals is vastgelegd in het provinciale Streekplan (intussen Interimstructuurvisie met Paraplunota) of provinciale Waterhuishoudingsplan. Het plan is richtinggevend voor het te voeren beleid en beheer van het Waterschap gedurende de planperiode. In het IWWB-2 zijn de hoofdlijnen voor het te voeren waterbeleid beschreven. Op de waterfunctiekaart hebben de waterlopen en gebieden dezelfde functies als in het provinciaal Waterhuishoudingsplan. Het ruimtelijk relevante waterbeleid zal doorwerken in het bestemmingsplan.

Omdat het IWWB-2 inmiddels wel wat verouderd is, heeft het Waterschap een Strategische nota 2006-2009 opgesteld. Door middel van overzichtskaarten geeft deze nota een beknopt overzicht van actuele beleidsthema's en -ontwikkelingen binnen Waterschap Brabantse Delta. De wijzigingen ten opzichte van het IWWB-2 hebben met name betrekking op de uitvoering en niet zozeer op het beleid op zich. In de Strategische nota zijn ook thema's uit het Gebiedsplan Brabantse Delta opgenomen, zoals waterberging en waterdoelen.

Momenteel is een nieuw Waterbeheerplan 2010-2015 in voorbereiding bij Waterschap Brabantse Delta. Vaststelling daarvan is voorzien eind 2009. Voor het bestemmingsplan Buitengebied zal het nieuwe Waterbeheerplan naar verwachting geen relevante wijzigingen inhouden ten opzichte van het IWWB-2, genoemde Strategische Nota en het Gebiedsplan Brabantse Delta.

Verordening Waterhuishouding Noord-Brabant (2005)/nieuwe Waterverordening Noord-Brabant

Deze verordening wijst de beschermde gebieden waterhuishouding (= GHS-natuur) en de attentiegebieden (zones van gemiddeld 500 meter rondom de 'natte natuurparels') aan. Zowel ten noorden als ten zuiden van de kern van Etten Leur liggen beschermde gebieden waterhuishouding (waaronder natte natuurparels) en attentiegebieden. Deze gebieden zijn ook aangegeven op plankaart 2 van het Gebiedsplan Brabantse Delta.

In verband met de nieuwe Waterwet moet de provinciale waterregelgeving worden aangepast. Ter vervanging van de Verordening Waterhuishouding Noord-Brabant (2005) en de Verordening Waterkering (1997) wordt een nieuwe waterverordening opgesteld: de Waterverordening Noord-Brabant. De meeste nieuwe regels in de verordening betreft kaderstellende regels voor de waterschappen bij het watersysteembeheer. Voor het bestemmingsplan Buitengebied is van belang dat de begrenzing van de beschermde gebieden waterhuishouding en de attentiegebieden rond de natte natuurparels (nu geregeld in de Verordening Waterhuishouding en overgenomen in het Gebiedsplan) ongewijzigd wordt overgenomen in de nieuwe Waterverordening Noord-Brabant. Vaststelling is voorzien eind 2009.

Provinciale Milieuverordening (PMV) (2002)

Deze verordening wijst bijzondere en kwetsbare gebieden aan vanuit milieuoptiek op basis van de Wet milieubeheer. De PMV richt zich onder andere op het aanduiden van bodembeschermingsgebieden (kwetsbare gebieden beleid lozingen buitengebied), grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden. Hierbinnen gelden gebruiksbepalingen welke door deze verordening geregeld worden.

Zowel ten zuiden als ten noorden van de kern Etten-Leur liggen bodembeschermingsgebieden. Ten westen van de gemeentegrens van Etten-Leur ligt het grondwaterbeschermingsgebied Seppe met zijn waterwingebied. Binnen het plangebied ligt daarnaast een deel van het stiltegebied Pannenhoeft.

Beleidsnota Glastuinbouw, inclusief teeltondersteunende kassen (2006)

Deze nota vormt een herziening van de Beleidsnota Glastuinbouw 1999. Het glastuinbouwbeleid zoals verwoord in deze nieuwe nota past grotendeels binnen het beleid zoals dat vastgesteld was in het Streekplan 2002. De nieuwe beleidsnota glastuinbouw wijkt af van het Streekplan 2002 op de volgende punten:

- de mogelijkheid nieuwe concentratiegebieden buiten de aangewezen concentratiegebieden te ontwikkelen aan de hand van in de nota opgenomen locatie- en inrichtingscriteria (onder andere ligging in AHS en minimaal 50 ha);
- de mogelijkheid tijdelijk maatwerk te leveren bij solitaire bedrijven in de AHS-landbouw die tegen de grens van 3 ha zitten en niet kunnen verplaatsen naar een concentratiegebied.

Ten aanzien van tunnelkassen (schuurkassen en permanente tunnel- of boogkassen (> 1,5 meter)) wordt in de nota afgeweken van de provinciale Beleidsnota Teeltondersteunende Voorzieningen uit 2003 op de volgende punten:

- In de AHS-landschap en AHS-landbouw wordt een verruiming van teeltondersteunende kassen toegestaan op het bouwvlak tot 5.000 m², waarbij het goedkeuringsvereiste van Gedeputeerde Staten vervalt.
- In de AHS-landbouw wordt voor een aantal nog nader aan te wijzen en te begrenzen gebieden door middel van maatwerk en onder voorwaarden groei tot maximaal 1,5 ha mogelijk gemaakt.

Teeltondersteunende kassen zijn alleen toegestaan op het bouwvlak.

Tevens zijn in de nota de provinciale ambities ten aanzien van duurzaamheidsaspecten als energie, water, licht, geluid, lucht, afval, natuur en landschap, cultuurhistorie en aardkundige waarden opgenomen.

Via de provinciale Paraplunota is de Beleidsnota glastuinbouw als provinciale beleidslijn aangewezen.

De inhoud van het bestemmingsplan ten aanzien van glastuinbouw wordt bepaald aan de hand van de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur van de Vereniging Glastuinbouw en de gemeentelijke besluitvorming daarover (zie paragraaf 2.3).

Beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen (2007)

Het beleid voor teeltondersteunende voorzieningen (TOV) gaat uit van een onderscheid tussen permanente voorzieningen en tijdelijke voorzieningen (maximaal 6 maanden per jaar). Permanente voorzieningen moeten op het bouwvlak. Indien het bouwvlak te klein is, dan kan een bouwvlakvergroting worden aangevraagd.

In kwetsbare gebieden geldt daarvoor ingevolge het provinciaal beleid een maximum maat, in de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) landbouw niet. Tijdelijke voorzieningen mogen buiten het bouwvlak worden opgericht. Hiervoor moet de gemeente op basis van in een gebied aanwezige waarden afwegen of een tijdelijke voorziening inpasbaar is. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in agrarisch gebied zonder meerwaarden, agrarisch gebied met landschappelijke waarden of natuurwaarden en bestaand natuurgebied.

NB: Het beleid voor de teeltondersteunende kassen is overgeheveld naar de Beleidsnota glastuinbouw.

Strategische Agenda West-Brabant 2008-2011 (2007)

Op 30 januari 2007 hebben de collegeleden van de 19 West-Brabantse gemeenten, namens hun colleges het Convenant Strategische Samenwerking West-Brabant ondertekend. Aanleiding hiertoe was de gevoelde noodzaak om gezamenlijk op te trekken op een aantal aangegeven beleidsvelden.

Met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen in West-Brabant zijn de volgende doelstellingen afgesproken

- Missie: Voor veel is een plek in West-Brabant, maar het blijft wel mooi!
- Op 1 januari 2009 heeft West-Brabant haar ruimtelijke visie klaar, die als bouwsteen wordt ingebracht in de nieuwe provinciale structuurvisie.
- Op 1 januari 2011 heeft West-Brabant volgens de aanpak van de gebiedsgerichte ontwikkelingsplanologie de volgende ruimtelijke deelGebiedsplannen klaar:
 - het gebied rond de A4;
 - het gebied rond de spoordriehoek Moerdijk – Roosendaal – Breda;
 - het gebied rond de A27;
 - het gebied rond de A58;
 - 'De waterrand van West-Brabant' (van Boven-Merwede, via oostkant Oosterschelde tot aan Markiezaatsmeer).

In 2009 wordt gewerkt aan een Ruimtelijke Visie West-Brabant 2030. De visie is bedoeld als ruimtelijke strategie op hoofdlijnen op regionaal niveau en als inbreng vanuit de regio op de nieuwe Structuurvisie RO van de provincie.

Ook diverse andere onderdelen van de Strategische Agenda hebben een relatie met de ruimtelijke ontwikkeling West-Brabant. De Strategische Agenda en de in ontwikkeling zijnde ruimtelijke visie hebben geen directe consequenties voor het plangebied.

2.3 Beleid gemeentelijk niveau

Voor het buitengebied van de gemeente Etten-Leur vigeert een klein gebied uitgezonderd- 1 bestemmingsplan Buitengebied dat deels is herzien. Deze zijn vastgesteld door de Raad, c.q. goedgekeurd door GS.

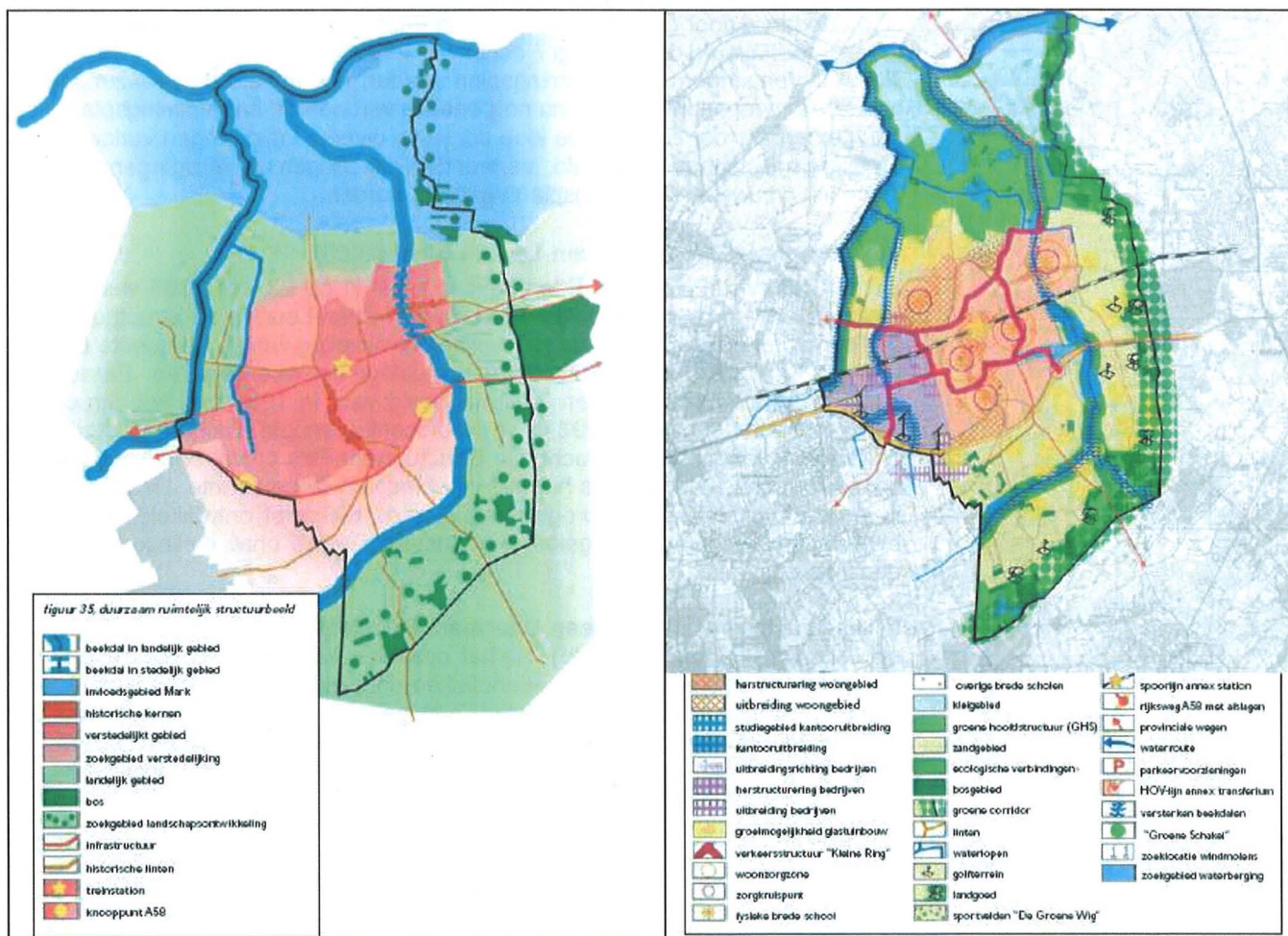
- Bestemmingsplan Buitengebied 1998 gemeente Etten-Leur, vastgesteld door de gemeenteraad van Etten-Leur op 29 oktober 1998 en grotendeels goedgekeurd door GS op 25 mei 1999;
- Eerste herziening Bestemmingsplan Buitengebied 1998 (huisvesting seizoenarbeiders en inhoudsmaat burgerwoningen) gemeente Etten-Leur, vastgesteld door de gemeenteraad van Etten-Leur op 18 september 2006 en goedgekeurd door GS op 7 december 2006.

Naast bovengenoemd bestemmingsplan worden nog enkele aangrenzende gebiedjes meegenomen waar nu nog andere verouderde bestemmingsplannen gelden. Verder zijn er in de loop der jaren diverse vrijstellingen verleend en wijzigingsplannen opgesteld. Verleende vrijstellingen en wijzigingen zullen in het nieuwe bestemmingsplan verwerkt worden.

StructuurvisiePlus 2020 Etten-Leur in Bloei (2005)

De StructuurvisiePlus 2020 Etten-Leur in Bloei is op 23 mei 2005 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Etten-Leur. In de StructuurvisiePlus wordt op hoofdlijnen de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Etten-Leur voor de periode 2004-2020 vastgelegd en weergegeven. Eerder legde de gemeente zijn eigen toekomstbeeld vast in 1983 met het Structuurplan Etten-Leur en in 1993 in de Hoofdcontourennota. Beide nota's zijn grotendeels ten uitvoer gebracht. De StructuurvisiePlus omvat een integraal beleid voor zowel de kern als het buitengebied van de gemeente. Daarnaast is in de structuurvisie een programma voor de toekomst ontwikkeld, waarmee knelpunten worden opgelost en kansrijke nieuwe ontwikkelingen worden ingezet.

In de StructuurvisiePlus is een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld (DRS) opgenomen (zie kaartuitsnede). Bij het opstellen van het DRS zijn de geconstateerde gebiedseigen karakteristieken doorvertaald naar een samenhangend structuurbeeld. Dit DRS laat nog geheel los van het programma zien welke ontwikkelingen alleen al op basis van het doorvoeren van de ruimtelijke kwaliteiten en potenties van de verschillende lagen wenselijk, mogelijk of onmogelijk zijn.

Daarnaast is in het verlengde van de confrontatie van het programma met het DRS en de daaruit voortvloeiende afwegingen een visie geschetst op de ontwikkeling van Etten-Leur tot 2020 (zie kaartuitsnede hierboven).

Zaken uit het visiebeeld, zoals onder andere de Groene Hoofdstructuur, de beoogde groene corridor, de ecologische verbindingen, bosgebieden en zoekgebieden waterberging zullen bij de verdere uitwerking van het nieuwe bestemmingsplan van belang zijn.

Programma-akkoord 2006-2010 (2006)

Bij het aantreden van de gemeenteraad in 2006 is een programma-akkoord opgesteld. Dit programma-akkoord is raadsbreed vastgesteld.

In relatie tot het (bestemmingsplan) buitengebied bevat het programma-akkoord de volgende ambities:

- Actuele bestemmingsplannen:
Bestemmingsplannen dienen actueel te zijn (maximaal 10 jaar oud). Alle bestemmingsplannen, die ouder zijn dan 10 jaar, dienen in 2010 geactualiseerd te zijn. Ook dienen de bestemmingsplannen digitaal beschikbaar en uitwisselbaar te zijn.
- Behoud en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het landschap:
Continuering van de uitvoering van het Landschapsbeleidsplan en het Project Particulier landschapsbeheer.
- Het recreatief medegebruik van het buitengebied bevorderen:
De landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het gebied rond Etten-Leur in toeristische informatie opnemen. Ook bijzondere evenementen in het buitengebied, zoals paardensportwedstrijden, tentoonstellingen, evenementen van natuurverenigingen, et cetera actiever promoten. Alle vormen van milieueducatie ook vermelden en opnemen in alle toeristische informatie en toeristische routes.
- Het actualiseren van het toeristisch-recreatief beleid:
Onder andere het ondersteunen van agrariërs die kampeer- en recreatiemogelijkheden voor kort verblijf willen bieden. In het kader van het toeristisch-recreatieve beleid de ligging in een bosrijke omgeving, met gevarieerde agrarische nevenactiviteiten, toeristisch beter benutten.
- Buitengebied met mogelijkheden voor nieuwe economische dragers en toeristisch recreatief medegebruik:
Beleid waarin met in achtname van de mogelijkheden ruimte wordt geschapen voor Nieuwe Economische Dragere in het buitengebied. Dit beleid moet worden geconcretiseerd in de actualisering van het bestemmingsplan Buitengebied. Hierbij dient onder andere een vertaling plaats te vinden van het Streekplan en de provinciale beleidsnotitie Buitengebied in Ontwikkeling.
- Geen nieuwvestiging van glastuinbouw. Uitzondering hierop vormt verplaatsing van bestaande glastuinbouwbedrijven van binnen Etten-Leur. In de glastuinbouwsector is sprake van een toenemende schaalvergroting. Tegemoetkoming van de glastuinbouwers in Etten-Leur, indien het huidige beleid ten aanzien van glastuinbouw niet toereikend blijkt te zijn. In overleg met belanghebbenden zorgvuldige afwegingen maken inzake het al dan niet aanwezig zijn van uitbreidingsmogelijkheden op bestaande glastuinbouwlocaties. Uitgangspunten hierbij zijn dat de hinder in de vorm van licht- en horizonvervuiling wordt beperkt. Het maken van voornoemde zorgvuldige afweging geldt ook voor nieuwe teeltondersteunende maatregelen.
- Slimmer omgaan met glastuinbouw. Clustering van bedrijven moet worden gestimuleerd zodat er schaalvoordelen en logistieke voordelen ontstaan. Clustering en concentratie van bedrijven levert bovendien een bijdrage aan zuinig ruimtegebruik.
- Veel aandacht voor goede landschappelijke inpassing van bedrijven, voor nu maar zeker voor de langere termijn. De landbouwbedrijven met bijbehorende gebouwen worden namelijk steeds groter. Door middel van beplanting of andere materiaalkeuzes moet in overleg tot een goede landschappelijke inpassing van deze gebouwen gekomen worden.
- Behoud van het landelijke karakter van Etten-Leur. De overgang van het stedelijke gebied naar het buitengebied dient vloeiend te gaan.
- Voldoende goede waterbergingsgebieden, waarbij ook oog dient te zijn voor de belangen van de grondeigenaren in deze gebieden.

Buitengebied in Ontwikkeling

In relatie tot de provinciale nota Buitengebied in Ontwikkeling is voor het buitengebied van Etten-Leur een quickscan uitgevoerd. Aan de basis van die quickscan stond de volgende doelstelling:

Het beoordelen van de potentiële bebouwingsconcentraties op hun structuur, functies, problematiek, etc om na te gaan of er in voldoende mate sprake is van bebouwingsconcentraties en relevante problemen om over te gaan tot het opstellen van een gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties in de gemeente Etten-Leur.

Op basis van de quickscan kan geconcludeerd worden, dat de problematiek in het buitengebied van de gemeente Etten-Leur van een zeer lage schaal is. Dit hoeft dan ook niet te leiden tot een gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties. Daarnaast zijn er in de bezochte kernrandzones, linten en clusters weinig zoeklocaties voor aanvullende woningbouw in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling en Ruimte voor Ruimte. Het heeft derhalve geen zin om hier een instrument zoals een gebiedsvisie voor op te tuigen. Als derde reden voor het afzien van een gebiedsvisie kan genoemd worden het feit dat de gemeente Etten-Leur vanwege de speciale locaties voor woonwerkactiviteiten en bedrijventerreinen en vanwege een mogelijke verrommeling van het buitengebied terughoudendheid voorstaat met het scheppen van mogelijkheden voor allerhande functies in het buitengebied. De laatste reden is dat het algemene provinciale beleid (inclusief de algemene beleidsverruiming in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling) al vele functiewijzigingen en vormen van plattelandsvernieuwing toestaat en daarvoor geen gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties vereist is. Daarbij moet naast de gebruikelijke omzettingmogelijkheid van een voormalige agrarische bedrijfslocatie naar burgerwoning gedacht worden aan: agrarisch-technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven, kleinschalige niet aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid, paardenhouderijen, recreatieve voorzieningen en statische opslag. Bovendien laat het reguliere beleid bij agrarische bedrijfsvoeringen niet-agrarische nevenactiviteiten toe en vormen van verbrede landbouw, zoals agrotourisme, verkoop van streekeigen producten en zorgfunctie. Kortom, het algemene provinciale beleid laat al vele functiewijzigingen en vormen van plattelandsvernieuwing toe. Een gebiedsvisie voor bebouwingsconcentraties is daarvoor niet vereist.

Het vorenstaande stemt ook overeen met de gemeentelijke Structuurvisie-Plus. Daarin wordt ten aanzien van plattelandsvernieuwing en nieuwe economische dragers gesteld dat enige terughoudendheid gewenst is, bestaande en te ontwikkelen mogelijkheden voor de agrarische sector niet in het gedrang mogen komen en er ook geen conflict mag ontstaan met natuur en landschap. Neventakken en vervangende activiteiten moeten qua schaal en aard passend zijn in het buitengebied en op de betreffende locatie, aldus de StructuurvisiePlus. Verder bepaalt de StructuurvisiePlus dat het beleid ter zake geen doorkruising mag betekenen van de reguliere woon-werk- en bedrijvenlocaties.

Aan de gemeenteraad wordt in relatie tot onderhavige Nota van Uitgangspunten voorgesteld de conclusies van de quickscan te onderschrijven. Daartoe is de betreffende 'Quickscan gebiedsvisie bebouwingsconcentraties' als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten gevoegd. De belangrijkste conclusies daarvan zijn hierboven verwoord. Voor meer informatie wordt verwezen naar genoemde quickscan.

Nota visie Buitengebied (1996) en Landschapsbeleidplan (1997), Etten-Leur en Prinsenbeek

De Nota Visie Buitengebied Etten-Leur en Prinsenbeek is op 30 september 1996 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze nota geeft de ruimtelijke visie (in hoofdlijnen) op de toekomst van het gehele buitengebied van beide gemeenten. In de nota zijn diverse beleidssectoren op elkaar afgestemd.

Op 2 juni 1997 heeft de gemeenteraad van Etten-Leur samen met de voormalige gemeente Prinsenbeek het Landschapsbeleidsplan Etten-Leur en Prinsenbeek vastgesteld (betreft tevens een eerste wijziging van de Nota Visie Buitengebied). Het Landschapsbeleidsplan is een uitwerking van het beleid voor natuur en landschap en een verdere uitwerking van de Nota Visie Buitengebied.

Het Landschapsbeleidsplan is vastgesteld voor een periode van 10 jaar en geeft derhalve een overzicht van het beleid en concrete maatregelen voor natuur en landschap voor een periode van 10 jaar. Het Landschapsbeleidsplan is een nota, waarin de gemeenten zich uitspreken over het sectorbeleid voor natuur en landschap. Het is echter geen juridisch bindend plan en is met name op uitvoering gericht. Belangrijk voor de uitvoering is vrijwillige medewerking van particulieren en organisaties.

In verband hiermee is onder andere het **Project Particulier landschapsbeheer (2000)** in het leven geroepen. De realisatie van het beleidsplan is afhankelijk van draagvlak en budget. Per 1 juli 2008 is het gemeentelijk Project Particulier landschapsbeheer opgegaan in het provinciale Stimuleringskader Groene en Blauwe diensten.

Bij de vaststelling van het Landschapsbeleidsplan in 1997 is aangegeven dat, gezien de personele bezetting en budget, er een keuze gemaakt diende te worden voor de projecten die het eerst zouden worden opgepakt. Deze projecten zijn:

- De Groene Schakel;
- Landschap en stedelijk gebied van Etten-Leur (groenstructuurplan);
- Erfbeplantingen Etten-Leur;
- Uitvoering Berm en slootbeheerplan Etten-Leur;
- Aanleg landschapselementen bij particulieren in de Groene Schakel Etten-Leur;
- Wegbeplantingen in het zandgebied van Etten-Leur;
- Cyclisch onderhoud landschapselementen van particulieren in Etten-Leur.

Op 16 december 2002 is de **Voortgangsrapportage Landschapsbeleidsplan** door de gemeenteraad vastgesteld. Deze bevat een evaluatie van alle projecten uit het Landschapsbeleidsplan (waaronder bovenstaande), vermelding van diverse andere zaken of activiteiten, de voornemens op het gebied van natuur en landschap en hun financiële consequenties.

In combinatie met de StructuurvisiePlus vormen genoemde stukken nog steeds een prima basis voor het beleid. Er zijn op dit moment dan ook geen plannen om bijvoorbeeld tot een nieuw landschapsontwikkelingsplan te komen. De gemeente Etten-Leur wenst zich met name te richten op concrete uitvoering.

Archeologische beleidsadvieskaart voor het landelijk en stedelijk gebied (2000), Etten-Leur

In 2000 is er een archeologische beleidsadvieskaart opgesteld ten behoeve van het gemeentelijke beleid in Etten-Leur. De kaart heeft betrekking op het gehele grondgebied (landelijk en stedelijk) van de gemeente. De archeologische beleidsadvieskaart is een instrument om archeologie zo vroeg mogelijk te betrekken bij de ruimtelijke planvorming. Dit sluit goed aan op het beleid van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ). Zie ook paragraaf 2.1.2.

[illegible]

De gemeente heeft recent de archeologische beleidsadvieskaart van 2000 laten actualiseren en is doende met het opstellen van een archeologische beleidskaart. De resultaten daarvan zullen zo gericht mogelijk in het bestemmingsplan worden meegenomen. Ingevolge de Wet op de Archeologische Monumentenzorg dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan namelijk rekening te worden gehouden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden.

Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur

In de gemeentelijke StructuurvisiePlus is de hoofdlijn van het gemeentelijk glastuinbouwbeleid beschreven. Dat beleid is een vertaling van het provinciaal glastuinbouwbeleid zoals verwoord voorheen in het Streekplan, intussen in de Interimstructuurvisie en de Paraplunota en nader uitgewerkt in het Uitwerkingsplan van het Streekplan 2002 voor de Stedelijke regio Breda – Tilburg en het Gebiedsplan Brabantse Delta. Twee laatstgenoemde plannen en de gemeentelijke StructuurvisiePlus stemmen op dit punt volledig met elkaar overeen.

De hoofdlijn van de gemeentelijke StructuurvisiePlus ten aanzien van de glastuinbouw is als volgt:

Nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouw mogen alleen plaatsvinden in de delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw die gelegen zijn binnen de aanduiding 'transformatie afweegbaar' van het Uitwerkingsplan voor de Stedelijke regio Breda-Tilburg (zie uitsnede van Uitwerkingsplankaart in paragraaf 2.2). Ook is daar doorgroei van glastuinbouwbedrijven mogelijk. Er zijn in Etten-Leur slechts beperkte mogelijkheden voor nieuwvestiging of omschakeling.

Doorgroei van bestaande glastuinbouwbedrijven mag ook plaatsvinden in de overige delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw en in de doorgroeigebieden glastuinbouw (zie Gebiedsplankaart 1 Ambitiekaart Brabantse Delta in paragraaf 2.2).

Daarnaast mogen enkele andere glastuinbouwbedrijven doorgroeien, namelijk voor zover gelegen binnen eerdergenoemde aanduiding 'transformatie afweegbaar' van de Uitwerkingsplankaart en niet gelegen in gebieden met bestaande of te ontwikkelen natuur- en/of landschapswaarden of waar andere belangen aan de orde zijn.

De maximale oppervlaktemaat per glastuinbouwbedrijf van de bedrijven die mogen doorgroeien is 5 ha. Voor doorgroei naar maximaal 5 ha gelden randvoorwaarden, waaronder landschappelijke inpassing en/of landschapsontwikkeling.

In overleg met de gemeente heeft de Vereniging Glastuinbouw Etten-Leur - een vereniging opgericht door gezamenlijke glastuinders in Etten-Leur - bezien op welke wijze invulling gegeven kan worden aan de beleidsmatige glastuinbouwmogelijkheden van genoemde plannen. Dit heeft geleid tot een Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur van genoemde vereniging. De visie is tot stand gekomen in overleg met diverse partijen: provincie, het projectbureau van de Gebiedscommissie Brabantse Delta, het waterschap, het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap (in verband met het aspect landschappelijke inpassing), de Brabantse Milieufederatie, IVN Vereniging voor Vogel- en Natuurbescherming Etten-Leur e.o. en de gemeente.

De hoofdlijn van de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw kan als volgt worden samengevat:

Nieuwvestiging van of omschakeling naar glastuinbouw vindt alleen plaats binnen delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw die gelegen zijn binnen de aanduiding 'transformatie afweegbaar' van het Uitwerkingsplan voor de Stedelijke regio Breda – Tilburg, waarbij de zuidgrens van het zuidelijke vestigingsgebied uit genoemd Uitwerkingsplan op de weg Vossenbergssevaart ligt. Er zijn slechts beperkte mogelijkheden voor nieuwvestiging of omschakeling. Dit is geheel conform het vastgestelde beleid van provincie en gemeente.

Bepaalde delen van de vestigingsgebieden uit genoemd Uitwerkingsplan zijn vanwege de ligging en de aanwezige (lokale) natuur- en landschapswaarden niet geschikt voor glastuinbouw. Een groot deel van de beleidsruimte kan daardoor niet worden benut.

Mede daarom is het noodzakelijk en kan ook worden gemotiveerd dat de bedrijven die wel op een goede locatie zijn gelegen meer beleidsruimte krijgen om in de toekomst mee te kunnen met de ontwikkelingen binnen de sector. De beleidsgrens van 5 ha wordt in ieder geval onvoldoende geacht gelet op de ontwikkelingen in de sector. Het is zowel voor de sector als voor het gebied zelf beter en daarmee duurzamer de fysiek beschikbare ruimte te bieden aan een beperkt aantal bedrijven (veelal bestaand) en deze daarmee toekomstperspectief te bieden, dan diezelfde ruimte te verdelen onder meerdere bedrijven met een maximale oppervlaktemaat die onvoldoende perspectief biedt.

Gestreefd wordt naar clustering van bestaande en nieuwe bedrijven. Daarmee kan ook de landschappelijke inpassing op clusterniveau plaatsvinden. Tevens wordt een bijdrage geleverd aan een stuk landschapsontwikkeling. Bij de landschappelijke inpassing en ontwikkeling wordt aansluiting gezocht bij bestaande of te ontwikkelen structuren in het landschap.

De gemeenteraad heeft op 4 november 2008 een standpunt ingenomen over de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw van de Vereniging Glastuinbouw Etten-Leur (hierna ook te noemen: gebiedsvisie). Kort samengevat heeft de gemeenteraad besloten:

- in te stemmen met de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur met uitzondering van twee locaties en verder twee individuele bedrijfsvoeringen nader te bezien;
- deze besluitvorming over de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur te vertalen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied en in afwachting daarvan de gebiedsvisie en de besluitvorming daarover te hanteren als uitgangspunt voor eventuele individuele planologische procedures;
- de gebiedsvisie met inachtneming van de besluitvorming aan te merken als inrichtingsplan voor (beide deelgebieden van) het doorgroeigebied Etten-Leur Oost.

De hoofdlijn van de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur is door de gemeenteraad onderschreven. Ter toelichting op de gemeentelijke besluitvorming het volgende.

In het Uitwerkingsplan van het Streekplan 2002 voor de Stedelijke regio Breda – Tilburg zijn de delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw aangegeven waar nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouw mag plaatsvinden. Alleen in die delen van de vestigingsgebieden mag nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouw plaatsvinden, waarbij de zuidgrens van het zuidelijke vestigingsgebied uit genoemd Uitwerkingsplan op de weg Vossenbergsseweg ligt. Verder mag daar doorgroei van de bestaande glastuinbouwbedrijven plaatsvinden.

In de overige delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw zoals aangegeven in het Gebiedsplan Brabantse Delta mag alleen doorgroei van de bestaande glastuinbouwbedrijven plaatsvinden (dus geen nieuwvestiging en omschakeling). Ook mag doorgroei plaatsvinden in de doorgroeigebieden glastuinbouw zoals aangegeven in het Gebiedsplan Brabantse Delta mits er sprake is van een in overleg met belanghebbende partijen opgesteld duurzaam en strak begrensd bestemmings- en inrichtingsplan. De gebiedsvisie kan met inachtneming van de gemeentelijke besluitvorming daarover aangemerkt worden als het vereiste inrichtingsplan.

Bepaalde delen van de vestigingsgebieden uit genoemd Uitwerkingsplan zijn bij nadere beschouwing echter niet of minder geschikt voor nieuwvestiging van of omschakeling naar glastuinbouw. Verder kan opgemerkt worden dat op enkele andere geschikte plaatsen binnen de vestigingsgebieden meer ontwikkelingen worden voorzien dan waarvan tot op heden in de planologische kaders is uitgegaan. Per saldo zal het eindplaatje voor de provinciale en gemeentelijke glastuinbouwdoelstellingen weinig tot geen verschil betekenen. De has komen deels alleen op iets andere, bij nader inzien passendere plaatsen te liggen. Daarbij wordt de koppeling van een relevant deel van de glastuinbouwopgave aan de bestaande bedrijven gezien als een vorm van zuinig ruimtegebruik.

Behalve voor de glastuinbouwsector en uit oogpunt van zuinig ruimtegebruik, is het ook voor het buitengebied in zijn algemeenheid beter om de ontwikkelingen op een aantal passende plaatsen, in dit geval bij en in de naaste omgeving van een aantal nabij elkaar gelegen bestaande glastuinbouwbedrijven te laten plaatsvinden. Bij concentratie op voor de hand liggende en passende locaties zal ook veel gemakkelijker sprake kunnen zijn van een goede en gezamenlijke invulling van de diverse duurzaamheidsaspecten c.q. van synergievoordelen. Behalve dat in de gebiedsvisie wordt gevraagd om de ontwikkelingen deels op wat andere, passendere plaatsen te laten plaatsvinden, mag niet onvermeld blijven dat de gebiedsvisie behalve in landschappelijke inpassing op een aantal passende plaatsen ook in landschapsverbetering voorziet. En in relatie tot natuur en landschap mag verder niet onvermeld blijven dat het huidige bestemmingsplan Buitengebied zelfs nog vestigings- en omschakelingsmogelijkheden biedt buiten de vestigingsgebieden. Deze mogelijkheden zullen met het nieuwe bestemmingsplan uiteraard ook weggenomen worden.

Het eindresultaat zoals neergelegd in de Gebiedsvisie Herstructurering Glas-tuinbouw Etten-Leur wordt door de betrokken partijen zowel voor de glastuinbouwsector als voor natuur en landschap in totaliteit gezien, als positief beschouwd en moet een goede balans worden geacht.

In wezen is er eigenlijk maar sprake van één afwijking van de bestaande planologische kaders (Uitwerkingsplan van het Streekplan, Gebiedsplan en StructuurvisiePlus) en dat is in een aantal –geschikte en voor de hand liggende– gebieden een hogere norm dan 5 ha. Het provinciaal beleid biedt hiervoor naar de mening van het gemeentebestuur ruimte.

Het is zowel voor de glastuinbouwsector als voor het buitengebied in zijn algemeenheid beter om de fysiek beschikbare ruimte te bieden aan een beperkt aantal bedrijven (veelal bestaand) en deze daarmee toekomstperspectief te bieden, dan diezelfde ruimte te verdelen onder meerdere bedrijven met een maximale oppervlaktemaat die onvoldoende perspectief biedt. De beschikbare ruimte niet versnipperen en een oppervlaktemaat die voldoende toekomstperspectief biedt, vormen een belangrijk duurzaamheidsaspect.

Binnen de voorgestane clusters wordt gedacht aan een bovennorm van circa 8 ha (maatwerk) per bedrijf, een norm die naar de mening van het gemeentebestuur voldoende toekomstperspectief biedt, als onderdeel van een cluster op de juiste plaats nog inpasbaar is in het Etten-Leurse landschap en ook in de gebiedsvisie wordt genoemd. De bovennorm zal in het nieuwe bestemmingsplan worden geregeld via een wijzigingsbevoegdheid. In het kader van die wijzigingsbevoegdheid dienen op het betreffende schaalniveau de diverse planologisch relevante aspecten nader onderzocht en afgewogen te worden. Denk bijvoorbeeld aan: flora en fauna, landschappelijke inpassing, watertoets, archeologie, planschade etc. In het kader van de individuele procedures zal ook steeds de exacte, nadere invulling van de zoekgebieden binnen de betreffende clusters nog nader beschouwd moeten worden. Buiten de voorgestane clusters blijft het gestelde in de StructuurvisiePlus van toepassing. Grotere maatvoeringen dan daarin genoemd, passen voor die gebieden niet bij de schaal, maat en/of aard van die gebieden of in verband met de aanwezigheid van (lokale) natuur- en landschapswaarden dan wel bebouwingsstructuren.

Naar de mening van het gemeentebestuur spoort het vorenstaande geheel met de beleidsdoelen van het provinciale en gemeentelijke glastuinbouwbeleid. Ook het voornaamste doel van de Vereniging Glastuinbouw met de gebiedsvisie wordt met het vorenstaande gerealiseerd: komen tot een verantwoorde ontwikkeling van de glastuinbouw in clusters, met binnen deze clusters ruimte voor groei boven de huidige norm van 5 ha en landschappelijke inpassing op clusterniveau in plaats van op bedrijfsniveau (landschappelijke inpassing op clusterniveau mits gegarandeerd kan worden dat realisering daarvan op korte termijn plaatsvindt, anders inpassing op bedrijfsniveau).

Wel moet beseft worden –vooral door de glastuinbouwsector zelf- dat met de gemeentelijke besluitvorming over de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur de grenzen voor de glastuinbouw in Etten-Leur écht bereikt zijn. Ook in de StructuurvisiePlus was reeds aangegeven dat bedrijven die een verdere doorgroei voorstaan er beter aan doen zich te richten op vestigingsgebieden buiten Etten-Leur.

Verder wordt verwezen naar de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur en de specifieke gemeentelijke besluitvorming daarover. Een uit te voeren milieueffectrapportage kan eventueel nog leiden tot bijstelling van de conclusies.

Gemeentelijk waterbeleid

De gemeente werkt samen met het waterschap de gemeentelijke wateropgave uit. Hiertoe hebben waterschap en gemeente in 2005 de Startnotitie Stedelijke wateropgave Etten-Leur ondertekend. Deze wateropgave heeft zowel betrekking op het stedelijk als het landelijk gebied. In gezamenlijkheid worden allerlei waterthema's opgepakt, zowel kwalitatief als kwantitatief. Dit geschiedt op een uitvoeringsgerichte, doelmatige en integrale wijze, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden en overige belangen, en tegen de laagst maatschappelijke kosten. Jaarlijks wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld. De waterthema's die betrekking hebben op het buitengebied worden via dit spoor dan wel via de revitalisering landelijk gebied (uitvoering Gebiedsplan Brabantse Delta) opgepakt, afhankelijk van het thema met alleen het waterschap of ook met andere partijen.

Gemeentelijk recreatiebeleid

De gemeente heeft een beleidsnota Cultuur, toerisme en recreatie opgesteld. De opstelling hiervan heeft parallel aan de opstelling van de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied plaatsgevonden. De inhoud van beide stukken is op elkaar afgestemd.

Etten-Leur heeft een heel gevarieerd buitengebied. Er is sprake van een sterke verwevenheid van landbouw, natuur, water en recreatie. Het buitengebied van Etten-Leur moet vooral geschikt worden geacht voor extensief recreatief medegebruik zoals wandelen, fietsen en kanovaren ofwel routegebonden recreatie. Ook kleinschalig kamperen (kamperen bij de boer) en functieveranderingen in het kader van plattelandsvernieuwing moeten -waar passend- mogelijk worden geacht. Met uitzondering van de realisering van een golfbaan en intensivering van de lokale recreatieve functie van de Westpolderplas als spin in het web voor routegebonden recreatie, worden geen intensieve en/of grootschalige recreatieve ontwikkelingen voorzien en ook niet passend geacht.

Ruimtelijk relevante lokale beleidsuitspraken zullen meegenomen worden in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

Gemeentelijk windenergiebeleid

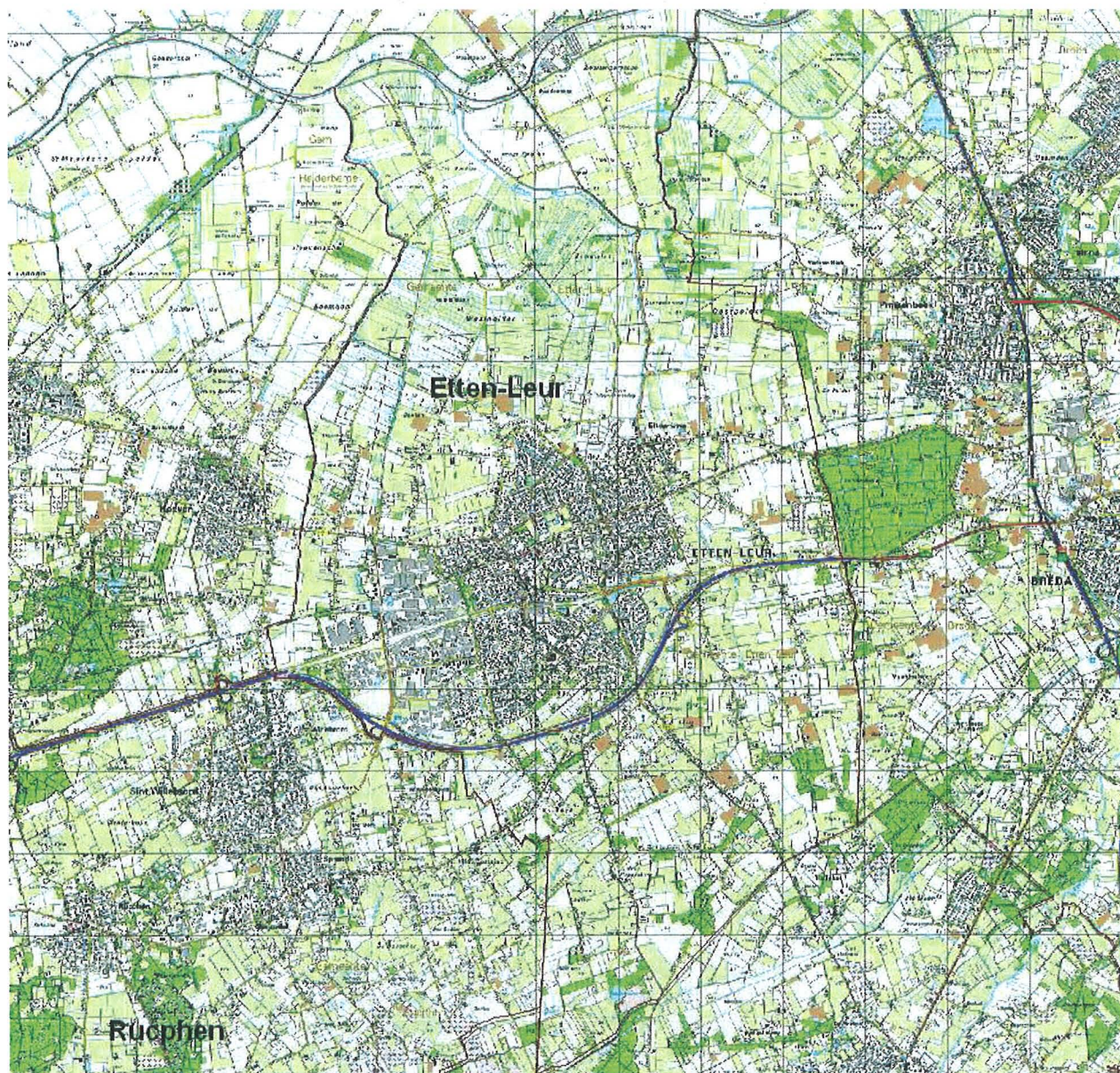
In 2005 heeft de gemeenteraad een Kadernotitie Windenergie Etten-Leur vastgesteld. Voor wat betreft het buitengebied vormt deze notitie nog steeds het uitgangspunt. Initiatieven worden daaraan getoetst en volgen een afzonderlijke planologische procedure. Het bestaande windpark langs de Groene Dijk wordt in het nieuwe bestemmingsplan gerespecteerd.

2.4 Beleidsmatige aandachtspunten

In deze paragraaf staan puntsgewijs belangrijke beleidsmatige aandachtspunten die van belang zijn bij de verdere uitwerking van het bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Etten-Leur:

- mogelijke doorwerking Nota Ruimte via AMvB Ruimte en via beleid en regelgeving provincie;
- doorvertaling Interimstructuurvisie Noord-Brabant en Paraplunota ruimtelijke ordening in met name de gebiedsbestemmingen:
 - bestemming van gronden aan de hand van provinciale aanduidingen via analyse actuele grondgebruik en actuele waarden;
 - begrenzing en mogelijkheden van agrarische bouwvlakken in relatie tot de omliggende gebiedsbestemming;
 - regeling ontwikkeling natuur en landschap in relatie tot beleid (onder andere EHS/GHS en ecologische verbindingzones);
- aandacht voor nieuwe Verordening Ruimte van de provincie;
- doorvertaling Uitwerkingsplan van het Streekplan voor de Stedelijke regio Breda-Tilburg;
- doorvertaling Gebiedsplan Brabantse Delta;
- doorvertaling gemeentelijke StructuurvisiePlus;
- programma-akkoord voor raadsperiode 2006-2010;
- provinciale beleidsnotities: doorvertaling beleid met betrekking tot vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (VAB's), mantelzorg, tijdelijke huisvesting seizoenarbeiders, teeltondersteunende voorzieningen, verbrede landbouw, nevenactiviteiten, paardenhouderijen;
- doorvertaling beleid glastuinbouw: uitwerking van de vestigings- en door-groeigebieden glastuinbouw en doorvertaling gemeentelijk standpunt over Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur;

- doorvertaling bescherming van cultuurhistorische en archeologische waarden aan de hand van Cultuurhistorische Waardenkaart en gemeentelijke archeologische beleidskaart;
- doorvertaling waterhuishoudingsbeleid (onder andere regionale waterberging, natte natuurparels met bijbehorende beschermingszones). Hierbij zijn ook de integrale gebiedsanalyses van Waterschap Brabantse Delta van belang;
- relatie met beleid toerisme en recreatie;
- relatie met het Project Particulier landschapsbeheer en het Stimuleringskader Groene en Blauwe diensten.

Figuur: Kaart namen en toponiemen plangebied

3 BESCHRIJVING EN ANALYSE PLANGEBIED

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het plangebied omschreven. De voor dit bestemmingsplan ruimtelijk relevante aspecten (kwaliteiten, waarden en functies) zullen kort en bondig aan de orde komen. Vanuit de omschrijving van de aanwezige waarden/kwaliteiten en functies zijn aan het einde van dit hoofdstuk aandachtspunten voor dit bestemmingsplan benoemd.

3.1 Gebiedskarakteristiek

De gemeente Etten-Leur ligt ten westen van Breda en oosten van Roosendaal. De gemeente Etten-Leur is circa 5.600 ha groot en telt circa 41.300 inwoners (juli 2009). Hiervan zijn de meeste woonachtig in de kern Etten-Leur.

In de gemeente Etten-Leur ligt één kern: Etten-Leur. Deze kern is ontstaan uit de lintdorpen Etten en Leur. Omstreeks 1968 zijn deze dorpjes aan elkaar gegroeid. De gemeente Etten-Leur maakt deel uit van het westen van Brabant, met Breda als stedelijk knooppunt. In dit grotere verband zijn er door de aanwezige infrastructuur van wegen (A58), spoorlijn en water (rivier de Mark) sterke relaties in oostelijke en westelijke richting. In regionaal verband kan er worden gesproken over de Brabantse stedenrij. Vanaf Bergen op Zoom tot aan Tilburg liggen op een bepaalde afstand van elkaar steden met een groene noord-zuidgerichte geleiding ertussen.

Het buitengebied ten noorden van Etten-Leur wordt gekenmerkt door een overwegend open landschap dat is gestructureerd door waterlopen met kades en dijken en veelal bomenrijen daarlangs. Hier en daar komen broekbosjes voor. Ten zuiden van Etten-Leur bevindt zich een veenontginningslandschap met afwisselend grote en kleine boscomplexen, heide, grasland en akkers. Rondom de kern komt een zandlandschap voor, dat wordt gekenmerkt door een halfopen karakter met macroreliëf en een kleinschalig patroon van weg- en erfbeplantingen. Het overgrote deel van de gemeente bestaat uit landerijen met aansluiting op natuurgebieden als De Pannenhoeve en Het Liesbos, en enkele natuurgebieden in het noordelijk deel van de gemeente zoals Zwermklaken en De Berk.

De korte gebiedskarakteristiek wordt hieronder verder uitgewerkt in een nadere beschrijving en analyse van het plangebied.

3.2 Beschrijving en analyse gebied

De beschrijving van het plangebied is opgezet conform de lagenbenadering. Deze benadering omvat de volgende drie lagen:

- 1 de landschappelijke onderlegger;
- 2 de droge en natte infrastructuur en technische infrastructuur;
- 3 het grondgebruik/de functies.

3.2.1 Laag 1: De landschappelijke onderlegger

Ondergrond

Etten-Leur wordt gekarakteriseerd door een geomorfologische structuur die bestaat uit de overgang tussen het noordelijke lager gelegen, vlakke gebied met klei en veenafzettingen en het zuidelijke, hoger gelegen glooiende dekzandgebied. De structuur is ontstaan over een zware kleilaag die zo'n half miljoen jaar geleden gevormd werd en slechts op enkele meters diep zit. In deze kleilaag zijn grote noord-zuid lopende dalen uitgesleten, die ook nu nog de golvingen in het terrein bepalen. Op de zware kleilaag is door de wind een laag dekzand afgezet, waardoor de noord-zuid gerichte beekdalen werden afgedamd. Deze ruggen van dekzand zijn nog grotendeels herkenbaar als donken in het huidige landschap. Na de jongste ijstijd werd er in de laagten van het terrein veen gevormd, wat later deels is afgegraven voor de turfwinning. Naar het zuidwesten loopt het gebied steeds verder op, waarbij de golvingen in het landschap een hoogte bereiken van 9 tot 10 meter + NAP. In het noorden bevinden zich aardkundig waardevolle gebieden als Zwerm-laken en het natuurreservaat De Berk.

Het grondwatersysteem kan worden gekarakteriseerd in een drietal gebiedstypen met verschillende hydrologische eigenschappen; infiltratiegebieden, intermediaire gebieden en kwelgebieden. De infiltratiegebieden zijn te vinden op hoger gelegen, droge zandgronden. Tussen de infiltratiegebieden en de kwelgebieden liggen de intermediaire gebieden, waar zowel kwel als infiltratie kan plaatsvinden. In de kwelgebieden is er sprake van opkomend grondwater. De hoofdafwatering van het oppervlaktewater in het gebied verloopt via vaarten en beken die overwegend in een zuid-noordrichting lopen en uitmonden in de Mark. Het meest zuidelijke deel van het dekzandgebied watert echter naar het zuiden af op de Bijloop. Hierdoor is er sprake van een scheiding van het oppervlaktewatersysteem. Karakteristiek zijn de voormalige turfvaarten. Het water van de Mark heeft een aan- en afvoerfunctie en een gebruiksfunctie als viswater en vaarwater. De belangrijkste waterlopen als de Leurse Haven, de Halsche Vliet, de Kibbelvaart en Laakse Vaart, de Brandse Vaart en de Vossenbergsche Vaart fungeren naast de waterafvoer als ecologische verbindingszone. Het merendeel van de hoofdwaterlopen ligt in beekdalen.

Landschap en cultuurhistorie/archeologie

Cultuurhistorie bepaalt mede de identiteit van Etten-Leur. De historische lijnen (zoals oorspronkelijke wegen), donken, waterlopen, beekdalen, monumenten en beeldbepalende accenten (zoals molens en de watertoren) zijn structuurbepalend voor het gebied.

Binnen de gemeente is historische bebouwing aanwezig. Zo is de historische kern van Etten nog altijd herkenbaar als een markante noordzuid gerichte baannederzetting (Markt). Aan de zuidzijde van de Markt liggen overwegend meerlaagse gebouwen (gedateerd tussen 1600-1800), terwijl naar het noorden toe overwegend eenlaagse bebouwing te vinden is (circa 1800-1900). Leur heeft zich daarentegen als een oost-west gerichte as (de Korte en Lange Brugstraat) met een centraal plein ontwikkeld als een verkeersnederzetting. Rondom het havenhoofd liggen enkele karakteristieke bedrijfscomplexen (uit circa 1900- 1920) waaronder de zeepfabriek en de molen. De Middendonk is een gaaf voorbeeld van een uitgedunde voormalige veennederzetting, in de vorm van een onregelmatig bebouwd lineair wegdoorp, dat bestaat uit hoofdzakelijk haaks op de weg gebouwde langgevelboerderijen en schuren. Hoge Bremberg is een gaaf voorbeeld van een wegnederzetting langs een smalle, rechte en hoger gelegen weg, met verspreid gelegen boerderijen, en resten van eiken en laanbeplanting.

Aan de westzijde van de gemeente bevindt zich de Laakse Vaart. Een herkenbare voormalige turfvaart die is gelegen tussen begeleidende kaden ter weerszijde. De Kibbelvaart is eveneens een voormalige turfvaart gelegen tussen de veenontginningen bij Rucphen en de samenvloeiing met de Laakse Vaart ter hoogte van de Palingstraat. Op de donken tussen de Laakse Vaart en de Kibbelvaart liggen de klinkerwegen Middendonk en Lage Donk.

Ten zuidoosten van Etten-Leur ligt een cultuurhistorisch waardevol gebied van redelijk hoge waarde. Dit betreft een onderdeel van een akkercomplex met bouwland en grasland ten oosten en zuiden van Etten-Leur. Het betreffende gebied heeft een afwisselende blok- en strookvormige percelering die sinds 1940 nagenoeg onveranderd is gebleven. Het meest oostelijke deel, met haaks op de Brandse Vaart staande percelering, dateert al uit 1500 en is rijkelijk voorzien van knotbomen. De inrichting van het zuidoostelijke deel van dit cultuurhistorisch waardevolle gebied is jonger van aard; heideontginningen (1920-1940) en naalldhoutaanplantingen uit 1850-1900.

Ten noordwesten van Etten-Leur ligt een ander cultuurhistorisch waardevol gebied van redelijk hoge waarde. Het gaat om een poldercomplex (onder andere Westpolder, Hillekens en Leemblokken) waarvan de ontsluiting via vaarten en wegen noord-zuid getraceerd is. Ten gevolge van schaalvergroting in de landbouw is de percelering grootschalig geworden. De voormalige turfvaarten Kibbelvaart en Laakse Vaart lopen door het vlak heen.

Ook kent Etten-Leur cultuurhistorisch waardevolle gebieden van hoge waarde. Het betreft het oostelijk deel van de Westpolder (Windgat/Kelsdonk/Zwermlaken) en de Haagse Dijk en een gedeelte van de Oostpolder. Het oostelijk deel van de Westpolder bestaat uit langgerekte smalle kavels deels voorzien van perceelsrandbegroeiing (zie ook hierna). Opvallend zijn de verspreide broekbosjes. In de Oostpolder is de percelering minder gestructureerd. De Haagse Dijk is een oude dijk met slingerend verloop waarlangs de Halsche Vliet ligt en diverse wielen.

De perceelsrandbegroeiing en watergangbeplanting van schietwilg en populier aan de Laakse Vaart zijn historisch waardevol. In de Westpolder zijn gedeeltelijk de nog oorspronkelijke langgerekte percelen aanwezig, met oud hakhout en struweel van schietwilg, zwarte els, es, grauwe wilg, hazelaar, katwilg, zomereik, populier en ruwe berk. Het struweel aan de Haagse Dijk, de Zeedijk, en de Zwartenbergse Polder is karakteristiek. Aan de Bredasebaan en de Sprundelsebaan liggen een laanbeplanting en houtwallen van zomereik, ruwe berk, sporkehout, wilde lijsterbes en moeraseik.

De gemeente kent 66 rijksmonumenten en 51 gemeentelijke monumenten, waarvan de meeste zijn gelegen in en in de directe omgeving van de kern Etten-Leur. Deze monumenten worden beschermd via de Monumentenwet en de gemeentelijke Monumentenverordening.

In 2000 is er een archeologische beleidsadvieskaart opgesteld ten behoeve van het gemeentelijke beleid in Etten-Leur. Daarnaast zijn op de advieskaart alle tot 2000 vastgestelde archeologische vindplaatsen (in totaal 52 stuks) en de historische kernen weergegeven (met name ten zuiden van Etten-Leur). De gemeente heeft recent de archeologische beleidsadvieskaart van 2000 laten actualiseren. Op basis daarvan is een archeologische beleidskaart in ontwikkeling.

Ingevolge de Wet op de Archeologische Monumentenzorg dient bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te worden gehouden met aanwezige en te verwachten archeologische waarden.

Deze waarden worden via het aanlegvergunningstelsel beschermd. Zij kunnen ook dienen als inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.

Landschap en ruimte/landschapsbeeld

De landschappelijke structuur kent een duidelijk aanwezige oost-west lopende zonering, van een verstedelijkingsband met rijksweg en spoorlijn en hieraan parallel lopende landschappelijke zones in het buitengebied. Zones met het gebruikaccent op landbouw worden hierin afgewisseld door zones met het accent natuur en landschap, en de zone van bebouwing.

Langs de Mark ligt een brede zone van beemden. Door bemaling zijn deze beemden geschikt gemaakt als weidegebied. Het overwegend open landschap is gestructureerd door de waterlopen met kades en dijken en veelal bomenrijen daarlangs. In de open ruimte liggen erfbeplantingen als zelfstandige, compacte puntelementen. Het overgangsgebied wordt gekarakteriseerd door een open landschap met gegraven veenputten en opgaande broekbosjes waarin de natuur zich op enkele plaatsen optimaal heeft kunnen ontwikkelen. In de zones juist ten noorden en ten zuiden van de kern is een halfopen en kleinschalig zandlandschap te vinden met weg- en erfbeplantingen. In het uiterste zuiden van Etten-Leur is een relatief jong veenontginingslandschap te vinden met afwisselend grote en kleine boscomplexen, heide, grasland en akkers. Alleen in de omgeving van 'De Padvinder' zijn nog vochtige plaatsen vanuit vroegere tijden terug te vinden. Het landschap is hier erg aantrekkelijk door zijn afwisseling.

De landschappelijke zones worden in de noord-zuidrichting op verschillende plaatsen door waterlopen en vaarten doorsneden. De beekdalen ontstonden daar waar het regenwater naar de laagste delen stroomde en door een ondergrond van leem werd tegengehouden. Hierdoor werden uitgestrekte moerassen en vennen gevormd. Onder de dunne laag klei is er op veel plaatsen veen te vinden. Dat is ook het geval in de zuidelijk gelegen beekdalen. Daar waar men het veen in het verleden heeft afgegraven, ontstonden op verscheidene plaatsen 'frikken'; dit zijn kleine bospercelen op drassige gronden.

Natuur en ecologie/landschapsecologie

De natuurwaarden in het buitengebied van de gemeente Etten-Leur zijn in hoofdzaak gekoppeld aan kleinschalige elementen zoals natte gebiedjes, wielen en waterlopen in het noorden en singels, struwelen, bosjes en houtwallen in het zuiden van de gemeente. Het overgrote deel van het buitengebied bestaat uit agrarisch gebied.

Het noordelijke kleigebied kent relatief weinig natuurwaarden, echter langs de Mark en langs vaarten komen moeras- en rietvegetaties voor. De kop van de Krijtenburgse Polder is van belang voor verschillende soorten amfibieën, voor moerasvogels en voor planten. Talrijke keren zijn in het gebied de dijken doorgebroken en als gevolg hiervan (en door het wegspoelen van de bodem) zijn 'wielen' (poelen) ontstaan. De wielen langs de Haagse Dijk/Halsche Vliet zijn van belang voor moerasvogels, amfibieën zoals kikkers, padden en salamanders en planten in de oeverzone. De functie van het zeekleigebied als weidevogelgebied is heel beperkt. Plaatselijk heeft het zeekleigebied een functie voor pleisterende ganzen en zwanen.

Het overgangsgebied heeft deels hoge actuele natuurwaarden. Dit betreft vooral floristische/vegetatiekundige waarden in de grotere natuurgebieden De Berk en Kelsdonk/Zwermlaken. Vooral de diverse soorten van verlanding herbergen veel opvallende plantensoorten en enkele diersoorten. Tevens komen er diverse opvallende broedvogels voor. Ook op en langs de agrarische gronden zijn verschillende natuurwaarden aanwezig. De belangrijkste factoren die ten grondslag liggen aan deze natuurwaarden zijn de gunstige hydrologische situatie, de bodemopbouw, de variatie aan terreintypen en het beheer.

Het centraal- en zuidelijk zandgebied kennen vooral natuurwaarden van lokale aard. Op diverse plaatsen komen vogels voor in de struwelen, bosjes, houtwallen en houtsingels. Op een beperkt aantal plaatsen buiten de natuurgebieden komen relatief zeldzame amfibieën voor. In het zuiden bevindt zich natuurgebied De Pannenhoeft. Ook hier is sprake van diverse bijzondere natuurwaarden.

De belangrijkste gebieden met natuurwaarden liggen binnen de Groene Hoofdstructuur (GHS).

De huidige gebieden met hogere natuurwaarden zijn slechts gering in omvang, wat doorgaans een belangrijke beperking is voor de spontane ecologische ontwikkeling van deze of overige gebieden. De natuurwaarden van het gebied kunnen worden geconserveerd en versterkt door geringe uitbreiding (project Groene Schakel, Project Particulier landschapsbeheer, Stimuleringskader Groene en Blauwe diensten en de realisering de groencorridor uit de StructuurvisiePlus) en de mogelijkheid tot onderlinge koppeling middels de aanleg van ecologische verbindingzones. Daarnaast is de afstemming tussen verschillende functies en het grondgebruik met ecologie een kans voor de versterking van de natuurwaarden.

3.2.2 Laag 2: De droge en natte infrastructuur en leidingen

Droge infrastructuur

De gemeente Etten-Leur ligt tussen de steden Breda en Roosendaal. Ten zuiden van de kern ligt de recent omgelegde rijksweg A58, die met twee afslagen (afslag Centrum aan de zuidoostzijde en afslag Vosdonk aan de zuidwestzijde) zorgdraagt voor een goede ontsluiting van Etten-Leur voor het wegverkeer. Direct ontsloten via de beide afslagen ligt de Parklaan die uitkomt op de centraal gelegen ondergrondse parkeergarage van het centrum. Op een lager schaalniveau wordt Etten-Leur in noord-zuidrichting ontsloten door respectievelijk de N633 (de Zevenbergseweg), de N637 (de Rijsbergseweg) en de Hoevenseweg, Vossendaal en Vosdonk.

De spoorlijn Breda-Rosendaal, voor overwegend personenvervoer, loopt in oost-westelijke richting door het bebouwde gebied van Etten-Leur. Centraal in de kern, aan het einde van de Anna van Berchemlaan ligt het NS-station.

Kenmerkend voor de gemeente Etten-Leur is tenslotte de aanwezigheid van diverse, vanuit het verleden nog herkenbare, wegenstructuren in het buitengebied.

Natte infrastructuur

De gemeente omvat een natte infrastructuur bestaande uit een aantal wateren en waterlopen. De belangrijkste waterlopen zijn de Leurse Haven, de Halsche Vliet, de Kibbelvaart en Laakse Vaart, de Brandse Vaart en de Vossenbergsche Vaart. Daarnaast heeft de rivier de Mark een betekenis als vaarroute richting Dinteloord, Volkerak en Breda.

Technische infrastructuur (leidingen en veiligheidzones)

In de gemeente Etten-Leur komen diverse planologisch relevante leidingen voor. Het gaat daarbij om aardgas- en watertransportleidingen, rioolpersleidingen en hoogspanningsleidingen. In de directe omgeving van deze leidingen gelden beperkingen voor nieuwe ontwikkelingen.

3.2.3 Laag 3: Het grondgebruik/de functies

De gemeente Etten-Leur is een landelijke gemeente waarin het agrarisch gebruik van gronden van vroeger uit de voornaamste economische drager is geweest.

Het aantal bedrijven en bedrijfstypen voor de periode 1994 – 2005 worden in de eerste twee tabellen weergegeven. Het tweede paar tabellen geeft inzicht in de bedrijfsomvang in NGE (Nederlandse Grootte Eenheden) per bedrijfstype.

Landbouwtellingen, Etten-Leur

Onderwerpen		Aantal agrarische bedrijven					
		Per bedrijfstype					
		Per bedrijfstype, hoofd- en nevenactiviteit					
		Aantal bedrijven, totaal Akkerbouwbedrijven Tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven Graasdierbedrijven Hokdierbedrijven Combinaties					
Perioden	absoluut						
1994	321	17	124	113	17	50	
1995	311	17	128	111	16	39	
1996	303	21	123	107	16	36	
1997	284	21	107	98	16	42	
1998	275	20	115	94	18	28	
1999	265	27	105	90	13	30	
2000	258	27	100	90	11	30	
2001	244	26	99	88	11	20	
2002	233	23	99	82	9	20	
2003	228	24	96	72	8	26	

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 2007-08-30

Landbouwtellingen; regionaal, Etten-Leur

Onderwerpen		Aantal agrarische bedrijven					
		Per bedrijfstype					
		Per bedrijfstype, hoofd- en nevenactiviteit					
		Aantal bedrijven, totaal Akkerbouwbedrijven Tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven Graasdierbedrijven Hokdierbedrijven Combinaties					
Perioden	absoluut						
2004	215	28	85	69	7	25	
2005	210	31	84	67	8	20	

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 2007-08-30

Het aantal agrarische bedrijven en bedrijfstypen voor de periode 1994 – 2005 in de gemeente Etten-Leur wordt in de bovenstaande tabellen weergegeven. Uit de tabel is op te maken dat het aantal hoofdbedrijven in de genoemde periode is afgenomen met 111. Het aantal akkerbouwbedrijven is in de jaren toegenomen met 14, bij de andere bedrijfstypen zijn de aantallen gedaald. Procentueel gezien heeft de grootste daling zich voorgedaan bij de combinaties en hokdierbedrijven.

Landbouwtellingen, Etten-Leur

Onderwerpen		Bedrijfsomvang naar hoofdtype					
		Aantal Nederlandse grootte-eenheden, NGE					
		NGE, totaal Akkerbouwbedrijven Tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven Graasdierbedrijven Hokdierbedrijven Combinaties					
Perioden	nge						
1994	19 413	295	11 166	5 459	826	1 667	
1995	20 334	324	11 771	5 871	883	1 485	
1996	20 021	359	11 426	5 666	1 060	1 610	
1997	18 460	384	10 100	5 331	1 167	1 478	
1998	20 431	327	11 582	5 225	1 431	1 666	
1999	19 995	412	11 919	4 765	1 281	1 617	
2000	20 310	447	13 032	4 388	1 067	1 377	
2001	21 728	432	14 875	4 380	1 179	862	
2002	23 370	506	16 655	3 943	1 184	1 082	
2003	20 486	434	14 382	3 267	791	1 612	

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 2007-08-30

Landbouwtellingen; regionaal, Etten-Leur

Onderwerpen		Bedrijfsomvang naar hoofdtype					
		Aantal Nederlandse grootte-eenheden, NGE					
		NGE, totaal					
		Akkerbouwbedrijven	Tuinbouw- en blijvende teeltbedrijven	Graasdierbedrijven	Hokdierbedrijven	Combinaties	
Perioden	ng						
2004	19 339	640		13 343	3 182	674	1 501
2005	20 709	893		14 775	3 180	903	958

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 2007-08-30

Uit bovenstaande tabel is op te maken dat de bedrijfsomvang van 1994-2005 in totaliteit is toegenomen. Bij de bedrijfstypen graasdierbedrijven en combinaties is de bedrijfsomvang in totaliteit afgenomen.

Verder komen er in de gemeente Etten-Leur ook nog andere bedrijven voor dan landbouwbedrijven: agrarisch-technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven, (gebruiksgerichte) paardenhouderijen, buitengebied gebonden bedrijven en niet-agrarische bedrijven. Ook komen er burgerwoningen voor.

In onderstaande tabel is het agrarische grondgebruik in 2005 in beeld gebracht.

Landbouwtellingen; regionaal

Onderwerpen		Grondgebruik							
		Grondgebruik, gemeten maat							
		Totaal cultuurgrond, gemeten maat	Akkerbouwgewassen	Grasland	Tuinbouw, totaal	Tuinbouw open grond	Tuinbouw onder glas	Braakland	Snelgroeiend hout
				Grasland, totaal					
Regio	Perioden	are							
Etten-Leur	2005	310 724	138 552	116 016	55 662	48 689	6 973	321	173

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 3-4-2008

Binnen het plangebied liggen verschillende bos- en natuurgebieden. Het gaat om de volgende bos- en natuurterreinen: deel van Pannenhoeve, Kelsdonk/Zwermlaken en De Berk. Daarnaast ligt er aangrenzend aan het plangebied een recreatieplas: de Westpolderplas met jachthaven De Turfvaart. Bovendien zijn er in de gemeente Etten-Leur enkele boerderijcampings (kamperen bij de boer) gelegen. De in de gemeente aanwezige sportvelden liggen vrijwel allemaal binnen de bebouwde kom. Slechts enkele sportvelden maken deel uit van dit bestemmingsplan.

3.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten

In deze paragraaf staan puntsgewijs enkele belangrijke gebiedsgerichte aandachtspunten. Deze zijn van belang bij de verdere uitwerking van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Etten-Leur:

- voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector;
- aandacht voor verbrede landbouw en nevenactiviteiten;
- behoud en versterking van bos- en natuurgebieden;
- behoud en stimulering van landschappelijke kwaliteiten, mede in relatie met project landschapsbeheer;
- behoud en versterking van water, beken en hun beekdalen mede in relatie tot doorvertaling (waterbergings)aspecten Gebiedsplan Brabantse Delta/beleid waterschap en beleid over ecologische verbindingzones;
- behoud van cultuurhistorische en archeologische waarden;
- infrastructuur: rijkswegen, interlokale en lokale verbindingswegen apart bestemmen en overige wegen/paden binnen gebiedsbestemmingen laten vallen;

- een goede juridisch-planologische regeling voor de agrarische bedrijven afhankelijk van ligging binnen de GHS/AHS zonering (Interimstructuurvisie/Paraplunota provincie);
- hergebruik vrijkomende agrarische bedrijfslocaties verruimen met aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit.

Deze gebiedsgerichte punten zijn van belang bij de verdere uitwerking van het bestemmingsplan.

4 HOOFDLIJNEN BESTEMMINGSPLAN

Dit hoofdstuk bevat de hoofdlijnen van dit bestemmingsplan in de vorm van doelen/uitgangspunten, plansystematiek, planthema's en bestemmingen.

4.1 Doelen en uitgangspunten plan

Voor dit bestemmingsplan geldt de volgende **hoofddoelstelling**:

Dit bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Etten-Leur richt zich op het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij met name om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water), mede in relatie tot de dynamiek ervan en aanwezige waarden.

De ruimtelijke kwaliteit wordt bepaald door de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De aanwezige landschappelijke waarden (inclusief cultuurhistorie) en natuurwaarden spelen hierbij een belangrijke rol. Verder wordt er rekening gehouden met ruimtelijk relevante water- en milieuaspecten. Daarnaast wordt er in het plan ingegaan op de overige functies in het plangebied. Veelal is het planologisch beleid voor deze overige functies ondergeschikt aan de hoofdfuncties van het buitengebied.

De hoofddoelstelling is uitgewerkt in de volgende **subdoelen**:

- 1 **Landbouw**: behoud en waar mogelijk versterking van de agrarische bedrijvigheid. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige landbouw (agrarische bedrijfsvoering en agrarische bedrijfsontwikkeling), landbouw met een neventak, verbrede landbouw en de plannen van het Gebiedsplan.
- 2 **Bos/Natuur**: behoud en waar mogelijk versterking van de ecologische verscheidenheid. Hierbij wordt rekening gehouden met aanwezige soorten en de te realiseren en aanwezige ecologische (hoofd)structuur (water, bosgebieden, natuurgebieden, landschapselementen).
- 3 **Landschap**: behoud en waar mogelijk versterking van de landschappelijke identiteit en verscheidenheid, zowel visueel-ruimtelijk als cultuurhistorisch gezien. Hierbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke onderlegger van de verschillende (deel)gebieden.
- 4 **Archeologie/Cultuurhistorie**: behoud en waar mogelijk verheldering van archeologische gebieden en cultuurhistorische structuren, clusters en linten, waarbij ook herstel door ontwikkeling plaats moet kunnen vinden.
- 5 **Recreatie**: behoud en waar mogelijk versterking van de mogelijkheden voor recreatie en recreatief (mede)gebruik, mede in relatie tot de aanwezige toeristisch-recreatieve infrastructuur (paden, routes, bossen).
- 6 **Water**: behoud, herstel en ontwikkeling van het bestaande watersysteem, mede in relatie tot het vasthouden en bergen van gebiedseigen water, maar indien doelmatig ook vanuit stedelijk gebied.

Voor het bereiken van de subdoelen gelden de volgende **uitgangspunten**:

- 1 het scheiden (waar nodig) dan wel het verweven (waar mogelijk) van de verschillende functies in het buitengebied (landbouw, bos, natuur en landschap, alsmede recreatie en toerisme);

- 2 terughoudendheid met niet-agrarische functies en niet functioneel aan het buitengebied gebonden functies, in het bijzonder in de ontwikkelingsgebieden voor de landbouw en op locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd ten behoeve van agrarische bedrijfsvoeringen;
- 3 het behouden en waar mogelijk versterken van het landelijke karakter van het buitengebied, mede in relatie tot de functie als uitloopgebied voor extensieve recreatie;
- 4 het behouden van aanwezige landschappelijke - en natuurwaarden binnen het plangebied, in het bijzonder binnen de Ecologische Hoofdstructuur;
- 5 het vasthouden van gebiedseigen water, het terugdringen van verdroging en het bereiken van een goede waterhuishouding en waterkwaliteit;
- 6 duurzame ontwikkeling van het buitengebied, geen afwenteling van milieuproblemen, goede balans tussen natuur en milieu, economie en de mens, minimaal voldoen aan de milieuregelgeving.

De belangrijkste facetmatige en sectorale zaken zijn vastgelegd in een gebiedsbestemmingenkaart (aanzet gebiedsbestemmingen). Deze kaart kan gezien worden als een denk- en werkrichting voor behoud, herstel en ontwikkeling van bijvoorbeeld landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water, mede in relatie tot de gewenste zonering. De aanduidingen van de provinciale Interimstructuurvisie, Paraplunota ruimtelijke ordening, het Gebiedsplan en de gemeentelijke StructuurvisiePlus zijn actief benut voor de gebiedsbestemmingenkaart.

4.2 Uitgangspunten plansystematiek en planthema's

4.2.1 Uitgangspunten plansystematiek

Plansystematiek algemeen

Bij het opstellen van een bestemmingsplan kan uit verschillende plansystematieken worden gekozen. Afhankelijk van de aard van het plangebied, de ontwikkelingen binnen het plangebied en het daarmee samenhangende ruimtelijk beleid wordt de keuze voor een vorm gemaakt. Er zijn verschillende vormen, zoals een globaal, een flexibel en een gedetailleerd plan.

- 1 Ten eerste kan een bestemmingsplan globaal van opzet zijn. In een **globaal** plan zijn, in een plangebied, vele gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden rechtstreeks, dus zonder nadere afweging toegelaten. Alleen wanneer een activiteit vanuit ruimtelijk oogpunt onaanvaardbaar wordt geacht, is deze niet toegestaan. Deze planvorm komt met name terug in bestemmingsplannen waarin het plangebied nog in ontwikkeling is. Met een globale regeling kan direct en rechtstreeks worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen.
- 2 Een globaal plan wordt vaak verward met een flexibel plan. Een **flexibel** plan staat minder gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden, binnen een plangebied, rechtstreeks toe. Een flexibel plan geeft echter wel ruimte om alsnog gebruiks- of bebouwingsmogelijkheden toe te staan na een nadere beoordeling. Deze is gerelateerd aan de betreffende ontheffing, wijziging of uitwerking.
- 3 Tot slot bestaan er ook gedetailleerder plannen. In een **gedetailleerd** plan worden in een plangebied slechts enkele gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden toegestaan. Vaak gaat het om een bestaande situatie die overeenkomstig het huidige of in de toekomst gewenste gebruik wordt vastgelegd. Rechtstreekse wisseling van functies past niet binnen een gedetailleerd plan. Het biedt een duidelijk toetsingskader voor handhaving. Zo'n plan hoeft echter geen star instrument te zijn. Met behulp van ontheffingen, wijzigingen en uitwerkingen kan het flexibel worden toegepast.

In de praktijk komen vaak mengvormen van de hiervoor genoemde planvormen voor (globaal/flexibel/gedetailleerd).

Voor dit bestemmingsplan is gekozen voor een mengvorm die uitgaat van een adequate bescherming van aanwezige waarden en kwaliteiten met tevens oog voor ontwikkelingen en praktische werkbaarheid. Dus: waar nodig is het bestemmingsplan gedetailleerd en waar mogelijk globaal en flexibel.

Deze planherziening bevat verschillende elementen. Er is sprake van waarden die beschermd dienen te worden en er zijn functies, die grotendeels vastliggen. Het plan zal de bestaande situatie waar nodig consolideren (ofwel vastleggen) en toekomstige (kleinschalige) ontwikkelingen waar mogelijk faciliteren (ofwel de ruimte geven).

Door de diverse flexibiliteitsbepalingen kan behoud en herstel ook door ontwikkeling plaats vinden. Binnen het plangebied worden veranderingen verwacht op het terrein van landbouw, voormalige agrarische bedrijfslocaties (VAB's), natuur en landschap, recreatie, water, etc. Daar waar ontwikkelingen zijn voorzien, zullen deze in ieder geval in gebieden met bijzondere waarden nader moeten worden afgewogen. Afhankelijk van de zwaarte van de ontwikkeling kan dit via ontheffing of wijziging plaats vinden. Op deze wijze wordt rekening gehouden met actuele waarden in het plangebied en zijn nieuwe ontwikkelingen niet op voorhand uitgesloten.

Plansystematiek specifiek

Binnen de algemene plansystematiek moeten er enkele keuzes gemaakt worden voor de uitwerking van enkele essentiële onderdelen van het ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Het betreft hier de doorvertaling van de hoofdzonering en subzonering van het provinciaal ruimtelijk beleid, mede in relatie tot de bouwvlakken.

Plansystematiek zonering bestemmingen

Voor wat betreft de zonering van gebieden in het buitengebied gaat dit plan onder andere uit van de zonering van de Interimstructuurvisie Noord-Brabant. Hierin is onderscheid gemaakt tussen de Groene Hoofdstructuur-natuur, Groene Hoofdstructuur-landbouw, Agrarische Hoofdstructuur-landschap en Agrarische Hoofdstructuur-landbouw (hierna ook te noemen GHS-natuur, GHS-landbouw, AHS-landschap en AHS-landbouw). Deze zonering is deels opgebouwd uit actuele waarden en deels uit potentiële waarden. Verder is het huidige bestemmingsplan als uitgangspunt gehanteerd. Gemeenteraad en klankbordgroep hebben namelijk de intentie uitgesproken om als hoofdlijn zo (veel) mogelijk voort te borduren op het huidige bestemmingsplan (en het daaraan ten grondslag liggende beleid), bijvoorbeeld qua gebiedsindeling/gebiedsbestemmingen, mede vanuit oogpunt van continuïteit. Naast de waarden uit de provinciale zonering en het huidige bestemmingsplan zijn er diverse andere bronnen die inzicht geven in gebiedsspecifieke waarden. Uiteindelijk leidt deze analyse tot een bestemming al dan niet in combinatie met een waarde aanduiding.

Op een viertal plaatsen wordt in overleg met en met instemming van de klankbordgroep en de provincie gemotiveerd afgeweken van de Groene Hoofdstructuur-landbouw. Dit betreft de volgende locaties:

- 1 Amfibieëng gebied aan de Brakkenstraat (Lazerij). Dit betreft Groene Hoofdstructuur-landbouw, leefgebied kwetsbare soorten.

Het is de bedoeling om met inachtneming van het 10 jaar geleden met de eigenaren/gebruikers afgesloten convenant, een vergelijkbare bestemmingsplanregeling op te nemen als in het huidige bestemmingsplan.

Dat wil zeggen dat zolang de destijds extra aangelegde landschapselementen aanwezig en door goed beheer geschikt blijven voor de betreffende doelsoort (amfibieën), de primair agrarische bestemming van het omliggende gebied gehandhaafd zal blijven met een op amfibieën afgestemd aanlegvergunningstelsel. Zo mogelijk zullen de betreffende natuur- en landschapselementen echter specifiek bestemd worden waarbij dan het omliggende gebied op de bestemmingsplanverbeelding niet meer aangeduid zal worden als Groene Hoofdstructuur. Ook dit is conform het 10 jaar geleden afgesloten convenant. De provincie heeft ingestemd met het specifiek bestemmen van de betreffende elementen waarbij de begrenzing van de Groene Hoofdstructuur in feite wordt teruggebracht tot die elementen c.q. tot het oppervlak dat de essentiële terreintypen omvat.

- 2 Amfibieëngebied aan de Hellegatweg (Kleine Meren). Dit betreft Groene Hoofdstructuur-landbouw, leefgebied kwetsbare soorten.
Ten aanzien van dit gebied wordt een vergelijkbare bestemming(splan-regeling) voorgestaan als in het huidige bestemmingsplan. Dat wil zeggen geen aanduiding van de agrarische gronden als Groene Hoofdstructuur, maar wel een aanlegvergunningstelsel afgestemd op de aan de randen van de agrarische percelen en in de bossen aanwezige diersoorten en een iets andere begrenzing van de Groene Hoofdstructuur. De bedoeling van de provinciale aanduiding als Groene Hoofdstructuur ter plaatse houdt verband met het tot stand brengen van een aaneengesloten Groene Hoofdstructuur c.q. verbinding van de bos- en natuurgebieden aldaar. Het niet aanduiden van de betreffende agrarische gronden als Groene Hoofdstructuur doet gelet op de situatie ter plaatse echter geen afbreuk aan deze verbindende gedachte, te meer niet omdat door enkele andere nabijgelegen gronden -welke in dit verband meer voor de hand liggen- aan te duiden als Groene Hoofdstructuur, aan de verbindende gedachte eigenlijk nog beter inhoud wordt gegeven. Door enkele nabijgelegen gronden die op de provinciale GHS-kaarten niet aangeduid zijn als Groene Hoofdstructuur, in het bestemmingsplan wel op te nemen als Groene Hoofdstructuur, wordt namelijk ook een verbinding gelegd, zelfs een logischere. Aldus is een en ander in het huidige bestemmingsplan opgenomen. Het is de bedoeling de aanduiding als Groene Hoofdstructuur hier één op één over te nemen van het huidige bestemmingsplan.
- 3 Struweelvogelgebied omgeving Hanekinderstraat. Dit betreft Groene Hoofdstructuur-landbouw, leefgebied struweelvogels.
Hier is de situatie door aanleg van woonwijk De Keen, de Westpolderplas en diverse bebouwingen aan de Hanekinderstraat zodanig gewijzigd, dat een herbegrenzing niet meer dan logisch is. Ook de resultaten van de uitgevoerde vogeltellingen ondersteunen een herbegrenzing van het betreffende struweelvogelgebied. De begrenzing wordt afgestemd op de feitelijke situatie, relevante kenmerken van het gebied en logische grenzen in het veld, ondersteund door de vogeltelresultaten.
- 4 Struweelvogelgebied aan het Vlaanderbos. Dit betreft Groene Hoofdstructuur-landbouw, leefgebied struweelvogels.
De gedachte is het struweelvogelgebied aan het Vlaanderbos zodanig aan te passen dat de begrenzing daarvan gelegd wordt ongeveer meteen ten noorden van het recente bouwvlak aan de oostzijde van het Vlaanderbos, respectievelijk ongeveer meteen ten noorden van het meest noordelijke bouwvlak aan de westzijde van het Vlaanderbos. De resultaten van de uitgevoerde vogeltellingen ondersteunen een dergelijke herbegrenzing van dit struweelvogelgebied.

Door een uitgevoerde landinrichting was het gebied minder geschikt geworden als struweelvogelgebied. In combinatie met een inplaatsing van een melk-veebedrijf aan de oostzijde van het Vlaanderbos is het gebied echter weer geschikter gemaakt als struweelvogelgebied. Het nieuwe bouwvlak wordt met de begrenzing buiten de GHS-landbouw gehouden, het beter ingerichte gebied blijft onderdeel van het leefgebied struweelvogels en moet als gevolg van de inrichtingsmaatregelen weer minstens zo geschikt voor struweelvogels worden geacht dan voorheen. De begrenzing wordt afgestemd op de feitelijke situatie, relevante kenmerken van het gebied en logische grenzen in het veld, ondersteund door de vogeltelresultaten.

Met de aanpassingen 1 en 2 heeft de provincie bij de goedkeuring van het huidige bestemmingsplan in 1999 reeds ingestemd, waarbij in 2008/2009 nadere raadpleging heeft plaatsgevonden over het terugbrengen van de begrenzing tot de betreffende natuur- en landschapselementen in gebied 1. Het is logisch deze aanpassingen in het nieuwe bestemmingsplan over te nemen. De aanpassingen 3 en 4 zijn eerder voorgelegd aan de provincie (2004). De provincie kon de gevraagde aanpassingen op zich onderschrijven, zeker aanpassing 3 gelet op de fors gewijzigde omgevingssituatie, doch vond het bij nader inzien beter om de betreffende aanpassingen af te wegen en mee te nemen bij de integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied die nu aan de orde is. Aanpassing 4 is voor wat betreft de oostzijde van het Vlaanderbos reeds geaccordeerd door de provincie in het kader van genoemde inplaatsing van het melkveebedrijf met bijbehorende inrichtingsmaatregelen. In 2007 zijn extra vogeltellingen uitgevoerd om eventuele herbegrenzing van de struweelvogelgebieden 3 en 4 goed te kunnen beoordelen. De resultaten van de extra vogeltellingen ondersteunen de herbegrenzing van de betreffende struweelvogelgebieden. De aanpassingen 1 t/m 4 zijn nu in het kader van de integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied voorgelegd aan de klankbordgroep en de provincie en hebben hun instemming.

Plansystematiek bouwvlakken

Voor wat betreft de toekenning en begrenzing van bouwvlakken gaat dit plan uit van getekende vastomlijnde bouwvlakken (in tegenstelling tot het huidige bestemmingsplan laat de nieuwe regelgeving inzake de inrichting van bestemmingsplannen geen flexibele bouwvlakken meer toe). Conform het huidige bestemmingsplan blijft een maatvoering van 1 ha het uitgangspunt voor de bouwvlakken van in elk geval de volwaardige agrarische bedrijven met daarbinnen vergelijkbare bebouwingsmogelijkheden. De bouwvlakken van agrarische bedrijven worden afgestemd op de aard, omvang en behoefte van het bedrijf en de aard van de omgeving (skwaliteiten). Binnen de bouwvlakken is de situering van hoofd- en bijgebouwen afhankelijk van welstand. Ook tot de voor gemeente Etten-Leur gewenste beleidsmatige en planologisch - juridische uitwerking. andere bouwwerken dan gebouwen, evenals voorzieningen en verhardingen dienen binnen het bouwvlak te liggen, behoudens specifiek te maken uitzonderingen. Niet agrarische bedrijven en burgerwoningen krijgen in principe een strakker afgebakend bouwvlak. Voor burgerwoningen gaat de voorkeur uit naar het toekennen van een bestemmingsvlak tevens bouwvlak. Tevens zijn vlakken toepasbaar voor digitale raadpleegbaarheid. Landschappelijke inpassing van grootschalige c.q. grotere oppervlaktes bedrijfsbebouwing (meer dan 5.000 m²) is een bijzonder aandachtspunt.

4.2.2 Uitgangspunten planthema's

Voor het buitengebied van deze gemeente is een groot aantal planthema's van belang. Deze planthema's worden hieronder toegelicht, mede in relatie tot de voor de gemeente Etten-Leur gewenste beleidsmatige en planologisch-juridische uitwerking.

a Planthema's Landbouw/Tuinbouw

Thema nieuwvestiging

De provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening en het Gebiedsplan verstaan onder nieuwvestiging de projectie van een agrarisch bouwvlak op een locatie, die volgens het ter plaatse geldende bestemmingsplan niet is voorzien van een bouwvlak. In het Gebiedsplan Brabantse Delta is opgenomen dat men in principe geen ruimte wil geven aan nieuwvestiging van of omschakeling naar intensieve veehouderij. Voor knelgevallen kan naar maatwerkoplossingen worden gezocht.

In de GHS en AHS-landschap is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf uitgesloten. In de AHS-landbouw is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf uitsluitend toegestaan voor:

- glastuinbouwbedrijven in bepaalde aangewezen delen van de vestigingsgebieden glastuinbouw;
- verplaatsing van alle overige agrarische bedrijven niet zijnde intensieve veehouderij (eventuele verplaatsing van een intensieve veehouderij is maatwerk via een afzonderlijke procedure), indien met de verplaatsing een algemeen belang is gediend en mits door middel van onderzoek is aangetoond dat er geen reële mogelijkheid bestaat om het bedrijf te hervestigen op een bestaande of voormalige agrarische bedrijfslocatie of op een niet-agrarische locatie.

Thema toekenning bouwvlakken

De werkwijze met betrekking tot de toekenning van bouwvlakken is hieronder vastgelegd. Deze sluit voor de meeste agrarische bedrijven aan bij de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening en voor de intensieve veehouderij bij het Gebiedsplan Brabantse Delta. Zie verder ook bij plansystematiek bouwvlakken en het thema nieuwvestiging.

Elk bestaand agrarisch bedrijf (bedrijfsmatig agrarische activiteit uitoefenen) ≥ 10 Nederlandse grootte-eenheden (NGE) krijgt een bouwvlak op basis van een afweging tussen de agrarische belangen en de omgevingswaarden (< 10 NGE wordt als niet-agrarisch aangemerkt). De omvang van het bouwvlak wordt afgestemd op de aard, omvang en behoefte van het bedrijf en de aard van de omgeving (skwaliteiten) (ligging ten opzichte van natuur en landschap en ligging ten opzichte van gevoelige functies zoals woonbebouwing). Alle gebouwen en overige bouwwerken en voorzieningen moeten in principe binnen het bouwvlak komen te liggen. Conform het huidige bestemmingsplan is een maatvoering van 1 ha het uitgangspunt voor de bouwvlakken van in elk geval de volwaardige bedrijven.

Uitgangspunt ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan is het bouwvlak dat ingevolge het huidige bestemmingsplan geldt, inclusief gevolgde wijzigingsprocedures en verleende vrijstellingen. Verder zal worden gekeken of de feitelijke situatie al dan niet aanleiding geeft tot (beperkte) aanpassingen. Het resultaat is een bouwvlak op maat. Ook eventuele plaatsgevonden bedrijfsbeëindigingen vormen een aandachtspunt. Verder is in zijn algemeenheid het volgende van belang.

Voor grondgebonden melkveehouderijen zal een bouwvlakmaat van maximaal 2 ha gelden (binnen AHS-landbouw). De grondgebondenheid zal moeten blijken uit de weidegang van het vee en/of de voederwinning vanaf eigen grond in de directe omgeving. In elk geval zal de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk moeten zijn van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf (zie begrip-bepalingen provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening).

Voor overige grondgebonden agrarische bedrijven (anders dan veehouderij) bedraagt de maximale maat 1,5 ha of een uitbreidingspercentage van 15%. Voor glastuinbouwbedrijven geldt maximaal 3 ha (mits niet gelegen in een omgeving met bestaande of te ontwikkelen natuur- en landschapswaarden) of > 3 ha op locaties waar nieuwvestiging van, omschakeling naar of door-groei van glastuinbouw mag plaatsvinden. Boomteelt- en tuinbouwbedrijven kunnen een (voor het overige) onbebouwd bouwvlak (differentiatievlak) krijgen voor permanente teeltondersteunende voorzieningen niet zijnde gebouwen, zoals bakken op stellingen en containervelden (zie planthema teelt-ondersteunende voorzieningen). De mogelijkheden zijn afhankelijk van de ligging van het bedrijf. Hiermee wordt ten opzichte van het huidige bestemmingsplan in de agrarische gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden en (in beginsel) na een wijzigingsprocedure, extra ruimte gegeven voor permanente teeltondersteunende voorzieningen. Daarbij wordt gedacht aan een differentiatievlak van maximaal 4 ha aanvullend op en aansluitend aan het gebruikelijke bouwvlak. Landschappelijke inpassing in de vorm van maatwerk is daarbij een aandachtspunt. Voor permanente teeltondersteunende voorzieningen in de agrarische gebieden mét (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden (in dit verband zijnde dat de agrarische gebieden binnen de GHS-natuur en de GHS-landbouw, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied –waaronder de AHS-landschap– en de beekdalen), zullen geen aanvullende differentiatievlakken gelden, waardoor de permanente teeltondersteunende voorzieningen daar gesitueerd moeten worden binnen de maximale maatvoering van het gebruikelijke bouwvlak.

Voor intensieve veehouderijbedrijven vindt bouwvlaktoekenning plaats overeenkomstig de uitgangspunten van de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening/het Gebiedsplan. Dat betekent geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen en voor de huidige intensieve veehouderijbedrijven worden de geldende bouwvlakken in principe 1 op 1 overgenomen. Daarbij zullen waar nodig kleine correcties plaatsvinden in verband met de feitelijke situatie. Hoofddlijn is dat het bestemmingsplan voor de intensieve veehouderij geen ruimere mogelijkheden zal bieden dan het geldende bestemmingsplan. Bij verplaatsing, bijvoorbeeld vanwege stedelijke uitbreiding, is maatwerk aan de orde. Hiervoor wordt in het bestemmingsplan geen algemene regeling opgenomen. In voorkomend geval zal na afweging zo nodig een afzonderlijke procedure gevolgd worden.

Thema uitbreiding bouwvlakken

De werkwijze met betrekking tot de uitbreiding van bouwvlakken is hieronder vastgelegd. De ruimte voor uitbreiding hangt in het bijzonder voor grondgebonden bedrijven met permanente teeltondersteunende voorzieningen en glastuinbouw met name af van de ligging van het bedrijf. Voor intensieve veehouderij gelden de kaders van de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening/het Gebiedsplan. Bouwvlakuitbreidingen zullen via een wijzigingsbevoegdheid worden geregeld met inbegrip van eventuele noodzakelijke richtlijnen.

Tabel uitbreiding bouwvlakken (provinciaal beleid)

Bedrijfstype > Gebiedstype v	Grondgebonden	Intensieve veehouderij *4	Glastuinbouw	Overig niet-grondgebonden
GHS-natuur	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1
GHS-landbouw	15% of tot max. 1,5 ha	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn + DIV *3	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landschap	15% of tot max. 1,5 ha	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn + DIV *3	Buiten doorgroeigebieden enkel tot 3 ha netto glas *2	15% of tot max. 1,5 ha
AHS-landbouw	streekplan: geen max.	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn + DIV	Buiten vestigings- en doorgroeigebieden enkel tot 3 ha netto glas *2	streekplan: geen max.

- *1 in en nabij de GHS-natuur, subzone ecologische verbingszone, mogen agrarische bouwvlakken worden uitgebreid, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat en verder passend binnen beleid van gebiedstype.
- *2 glastuinbouwbedrijven in doorgroei- of vestigingsgebieden mogen groeien tot de in het voor dat gebied geldende bestemmingsplan aangegeven maximum maatvoering voor zover er geen nlwv-bezwaren zijn: bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard.
- *3 in leefgebied weidevogels en leefgebied struweelvogels mogen intensieve veehouderijen op DIV het bouwvlak uitbreiden tot maximaal 2,5 ha, mits aandacht voor genoemde waarden.
- *4 uitbreiding is slechts mogelijk indien niet gelegen binnen kernrandzone of zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden.

Duurzame locaties (DIV): locaties met een bestaand agrarisch bouwvlak en een zodanige ligging dat het vanuit het oogpunt van ruimte en milieu verantwoord is om ze via planwijziging door te laten groeien tot een bouwvlak van maximaal 2,5 ha voor intensieve veehouderij.

Tabel uitbreiding bouwvlakken (Etten-Leurs beleid)

Bedrijfstype > Gebiedstype v	Grondgebonden melkveehouderij	Overig grondgebonden (niet zijnde veehouderij)	Intensieve veehouderij	Glastuinbouw	Overig niet-grondgebonden
GHS-natuur	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan *1
GHS-landbouw	15% of tot max. 1,5 ha	15% of tot max. 1,5 ha	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn via ontheffing. Voor het overige max. huidig bp	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landschap	15% of tot max. 1,5 ha *4	15% of tot max. 1,5 ha	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn via ontheffing. Voor het overige max. huidig bp	Buiten doorgroeigebieden enkel tot 3 ha netto glas *2	15% of tot max. 1,5 ha
AHS-landbouw	max. 2 ha	15% of tot max. 1,5 ha *3	Eenmalig t.b.v. dierwelzijn via ontheffing. Voor het overige max. huidig bp	Buiten vestigings- en doorgroeigebieden enkel tot 3 ha netto glas *2	15% of tot max. 1,5 ha

- *1 In en nabij de GHS-natuur, subzone ecologische verbingszone, mogen agrarische bouwvlakken worden uitgebreid, mits het functioneren van de ecologische verbinding voorop staat en verder passend binnen beleid van gebiedstype.
- *2 Mits niet gelegen in een omgeving met bestaande of te ontwikkelen natuur- en landschapswaarden; glastuinbouwbedrijven op locaties waar nieuwvestiging van, omschakeling naar of doorgroei van glastuinbouw mag plaatsvinden, mogen groeien tot de in het voor dat gebied geldende bestemmingsplan aangegeven maximum maatvoering voor zover er geen nlwv-bezwaren zijn: bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhy-

- giënische aard. Een en ander conform de besluitvorming d.d. 4 november 2008 van de gemeenteraad over de Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur.
- *3 Genoemde oppervlakte is exclusief differentiatievak voor permanente teeltondersteunende voorzieningen (binnen de AHS-landbouw kunnen aanvullend op en aansluitend aan het gebruikelijke bouwvlak na een wijzigingsprocedure differentiatievakken aan de orde zijn in de gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden).
 - *4 Voor grondgebonden melkveehouderijen op de grens van de AHS-landschap met de AHS-landbouw wordt de mogelijkheid van maatwerk gezien om eveneens uitbreiding tot maximaal 2 ha bouwvlak mogelijk te maken.

Thema omschakeling

In de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening wordt onder omschakeling verstaan het geheel of gedeeltelijk overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm naar een andere agrarische bedrijfsvorm dan wel het overstappen van een niet-agrarisch gebruik naar een agrarische bedrijfsvorm. De regeling in het bestemmingsplan voor omschakeling richt zich met name op de omschakeling naar grondgebonden landbouw. Dit is in principe altijd mogelijk. Omschakeling naar een vorm van (overig) niet-grondgebonden agrarisch bedrijf in de GHS-natuur, de GHS-landbouw en de AHS-landschap is echter niet toegestaan, wel in de AHS-landbouw. De omschakeling naar glastuinbouw kan in Etten-Leur enkel in aangewezen delen van een vestigingsgebied glastuinbouw.

De gemeente Etten-Leur wil omschakeling naar intensieve veehouderij in principe niet toestaan. De omschakeling naar intensieve veehouderij is ingevolge de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening en het Gebiedsplan slechts toegestaan op duurzame locaties om knelgevallen op te lossen. Omdat oplossing van knelgevallen in de gemeente Etten-Leur gezien de ligging van de bestaande intensieve veehouderijen slechts een zeer hoge uitzondering zal zijn, wordt hiervoor in het bestemmingsplan geen algemene regeling opgenomen. Ook niet via een wijzigings- of ontheffingsmogelijkheid. In een voorkomend geval zal specifiek maatwerk via een afzonderlijke procedure afgewogen worden. Omschakeling naar een intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden is ingevolge het provinciaal beleid uitgesloten. Voorstaande betekent dat het bestemmingsplan omschakeling naar intensieve veehouderij uitsluit.

De omschakeling naar wonen is mogelijk, mits onder andere de ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen agrarische bedrijven niet worden beperkt en overtollige voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt. De omschakeling naar niet-agrarische bedrijvigheid wordt in het bestemmingsplan op basis van het zogenaamde VAB-beleid nader uitgewerkt (voormalige agrarische bedrijfslocaties). Hiervoor is een afzonderlijke tabel opgesteld, welke als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd. De hoofdlijn is verderop in dit hoofdstuk verwoord.

Tabel omschakeling (provinciaal beleid)

Bedrijfstype waarnaar omsgeschakeld wordt > v	Grondgebonden	Intensieve veehouderij	Glastuinbouw	Overig niet-grondgebonden
GHS-natuur	Toegestaan binnen bestaand agrarisch bouwvlak	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Niet toegestaan
GHS-landbouw	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Enkel op DIV ten behoeve van oplossing knelgevallen	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landschap	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Enkel op DIV ten behoeve van oplossing knelgevallen	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landbouw	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Enkel op DIV ten behoeve van oplossing knelgevallen	Niet toegestaan, behalve in vestigingsgebied glastuinbouw en bij uitzondering in doorgroeigebied	Toegestaan

Tabel omschakeling (Etten-Leurs beleid)

Bedrijfstype waarnaar omsgeschakeld wordt > Gebiedstype v	Grondgebonden melkveehouderij	Overig grondgebonden (niet zijnde veehouderij)	Intensieve veehouderij	Glastuinbouw	Overig niet-grondgebonden
GHS-natuur	Toegestaan binnen bestaand agrarisch bouwvlak	Toegestaan binnen bestaand agrarisch bouwvlak	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Niet toegestaan
GHS-landbouw	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landschap	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan	Niet toegestaan
AHS-landbouw	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Toegestaan, ook binnen een niet-agrarisch bouwvlak	Niet toegestaan *1	Niet toegestaan, behalve in aangewezen delen van vestigingsgebieden glastuinbouw	Toegestaan

*1 niet via dit bestemmingsplan, oplossing van eventuele knelgevallen enkel met specifiek maatwerk via afzonderlijke procedures.

Thema paardenhouderij

Bestaande paardenhouderijen kunnen op 3 manieren worden bestemd:

- als agrarisch bedrijf paardenhouderij (fokkerij);
- als bedrijf (handel, transport, pension of nadruk op africhten);
- als recreatiebedrijf (manege).

Nieuwvestiging, dat wil zeggen een nieuw bouwvlak, ten behoeve van de paardenhouderij is niet toegestaan. Er zijn voldoende mogelijkheden op bestaande of vrijkomende agrarische bouwvlakken, dan wel voormalige agrarische bedrijfslocaties. Vestiging van productiegerichte paardenhouderij (fokkerij) op zo'n bouwvlak is in principe overal mogelijk, behalve in de GHS-natuur. Andere paardenhouderijen, niet zijnde paardenhouderijen met een publieks- en verkeersaantrekkende werking zoals maneges (zie hierna), mogen evenmin in de GHS-natuur, doch zijn ook niet passend in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw toegestaan zal zijn. Deze andere paardenhouderijen mogen bovendien niet worden gevestigd op locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven. In de GHS-landbouw en in de overige agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden (in dit verband zijn dat de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied -waaronder de AHS-landschap- en de beekdalen) moet het hergebruik zich beperken tot het bestaande bouwvlak en mag er een rijhal van maximaal 1.000 m² zijn en er mogen geen publieks- en/of verkeersaantrekkende voorzieningen worden gebouwd en/of aangelegd (mits gelegen langs een doorgaande weg kan voor agrarisch gebied met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied en de AHS-landschap ook ingestemd worden met een rijhal van maximaal 1.200 m²). Uitbreiding kan buiten genoemde gebieden en in bebouwingsconcentraties gelegen buiten de GHS-natuur en de clusters glastuinbouw tot 1,5 ha. Vestiging van publieksgerichte paardenhouderij (manege, e.d.) is alleen mogelijk buiten de GHS, buiten de overige agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden zoals genoemd en buiten de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan, doch alleen op een bestaand of vrijkomend agrarisch bouwvlak, dan wel voormalige agrarische bedrijfslocatie, waarbij primair vestiging in een kernrandzone of bebouwingsconcentratie langs een doorgaande weg overwogen dient te worden. Hier mogen grotere rijhallen (tot 2.000 m²) komen, waarbij verder maatwerk geboden kan worden via ontheffing. Overtollige bebouwing dient te worden gesloopt.

Verder wordt verwezen naar de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

Thema bedrijfswoning(en)

Bestaande bedrijfswoningen worden als zodanig bestemd. Bij een volwaardig agrarisch bedrijf is in principe één zelfstandige agrarische bedrijfswoning toegestaan van 750 m³. Het al dan niet toelaten van een nieuwe tweede agrarische bedrijfswoning hangt onder andere af van de aard en omvang van het bedrijf. Slechts bij uitzondering kan er sprake zijn van een nieuwe tweede agrarische bedrijfswoning (noodzaak voor toezicht op levende have).

In alle woningen is in het hoofdgebouw via een ontheffing het uitoefenen van een aan huis gebonden beroep toegestaan tot een oppervlakte van 50 m². Verder is er 80 m² aan bijgebouwen toegestaan.

Thema teeltondersteunende voorzieningen

Het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen is van belang voor verlenging van het seizoen, een meer gelijkmatige arbeidsverdeling, bescherming van de teelt, arbeidsomstandigheden en beheersbaarheid van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het kan consequenties hebben voor perceelsgebonden natuur- en landschapswaarden. De toelaatbaarheid van deze voorzieningen moet worden afgewogen op basis van natuurlijke, landschappelijke en agrarische motieven.

De regeling wordt gebaseerd op de provinciale Beleidsnota Teeltondersteunende voorzieningen. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen permanente, tijdelijke en overige voorzieningen.

Permanente voorzieningen (stellingen, regenkappen, containervelden) zijn enkel toegestaan op het agrarisch bouwvlak. Differentiatievlakken zijn ook mogelijk (onder voorwaarden zowel direct toekennen als via planwijziging), waarbij de mogelijkheden afhankelijk zijn van de ligging van het bedrijf. Differentiatievlakken zijn specifieke vlakken voor permanente teeltondersteunende voorzieningen, aanvullend op en aansluitend aan het gebruikelijke bouwvlak. Differentiatievlakken op afstand zijn niet toegestaan. Bouwvlakvergroting hiervoor is mogelijk conform de regeling voor uitbreiding van bouwvlakken, dit wil zeggen via een wijzigingsprocedure. In de bestemmingsplanregels zal waarnodig onderscheid gemaakt worden tussen het gebruikelijke bouwvlak en een differentiatievlak. Daarbij wordt op hoofdlijnen gedacht aan het volgende beleid.

De gemeente Etten-Leur wil ten opzichte van het huidige bestemmingsplan in de agrarische gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden door middel van differentiatievlakken extra ruimte geven voor permanente teeltondersteunende voorzieningen. Na in beginsel een wijzigingsprocedure en met landschappelijke inpassing in de vorm van maatwerk wil de gemeente in die gebieden de mogelijkheid bieden van een differentiatievlak van maximaal 4 ha aanvullend op en aansluitend aan het gebruikelijke bouwvlak. Voor permanente teeltondersteunende voorzieningen in agrarische gebieden mét (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden zullen geen aanvullende differentiatievlakken gelden, waardoor de permanente teeltondersteunende voorzieningen daar gesitueerd moeten worden binnen de maximale maatvoering van het gebruikelijke bouwvlak. In onderhavig verband worden de volgende gebieden aangemerkt als agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden: de agrarische gebieden binnen de GHS-natuur en de GHS-landbouw, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied -waaronder de AHS-landschap- en de beekdalen.

Tijdelijke voorzieningen (folies, wandelkappen, hagelnetten e.d.) zijn ook buiten het bouwvlak toegestaan, zij het niet overal. Onder tijdelijk wordt verstaan maximaal 6 maanden. Binnen de gebiedsbestemmingen 'Bos' en 'Natuur' zijn tijdelijke en overige teeltondersteunende voorzieningen op voorhand uitgesloten. Binnen agrarische gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen rechtstreeks toelaatbaar (zodanig wel een bouwvergunning vereist). Idem de zogenoemde overige teeltondersteunende voorzieningen (bijvoorbeeld stellingen met regenkappen bij de grondgebonden teelt van zacht fruit en boomteeltthekken). Binnen agrarische gebieden mét (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden is een nadere afweging via ontheffing gewenst voor de bouw buiten het bouwvlak van hoge tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen (wandelkappen, schaduwhallen, hagelnetten e.d.) en hoge overige teeltondersteunende voorzieningen (onder andere boomteeltthekken). Als voorwaarde wordt opgenomen dat er geen sprake mag zijn van onevenredig nadelige effecten op de aanwezige landschap- en natuurwaarden ingevolge de gebiedsbestemming. De lage tijdelijke en overige teeltondersteunende voorzieningen (bijvoorbeeld folies en lage tunnels) buiten het bouwvlak worden in die gebieden geregeld en afgewogen via het aanlegvergunningstelsel.

Bij de permanente teeltondersteunende voorzieningen is reeds aangegeven welke gebieden in het kader van de teeltondersteunende voorzieningen aangemerkt worden als agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden.

Indien natuur- en/of landschapswaarden in onaanvaardbare mate zouden worden aangetast, dan is een absoluut verbod op zijn plaats. Dit geldt voor alle voorzieningen. Daarbij moet in elk geval gedacht worden aan de GHS-natuur. In de overige gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden vergt dat bij de tijdelijke en de zogenoemde overige voorzieningen veelal een afweging van geval tot geval.

Thema teeltondersteunende kassen

Teeltondersteunende kassen zijn ondersteunende voorzieningen die een onderdeel zijn van de totale agrarische bedrijfsvoering van een vollegrondstuinbouwbedrijf of boomkwekerij. Ze worden gebruikt om de bedrijfsvoering te optimaliseren en om in te spelen op de toename van eisen van marktpartijen en de exportgerichtheid van de tuinbouwsector. Onder een kas wordt verstaan een agrarisch bedrijfsgebouw waarvan de wanden en het dek voornamelijk bestaan uit glas of een ander lichtdoorlatend materiaal en dat dient voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden. Schuurkassen en permanente tunnel- of boogkassen (> 1,5 m) worden beschouwd als een kas.

Teeltondersteunende kassen zijn alleen toegestaan op het bouwvlak. Op bouwvlakken binnen agrarische gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden is maximaal 5.000 m² toegestaan. Deze maximum oppervlakte geldt niet binnen de gebieden waar ingevolge het bestemmingsplan nieuwvestiging van, omschakeling naar of doorgroei van glastuinbouw mogelijk zal zijn (ook dan is situering alleen toegestaan op het bouwvlak). Buiten de gebieden waar nieuwvestiging van, omschakeling naar of doorgroei van glastuinbouw toegestaan zal zijn, worden teeltondersteunende kassen groter dan 5.000 m² onaanvaardbaar geacht, omdat dit tot een enorme versnippering van relevante hoeveelheden glas zou leiden in grote delen van de gemeente. Dat zou haaks staan op het streven in Etten-Leur naar concentratie van glas. Binnen agrarische gebieden mét (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden worden geen teeltondersteunende kassen toegestaan. Dat betreft in dit verband de agrarische gebieden binnen de GHS-natuur en de GHS-landbouw, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied – waaronder de AHS-landschap - en de beekdalen.

Tabel teeltondersteunende voorzieningen (TOV) en teeltondersteunende kassen (TOK)

Type TOV danwel TOK > Gebiedstype v	Permanente TOV	Tijdelijke TOV (maximaal 6 maanden)	Overige TOV	Teeltondersteunende kassen (TOK)
Agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden* ¹	Toegestaan binnen bouwvlak	Toegestaan binnen bouwvlak. Buiten bouwvlak slechts na nadere afweging * ³	Toegestaan binnen bouwvlak. Buiten bouwvlak slechts na nadere afweging * ³	Niet toegestaan
Agrarische gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden	Toegestaan binnen bouwvlak + maximaal 4 ha aansluitend aan bouwvlak (= differentiatievlak) * ²	Toegestaan, ook buiten bouwvlak	Toegestaan, ook buiten bouwvlak	Toegestaan binnen bouwvlak, maximaal 5.000 m ²
Agrarische gebieden waar nieuwvestiging van, omschakeling naar of doorgroei van glastuinbouw is toegestaan	Voor TOV in deze gebieden geen afzonderlijk beleid. Zie verder bij gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden	Voor TOV in deze gebieden geen afzonderlijk beleid. Zie verder bij gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden	Voor TOV in deze gebieden geen afzonderlijk beleid. Zie verder bij gebieden zonder (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden	Toegestaan binnen bouwvlak, ook > 5.000 m ²

*¹ als agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden worden aangemerkt: de agrarische gebieden binnen de GHS-natuur en de GHS-landbouw, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied – waaronder de AHS-landschap – en de beekdalen.

*² na wijzigingsprocedure en met landschappelijke inpassing in de vorm van maatwerk.

*³ voor hoge voorzieningen via ontheffingenstelsel (plus bouwvergunning), voor lage voorzieningen via aanlegvergunningstelsel.

Thema nevenfuncties bij agrarische bedrijven

In de agrarische sector is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarisch bedrijf nevenfuncties wil ontplooiën, welke niet in directe relatie staan met de bestaande agrarische bedrijfsvoering. Nevenfuncties worden beoordeeld als zijnde vervolgfuncties. Dit houdt in dat alleen functies die als vervolgfunctie kunnen worden toegelaten, als nevenfunctie kunnen worden ontplooid. Deze beleidslijn wordt gehanteerd omdat uit de praktijk blijkt dat eenmaal opgestarte nevenfuncties steeds verder worden uitgebouwd tot hoofdfunctie waarna de agrarische activiteiten worden gestaakt. Mocht dat het geval zijn, dan is er door deze beleidslijn veelal een planologische mouw aan een dergelijke ontwikkeling te passen. In beginsel dient de hoofdfunctie echter het agrarisch bedrijf te zijn en te blijven. Vandaar dat een passende maximale maatvoering dient te worden gesteld. In het kader van verbrede plattelandontwikkeling kunnen verschillende nevenfuncties toegelaten worden in bestaande bebouwing van agrarische bedrijven tot een maximum van 400 m², bij statische opslag tot maximaal 600 m². Een nevenfunctie is een vorm van semi- of niet-agrarische bedrijvigheid, opslag (geen buitenopslag) of recreatie naast de agrarische hoofdfunctie. Onder semi-agrarische bedrijvigheid moeten agrarisch verwante functies en agrarisch technische hulpfuncties worden verstaan. Niet-agrarische bedrijvigheid dient beperkt te blijven tot de in onderstaande tabel genoemde mogelijkheden. In de gemeentelijke StructuurvisiePlus wordt ten aanzien van plattelandsvernieuwing en nieuwe economische dragers namelijk gesteld dat enige terughoudendheid gewenst is, bestaande en te ontwikkelen mogelijkheden voor de agrarische sector niet in het gedrang mogen komen en er ook geen conflict mag ontstaan met natuur en landschap. Nevenfuncties en vervangende activiteiten moeten qua schaal en aard passend zijn in het buitengebied en op de betreffende locatie, aldus de StructuurvisiePlus. Vandaar dat de meeste nevenfuncties alleen toegestaan zijn met ontheffing (binnen-plans), zodat een nadere afweging kan plaatsvinden.

Verder bepaalt de StructuurvisiePlus dat het beleid ter zake geen doorkruising mag betekenen van de reguliere woon-werk- en bedrijvenlocaties. Nevenfuncties zullen mogelijk worden gemaakt via ontheffing. Zie verder onderstaande tabel.

Nevenfunctie	Direct	Via ontheffing
Recreatieve overnachting/Bed & Breakfast ^{*1}	-	Max. 400 m ² / 5 kamers
Statische binnenopslag ^{*2}	-	Max. 600 m ²
Semi-agrarisch ^{*3}	-	Max. 400 m ²
Niet-agrarisch (alleen ambachtelijk in toeristisch-recreatieve sfeer; nader te specificeren) ^{*4}	-	Max. 400 m ²
Paardenhouderij ^{*5}	-	Max. 400 m ²
Kinderopvang/buitenschoolse opvang	-	Max. 100 m ²

*1 in elk geval niet in de GHS en niet in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan. Genoemde oppervlakte is inclusief gezamenlijke ruimtes. Genoemde maximaal 400 m² in de vorm van een groepsaccommodatie is in beginsel ook toegestaan (maatwerkafweging). Geen zelfstandige appartementen/vakantiewoningen toegestaan. Ook mogelijk in burgerwoningen (maximaal 2 slaapkamers).

*2 alleen opslag van naar hun aard statische goederen. Niet in de GHS-natuur. Geen opslag in kassen.

*3 alleen waar deze functie ook via VAB-beleid als functieverandering mogelijk is. In elk geval niet in de GHS, niet in agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden en niet in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan. Onder semi-agrarische activiteiten worden verstaan agrarisch-technische en agrarisch verwante activiteiten. Daaronder vallen onder andere agrarische loonwerkactiviteiten. Omdat agrarische loonwerkbedrijven niet toegestaan zullen zijn als nieuwe hoofdfunctie (vervolgfunctie) op een voormalige agrarische bedrijfslocatie, zijn agrarische loonwerkactiviteiten ook niet toegestaan als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf (alleen functies die als vervolgfunctie worden toegelaten kunnen als nevenfunctie worden ontplooid). Echter, als een agrariër een beperkt deel van zijn tijd besteedt aan het helpen op andere bedrijven, dan wordt dat niet gezien als een nevenfunctie loonwerkbedrijvigheid. Pas wanneer dat met enige regelmaat plaatsvindt én duidelijk onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering kan van een nevenfunctie worden gesproken.

*4 in elk geval niet in de GHS. Kleinschalig maximaal categorie 1 en 2.

*5 betreft paardenhouderij anders dan agrarische activiteit en niet zijnde manege-achtige activiteiten. In elk geval niet in de GHS-natuur en niet in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan. Voorzichtigheid geboden in GHS-landbouw en in agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden i.v.m. de beperkte doorgroei mogelijkheden aldaar.

Aangezien het om nevenfuncties gaat, zal een regeling worden opgenomen ter voorkoming van ongewenste cumulaties. Verder zal er ten aanzien van de diverse nevenfuncties een differentiatie naar gebieden en locaties aan de orde zijn.

Verder wordt verwezen naar de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

Thema verbrede landbouw bij agrarische bedrijven

Een specifieke vorm van nevenfuncties betreft de verbrede landbouw. Verbrede landbouw kan gezien worden als 'agrariërs met iets erbij'. Deze nevenfuncties zijn direct gerelateerd aan het verder in stand te houden agrarisch bedrijf; de activiteit hangt samen met de agrarische bedrijfsvoering of staat ten dienste van het bedrijf.

Verkoop van eigen agrarische producten plus eventueel streekproducten, agrarisch natuur- en landschapsbeheer, kamperen bij de boer en zorgfunctie zijn voorbeelden van verbrede landbouw. De hoofdfunctie dient het agrarisch bedrijf te zijn en te blijven. Daarom is er een passende maximale maatvoering gewenst. De ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven mogen niet worden beperkt. De activiteiten mogen geen afbreuk doen aan de aanwezige waarden in het gebied. Vormen van verbrede landbouw zullen mogelijk worden gemaakt via de doeleindenomschrijving dan wel via ontheffing. Zie verder onderstaande tabel. Cumulatie is toegestaan.

Verbrede landbouw	Direct	Via ontheffing
Detailhandel ^{*1}	Max. 50 m ²	Max. 100 m ²
Verpakken, afvoergereed maken, bewerking en/of kleinschalige ambachtelijke verwerking van eigen agrarische producten	Verpakken, afvoergereed maken en bewerken van eigen agrarische producten. Verwerking als ondergeschikt, niet zelfstandig onderdeel of als zelfstandig onderdeel $\leq 100 \text{ m}^2$	Verwerking als zelfstandig onderdeel $> 100 \text{ m}^2$
Agrarisch natuur- en/of landschapsbeheer	Geen bovengrens	-
Recreatieve, informatieve en educatieve activiteiten ^{*2}	Informatieve en educatieve activiteiten als ondergeschikt, niet zelfstandig onderdeel	Recreatieve activiteiten
Kampeermiddelen ^{*3}	15	25
Zorgfunctie ^{*4}	-	Max. 375 m ²
Biomassavergisting ^{*5}	-	Max. 25.000 ton/jaar aan verwerkingscapaciteit

^{*1} Betreft huisverkoop van eigen agrarische producten, plus eventueel streekgebonden agrarische producten en rechtstreeks daarvan afgeleide producten. Genoemde oppervlaktes hebben betrekking op de verkoopvloeroppervlakte.

^{*2} Denk bij recreatieve activiteiten bijvoorbeeld aan maïsdoolhof en boerengolf. Informatieve en educatieve activiteiten alleen in relatie tot het bedrijf en de omgeving.

^{*3} Alleen kampeerseizoen. In elk geval niet in de GHS, niet in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan en niet in kernrandzones.

^{*4} Zorgfunctie in relatie tot het bedrijf en/of de directe omgeving.

^{*5} Het gaat hier om biomassavergisting als niet-zelfstandige activiteit, gekoppeld aan een agrarisch bedrijf. Afweging via maatwerk.

Verder wordt verwezen naar de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

b Planthema's Werken/Wonen

Thema niet-agrarische bedrijven

Binnen de niet-agrarische bedrijven (bestaand) wordt onderscheid gemaakt tussen agrarisch verwante bedrijven, agrarisch technische hulpbedrijven en overige niet-agrarische bedrijven. De agrarisch verwante bedrijven en agrarisch technische hulpbedrijven krijgen een bestemmingsvlak/bouwvlak op maat afgestemd op de huidige bestemmingsplansituatie eventueel met een uitbreiding van maximaal 25% van het bestaande bestemmingsvlak/bouwvlak (rechtstreeks dan wel via ontheffing). Alle overige niet-agrarische bedrijven krijgen een bouwvlak op maat afgestemd op de huidige situatie al dan niet met een uitbreidingsruimte van maximaal 15% van het bestaande toegestane bebouwingsoppervlak (via ontheffing).

Uitbreiding van het bestaande toegestane bebouwingsoppervlak zal niet aan de orde zijn indien het bestaande bouwvlak de genoemde uitbreidingspercentages nog biedt, dan wel indien het huidige toegestane bebouwingsoppervlak ter plaatse reeds als maximaal nog passend moet worden geacht, gelet op de bestaande situatie of te verwachten ontwikkelingen in de omgeving. Dit laatste geldt ook voor het bestemmingsvlak.

Thema recreatie

Recreatieve voorzieningen krijgen een recreatiebestemming, in beginsel met een specifieke toevoeging zoals manege, tennisbaan, sportterrein, volkstuin, etcetera. Voor de hoofdvoorzieningen en het parkeren wordt een separate regeling getroffen.

Kleinschalig kamperen wordt tot 15 kampeermiddelen direct toegestaan bij landbouwbedrijven. Uitbreiding naar 25 plaatsen kan via een ontheffing geregeld worden. Als algemene beperking geldt het kampeerseizoen. Bed & Breakfast/recreatieve overnachting wordt via ontheffing toegestaan bij landbouwbedrijven tot 400 m²/5 kamers, een en ander in bestaande bebouwing. Genoemde oppervlakte is inclusief gezamenlijke ruimtes. De kamers dienen slechts voor slaapgelegenheid. Het is niet de bedoeling dat er zelfstandige appartementen/vakantiewoningen worden gecreëerd met alle bijbehorende voorzieningen. Ook op voormalige agrarische bedrijfslocaties kan via wijziging onder dezelfde voorwaarden tot 400 m²/5 kamers sprake zijn van Bed & Breakfast/recreatieve overnachting. Wel kan er differentiatie naar gebieden en locaties aan de orde zijn. Via een wijzigingsbevoegdheid is genoemde 400 m² in de vorm van een groepsaccommodatie in beginsel ook toegestaan op een voormalige agrarische bedrijfslocatie, grotere maatvoeringen alleen via een afzonderlijke procedure. In alle gevallen is een groepsaccommodatie een maatwerkafweging. Kamperen en Bed & Breakfast/recreatieve overnachting worden in elk geval niet passend geacht in de GHS en de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan.

Bed & Breakfast wordt via ontheffing ook toegestaan in burgerwoningen binnen de reguliere inhoudsmaat, doch niet in genoemde gebieden.

Verder wordt verwezen naar de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

De geschiktheid van het Etten-Leurse buitengebied voor extensieve recreatie zal tot uitdrukking worden gebracht via de doeleindenomschrijving van de gebiedsbestemmingen.

Thema kleine nieuwe economische dragers (NED)/ beleid voormalige agrarische bedrijfslocaties (VAB's)

Door de beëindiging van agrarische bedrijven zullen agrarische bedrijfsgebouwen leeg komen te staan of een andere functie krijgen. De sloop van overtollige bedrijfsgebouwen wordt gestimuleerd. Bij VAB's gaat de voorkeur uit naar hervestiging van een agrarische functie. Toch kan ook hergebruik ten behoeve van een andere functie plaatsvinden, zoals wonen, recreatieve overnachting, paardenhouderijen, statische binnenopslag, alsmede nader te specificeren ambachtelijke bedrijvigheid in toeristisch-recreatieve sfeer (milieucategorie 1 en 2 VNG lijst). Deze laatste categorie is ingevolge het provinciale beleid in beginsel alleen toegestaan in bebouwingsconcentraties, doch vanwege de beperking tot ambachtelijke bedrijven in de toeristisch-recreatieve sfeer stemt de provincie ook buiten bebouwingsconcentraties in met deze functie. Bestaande waarden mogen niet worden aangetast (veelal niet toegestaan in de GHS of delen daarvan), de verkeersafwikkeling mag niet onevenredig worden belast en de nieuwe functie in de VAB mag geen belemmeringen opleveren voor nabijgelegen agrarische bedrijven. Zoals verder in de StructuurvisiePlus is gesteld, is terughoudendheid gewenst, moeten vervangende activiteiten qua schaal en aard passend zijn in het buitengebied en op de betreffende locatie en mag het beleid geen doorkruising betekenen van de reguliere woon-werk- en bedrijvenlocaties.

In de in het bestemmingsplan op te nemen regelingen zal het vorenstaande nader worden uitgewerkt, waarnodig toegespitst op de betreffende functie. De mogelijkheden en voorwaarden zijn in overleg met de klankbordgroep geformuleerd, met inachtneming ook van het provinciale beleid. Zie hiervoor de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

Met uitzondering van paardenhouderijen is voor genoemde nieuwe functies de toegestane oppervlakte voor bedrijfsruimte maximaal 400 m². Ten opzichte van de bestaande situatie mag er echter geen sprake zijn van uitbreiding van de bedrijfsbebouwing. Het meerdere dient te worden gesloopt. Tot de toegestane maatvoering mag ook nieuwbouw plaatsvinden. De oppervlakte van de te handhaven bedrijfsbebouwing (en bijgebouwen) wordt voor de berekening van de toegestane oppervlakte meegerekend. Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing kan eventueel worden uitgezonderd van de sloopverplichting doch telt in beginsel wel mee voor de berekening van de toegestane oppervlakte. Ter bevordering van sloop van overtollige gebouwen gelden enkele sloop-bonus regelingen. Voor elke 100 m² aan bijgebouwen en voormalige bedrijfsgebouwen die gesloopt wordt, mag de inhoudsmaat van de woning vergroot worden met 50 m³, waarbij de inhoudsmaat maximaal 850 m³ mag gaan bedragen (in plaats van 600 of 750 m³). In geval van statische opslag mag genoemde 400 m² aan bedrijfsruimte na extra afweging verhoogd worden met 25% van het meerdere aan te slopen bedrijfs- en bijgebouwen tot in totaal een maximum van 600 m². Daarnaast geldt in geval van statische opslag nog een extra mogelijkheid ('hardheidsclausule') tot maximaal 10% indien de bestaande situatie daartoe aanleiding geeft (bijvoorbeeld omdat anders een deel van een gebouw gesloopt moet worden). Een combinatie van functies is toegestaan, het totaal mag genoemde maxima echter niet overschrijden. Verder is in alle gevallen behoud van 80 m² aan bijgebouwen voor huishoudelijke doeleinden het uitgangspunt (berekeningen vinden plaats na aftrek van de gebruikelijke 80 m² aan huishoudelijke bijgebouwen).

Ook bij omzetting van een VAB naar burgerwoning of bij een VAB waar al een burgerwoningbestemming geldt, zijn ter bevordering van sloop van overtollige stallen en schuren sloop-bonusregelingen van toepassing.

Voor elke 100 m² aan bijgebouwen en voormalige bedrijfsgebouwen die gesloopt wordt, mag de inhoudsmaat van de woning vergroot worden met 50 m³, waarbij de inhoudsmaat maximaal 850 m³ mag gaan bedragen (in plaats van 600 m³). De oppervlakte aan bijgebouwen mag op basis van de sloopbonusregeling verhoogd worden tot in totaal een maximum van 250 m² (in plaats van 80 m²), waarbij ook nieuwbouw toegestaan is. De oppervlakte van de te handhaven bijgebouwen en voormalige agrarische bedrijfsgebouwen wordt voor de oppervlakte aan bijgebouwen meegerekend. Ook bij deze omzetting vinden de berekeningen plaats na aftrek van de gebruikelijke 80 m² aan huishoudelijke bijgebouwen. Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing kan eventueel worden uitgezonderd van de sloopverplichting doch telt in beginsel wel mee voor de berekening van de toegestane oppervlakte.

Bij de sloop-bonusregelingen geldt dat de gesloopte oppervlakte slechts éénmaal ten behoeve van nieuwe bebouwing in aanmerking mag worden genomen.

Verder zullen regelingen opgenomen worden om vrijkomende agrarische bedrijfslocaties –bezien zowel binnen als buiten bebouwingsconcentraties– om te zetten naar nader te specificeren agrarisch verwante bedrijven of agrarisch-technische hulpbedrijven. Het bedrijf moet passen in de omgeving. In elk geval is vestiging niet mogelijk in de GHS, niet in agrarische gebieden met (potentiële) natuur- en/of landschapswaarden (buiten de GHS zijn dat in dit verband de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijke openheid, de agrarische gebieden met de landschapswaarde landschappelijk afwisselend gebied –waaronder de AHS-landschap– en de beekdalen) en niet in de clusters waar nieuwvestiging van, omschakeling naar en doorgroei van glastuinbouw zal zijn toegestaan.

Ook ten aanzien van de (diverse soorten) agrarisch verwante en agrarisch-technische hulpbedrijven zijn de mogelijkheden en voorwaarden in overleg met de klankbordgroep bepaald. Zie hiervoor de afzonderlijke tabel die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

Voorafgaand aan het toelaten van nieuwe functies binnen VAB's dient te worden gezien of handhaving van de agrarische bestemming mogelijk is. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan kan invulling worden gegeven aan hetgeen is opgenomen in deze Nota van Uitgangspunten met bijbehorende tabel. Functieveranderingen zijn alleen mogelijk via wijziging. Als uitgangspunt geldt verder dat eventuele nieuwe ruimtelijke en functionele ontwikkelingen moeten bijdragen aan een kwalitatieve verbetering van de situatie. Hierbij valt te denken aan een goede landschappelijke inpassing. Verder is onder andere het aspect milieubelasting een specifiek aandachtspunt.

De ligging in en van bebouwingsconcentraties of langs bepaalde wegen kan van belang zijn voor de toelaatbaarheid van nieuwe functies. Ook zal een differentiatie naar gebieden aan de orde zijn. In het bestemmingsplan worden de bebouwingsconcentraties onderscheiden, op de bestemmingsplanverbeelding danwel via een begripsomschrijving.

Thema Ruimte voor Ruimte en Rood voor Groen

Uit een uitgevoerde quickscan (zie paragraaf 2.3 onder 'Buitengebied in Ontwikkeling') blijkt dat er geen noodzaak is en dat er ook niet of nauwelijks mogelijkheden zijn om in het buitengebied van Etten-Leur woningen toe te voegen in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling en Ruimte voor Ruimte (het eerste wordt van provinciewege bovendien alleen toegestaan als de gemeente de provinciale ontwikkelingsmaatschappij faciliteert in het kader van Ruimte-voor-Ruimte). Aan deze regelingen wordt in zijn algemeenheid dan ook niet deelgenomen.

Indien nodig en mogelijk, in specifieke gevallen eventueel via maatwerk en met aandacht voor creatieve oplossingen, waarbij voor wat betreft het buitengebied een nieuw te bouwen woning bij voorkeur gesitueerd wordt aansluitend aan bestaand stedelijk gebied dan wel in een bebouwingsconcentratie (kernrandzone, bebouwingslint of bebouwingscluster).

In het buitengebied kunnen bij uitzondering en onder bepaalde voorwaarden nieuwe woonfuncties een plek krijgen in het kader van nieuwe landgoederen (Rood voor Groen). Specifieke ontwikkelingen vragen om een specifieke aanpak. Voorgesteld wordt om dit te regelen via een separate ruimtelijke procedure, mede in relatie tot het ruimtelijk beleid van de provinciale Paraplunota ruimtelijke ordening, het Gebiedsplan en de StructuurvisiePlus.

Thema huisvesting seizoenarbeiders

Op basis van de door de provincie Noord-Brabant onderschreven nota 'Tijdelijk (Werken en) Wonen' van Samenwerkingsverband Regio Eindhoven heeft de gemeenteraad van Etten-Leur eind 2006 een planologische regeling vastgesteld voor de tijdelijke huisvesting van seizoenarbeiders ten behoeve van de land- en tuinbouw (Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied, 2006). De daarin opgenomen regeling zal één op één overgenomen worden in het nieuwe bestemmingsplan (waarnodig aangepast aan de nieuwe Wet ruimtelijke ordening).

Thema mantelzorg

Onder andere door middel van inwoning kan ruimte voor mantelzorg worden gevonden. Inwoning is in de bestaande woning zelf, die daartoe kan worden uitgebreid. Zeker in het buitengebied bieden de toegestane maatvoeringen voor woningen daarvoor in beginsel voldoende ruimte. Binnen de reguliere maatvoering zal dit rechtstreeks mogelijk worden gemaakt. Daarnaast wordt in het kader van mantelzorg een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor tijdelijke bewoning van bijgebouwen, evenals de mogelijkheid voor een tijdelijke woonunit, een en ander binnen de voor het buitengebied reguliere maatvoering van (in totaal) 80 m².

Zowel inwoning als gebruikmaking van een eventuele ontheffing mag nimmer leiden tot extra woningen in het buitengebied. De afweging boven de reguliere maatvoering (dat wil zeggen anders dan via inwoning) wordt geregeld via een binnenplans ontheffingenstelsel. Ontheffing wordt alleen verleend in geval van een aantoonbare zorgbehoefte en er mag geen sprake zijn van een onevenredige aantasting van de omgeving of van de belangen van derden. De ontheffing wordt ingetrokken indien de noodzaak vanuit een oogpunt van mantelzorg niet meer aanwezig is.

De gemeenteraad heeft op 14 juli 2009 de notitie 'Huisvesting mantelzorg gemeente Etten-Leur' vastgesteld. Het daarin opgenomen beleid voor het buitengebied zal worden verwerkt in het nieuwe bestemmingsplan.

Thema burgerwoningen

De gemeente gaat voor een burgerwoning uit van de provinciale norm van 600 m³ (exclusief ondergrondse ruimten, zoals kelders) en voor een bijgebouw van een norm van 80 m².

Indien de bestaande woning reeds groter is en positief bestemd dan kan na eventuele sloop herbouw plaatsvinden, mits dit plaatsvindt binnen hetzelfde bestemmings- en tevens bouwvlak. Indien nog duidelijk sprake is van een voormalige agrarische bedrijfslocatie, kan via een sloop-bonusregeling de woning worden vergroot tot maximaal 850 m³ en de oppervlakte aan bijgebouwen tot maximaal 250 m². Zie voor de sloop-bonusregelingen eerder in deze paragraaf onder het beleid inzake voormalige agrarische bedrijfslocaties (VAB's).

Thema boerderijsplitsing

Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van kenmerkende boerderij-gebouwen (langgevelboerderijen) is toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud ervan. Hierbij geldt als voorwaarde dat de inhoud van de boerderij minimaal 900 m³ is, het woondeel en staldeel zichtbaar blijven, met inachtneming van de gebruikelijke oppervlakte aan bijgebouwen, de bijbehorende bedrijfsgebouwen worden gesloopt, (eventueel een uitzondering als ze monumentale kwaliteiten bezitten), en dat rekening wordt gehouden met (wettelijk) aan te houden afstanden tot omliggende agrarisch bedrijven.

Thema aan huis gebonden beroepen

In alle bedrijfswoningen en burgerwoningen is in het hoofdgebouw of in een bestaand bijgebouw, rechtstreeks danwel via een ontheffing een oppervlakte aan huis gebonden beroep toegestaan van maximaal 50 m². Uitgangspunt is dat de hoofdbewoner(s) van de woning het huisgebonden beroep uitoefent/uitoefenen. Indien gebruik wordt gemaakt van een bestaand bijgebouw, ontstaan er geen nieuwe/extra mogelijkheden voor de functie bijgebouw c.q. om een vervangende oppervlakte aan bijgebouwen te creëren. Voorbeelden van huisgebonden beroepen:

- medische en paramedische beroepen zoals (huis)arts, tandarts, fysiotherapeut, alternatieve genezer, psychiater, logopedist, podotherapeut;
- dienstverlenende beroepen zoals schoonheidsspecialiste, pedicure, manicure;
- administratieve beroepen zoals notaris, advocaat, bedrijfsadviseur, makelaar, uitvaartverzorging, tekstverwerking, theaterbureau;
- ambachtelijk bedrijf zoals goud- en edelsmid, glasblazer, kunstenaar, architect, grafisch ontwerper;
- ateliers en galeries (kleinschalig);
- kinderopvang/buitenschoolse opvang.

Geen ontheffing voor onder andere:

- kapsalon;
- koeriersbedrijf;
- detailhandel met uitzondering van ter plaatse geproduceerde goederen;
- groothandel (alleen toegestaan als puur administratief beroep, doch niet als er enige opslag plaatsvindt, ook niet als opslag beperkt blijft tot vertegenwoordigersmaterialen en geen explosieve of brandgevaarlijke goederen betreft);
- afhaalgelegenheid voor eten.

c Planthema's Bos/Natuur/Landschap/Recreatie, Water/Milieu

Hieronder volgen de thema's op het terrein van bos, natuur, landschap (inclusief cultuurhistorie en archeologie) en recreatie (recreatief medegebruik), alsmede water en milieu (inclusief bodem).

Thema bos, natuur en landschap

Bestaande bos- en natuurgebieden worden bestemd als bos of natuur. Voor deze gebieden wordt een uitgebreid aanlegvergunningstelsel aangehouden dat uitgaat van aanwezigheid van kwetsbare soorten. Om die reden worden er verder geen specifieke waarden vanuit de subzones aangegeven met uitzondering van specifieke hydrologische waarden.

Aanwezige landschapswaarden worden primair beschermd via de lijn van de gebiedsbestemmingen.

Landschapselementen van voldoende omvang en heel bijzondere landschapswaarden zullen worden beschermd via een specifieke bos-, water- of groenbestemming. Voor de aanleg van ecologische verbindingzones (EVZ) wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Thema landschap en cultuurhistorie

Aanwezige rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten kunnen als zodanig worden aangeduid (informatief), mits de regelgeving omtrent de opstelling van bestemmingsplannen dat toelaat. Anders zal er een lijst worden opgenomen in de toelichting op het bestemmingsplan. Bezien zal worden of beeldbepalende, cultuurhistorisch waardevolle gebouwen planmatig worden aangeduid als cultuurhistorisch waardevol met een bijbehorend aanlegvergunningstelsel. Ook voorkoming van dubbele regelgeving zal in die afweging worden betrokken. Aanwezige molenbiotopen zullen als zodanig worden beschermd met een bijbehorende beschermingszone.

Thema archeologie

De gemeente zal archeologische monumenten, voor zover aanwezig, als zodanig aanduiden op de planverbeelding (informatief), mits de regelgeving omtrent de opstelling van bestemmingsplannen dat toelaat. Gebieden met een hoge archeologische waarde krijgen een dubbelbestemming. De gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachtingswaarde krijgen een separate aanduiding dan wel een dubbelbestemming binnen de betreffende gebiedsbestemming. Voor deze gebieden wordt een aanlegvergunningstelsel opgenomen ter bescherming van indicatieve aanwezige waarden. De gemeente is doende met het opstellen van een archeologische beleidskaart. De resultaten daarvan zullen zo gericht mogelijk in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Thema recreatief medegebruik

Het recreatief medegebruik wordt binnen de verschillende gebiedsbestemmingen mogelijk gemaakt via de doeleindenomschrijving.

Verder zal een ontheffingsmogelijkheid worden opgenomen voor (aan het buitengebied gebonden) activiteiten/evenementen, evenals voor incidenteel kamperen (bijvoorbeeld scoutinggroepen).

Thema hydrologie (onder andere verdroging en waterberging)

Twee wateraspecten zijn op gebiedsniveau in elk geval relevant. Dit betreft de natte natuurepaleis en de regionale waterbergingsgebieden.

Natte natuurepaleis

In het Gebiedsplan zijn natte natuurepaleis aangewezen. Natte natuurepaleis zijn waterafhankelijke delen van de Groene Hoofdstructuur die behoren tot een samenhangend complex van natuuregebieden en sterk afhankelijk zijn van hoge grondwaterstanden of kwel. Deze gebieden worden sterk beïnvloed door de inrichting en het beheer van de omgeving en daarom is het beleid er op gericht om de waterhuishouding, waterkwaliteit en inrichting af te stemmen op de ecologische doelstellingen. Rondom de natte natuurepaleis gelden 500 meter beschermingszones, in de provinciale Verordening Waterhuishouding attentiegebieden genoemd.

Om te voorkomen dat de huidige hydrologische situatie van de natte natuurepaleis verder verslechtert, wordt er een beschermingsbeleid gevoerd. Voor natte natuurepaleis is een hydrologisch standstill-beginsel van toepassing. Dit houdt in dat in beschermde gebieden (natte natuurepaleis én beschermingszones) geen waterhuishoudkundige ingrepen mogen plaatsvinden.

Een uitzondering hierop vormen de ingrepen die gericht zijn op het verbeteren van de condities voor de natuur en/of op verbetering van de landbouwkundige condities. Hierbij mogen echter geen negatieve hydrologische effecten optreden in de natte natuurparel zelf. Voor wat betreft grondwateronttrekking wordt het standstill-beginsel geëffectueerd via de provinciale Verordening Waterhuishouding. Met betrekking tot het oppervlaktewaterbeheer vindt die effectuering plaats door middel van de waterschapskeuren. Waterschapskeuren bevatten daartoe bepalingen ten aanzien van het onttrekken en lozen van water. Activiteiten die geen directe relatie hebben met het peil van grondwater of oppervlaktewater of met het onderhoud van oppervlaktewateren, kunnen niet in de provinciale Verordening Waterhuishouding of waterschapskeur geregeld worden. Hiervoor is aanvullende regelgeving in het ruimtelijke spoor noodzakelijk. De bescherming in het ruimtelijke spoor dient plaats te vinden door middel van een aanlegvergunningstelsel in de gemeentelijke bestemmingsplannen en wel voor de natte natuurparels en de beschermingszones van gemiddeld 500 meter daaromheen. Het aanlegvergunningstelsel is gericht op een adequate bescherming van de hydrologie van de natte natuurparel zelf (de grens van de natte natuurparel).

De beschermingszones van gemiddeld 500 meter komen overeen met de attentiegebieden die bij de vaststelling van de genoemde provinciale Verordening Waterhuishouding zijn vastgesteld. Er is gekozen voor een zone van gemiddeld 500 meter, omdat uit eerder in opdracht van de provincie Noord-Brabant uitgevoerde berekeningen is gebleken, dat de gezamenlijke effecten van kleine ingrepen in de waterhuishouding zich in de meeste gevallen uitstrekken over ten minste deze afstand en in veel gevallen zelfs over een grotere afstand. Elk afzonderlijk is het effect van dergelijke ingrepen vaak klein, maar gezamenlijk kunnen grote effecten worden veroorzaakt. Het individueel bepalen van de effecten van elk van deze kleine ingrepen is technisch niet uitvoerbaar.

Noord-Brabant en ook Etten-Leur zelf kennen een zeer gevarieerde bodemopbouw. Uiteraard zullen verschillen in de ondergrond kunnen leiden tot verschillen in effecten en daarmee zou op de ene plaats de beschermingszone kleiner dan 500 meter kunnen zijn en op de andere plaats groter moeten zijn. Het is echter onmogelijk om dergelijke verschillen in algemene regelgeving neer te leggen. Zo hebben ingrepen in hogere delen van een gebied soms geen, maar veel vaker wel degelijk een effect op de lagere delen en vormen breuken slechts in uitzonderlijke gevallen een werkelijke hydrologische barrière tegen de effecten van ingrepen. Gezien het vaak zeer lokale karakter van de verschillen en het feit dat vrijwel nooit in algemene zin uitspraken over effecten kunnen worden gedaan, is gekozen voor een zonering waarbinnen de regelgeving geldt.

Dat de zones van -in beginsel- 500 meter in de praktijk in breedte toch variëren, is het gevolg van het feit dat bij de begrenzing zo veel mogelijk herkenbare grenzen zijn gevolgd zoals wegen of waterlopen, óf, wanneer dat niet mogelijk bleek, de grenzen van percelen zijn gevolgd. Op die manier is voorkomen dat de zone van 500 meter dwars door percelen zou lopen, waardoor het beschermingsbeleid niet of zeer lastig kan worden gehandhaafd. Omdat in sommige gevallen zeer grote percelen grenzen aan de natte natuurparels, kon niet altijd worden voorkomen dat in die gevallen de zone groter is dan 500 meter. Anderzijds is in veel gevallen de zone kleiner dan 500 meter, juist om te voorkomen dat als gevolg van de parcelering een veel bredere zone zou moeten worden aangewezen.

Teneinde het hydrologisch standstill-beginsel in het ruimtelijk spoor vorm te kunnen geven, dienen de natte natuurparels en de beschermingszones daaromheen in het bestemmingsplan te worden overgenomen met daarbij een passend aanlegvergunningstelsel.

De op te nemen aanlegvergunningplichten betreffen de volgende werkzaamheden:

- het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 60 centimeter beneden maaiveld, voorzover geen vergunning is vereist in het kader van de Ontgrondingenwet;
- de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een al bestaande drainage;
- het verlagen van de waterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
- het aanbrengen van niet-omkeerbare verhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.

Regionale waterberging

Regionale waterbergingsgebieden zijn gebieden waar, in tijden van overvloedige neerslag, water uit het regionale watersysteem, dat wil zeggen water dat niet afkomstig is uit de grote rivieren, tijdelijk vastgehouden kan worden.

Het Gebiedsplan kent twee soorten waterbergingsgebieden: in te richten waterbergingsgebieden (ook wel genoemd (concrete) waterbergingsgebieden) en voorlopige reserveringsgebieden 2016 (hierna te noemen reserveringsgebieden waterberging).

De concrete waterbergingsgebieden dienen in het bestemmingsplan te worden opgenomen. Op dit moment kent het Etten-Leurse buitengebied geen concrete, ingerichte of in te richten waterbergingsgebieden. Vertaling daarvan in het bestemmingsplan is op dit moment dan ook nog niet aan de orde. Zodra het waterschap concrete waterbergingsgebieden wenst te realiseren, zal het waterschap de grenzen daarvan nader afstemmen met belanghebbenden en de gemeente. Aan de gemeente zal vervolgens verzocht worden een bestemmingsplanprocedure te starten teneinde de gewenste bestemming te krijgen, veelal een medebestemming waterberging. Dit laatste is gezien de nieuwe Waterwet essentieel omdat deze (mede)bestemming de basis vormt voor de gedoogplicht voor waterberging. Als een en ander nog niet helemaal exact bekend is doch wel voldoende concreet, dan zou ook het instrument van een wijzigingsbevoegdheid kunnen worden opgenomen. Onderhavige integrale bestemmingsplanherziening heeft geen betrekking op concrete waterbergingsgebieden.

De reserveringsgebieden waterberging zijn gebieden waar een mogelijke wateropgave ligt. Deze gebieden zijn onder andere qua planvorming nog niet concreet genoeg om daaraan een (mede)bestemming waterberging te geven, maar het zijn wel gebieden waar van nature wateroverlast bestaat en die mogelijke locaties voor waterberging kunnen zijn. In zijn algemeenheid dienen ontwikkelingen ten behoeve van grootschalige kapitaalintensieve functies daar te worden tegengegaan, onder andere via het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan moet mede strekken tot behoud van het waterbergend vermogen van de betreffende gebieden.

De nieuwe Waterwet regelt een duldplicht, waarbij de eigenaar van een perceel incidenteel moet toestaan dat tijdelijk water op zijn perceel wordt 'geparkeerd'.

Een duldplicht is alleen van toepassing voor percelen waarvan het waterschap geen eigenaar is, maar wel bewust incidenteel water 'parkeert'. Voor een duldplicht eist de Waterwet een hoofd- dan wel medebestemming waterberging, plus opname in de legger. Dit is alleen van toepassing op concrete waterbergingsgebieden, niet op reserveringsgebieden waterberging.

Overige zaken

Verder heeft het waterschap gevraagd om in het bestemmingsplan rekening te houden met de integrale gebiedsanalyses die uitgevoerd zijn of worden. Het betreft voor Etten-Leur de integrale gebiedsanalyses Turfvaart-Bijloop, Noordrandmidden en Kibbelvaart-Brandse Vaart. Slechts voor zover ruimtelijk relevant en er overeenstemming bestaat of officiële besluitvorming heeft plaatsgevonden, zal met de genoemde integrale gebiedsanalyses rekening worden gehouden.

Tot slot heeft het waterschap de volgende aandachtspunten ingebracht:

- Bij aanwezigheid van leggerwaterlopen geldt ingevolge de keur van het waterschap een 4 meter brede schouwstrook langs de waterloop die vrijgehouden moet worden van bebouwing. Het waterschap adviseert in die zone geen bebouwingsvlakken toe te staan. Voor het overige is dit een water-/onderhoudsaspect dat in de keur geregeld wordt en geen planologisch aspect. Bovendien moet dubbele regelgeving voorkomen worden. De leggerwaterlopen zelf worden wel op de planverbeelding opgenomen.
- Retentiegebieden benoemen als water of natuur.
- Dijken/kades/keringen: de wijze van bestemmen/aanduiden zal worden afgestemd met het waterschap, evenals de inhoudelijke regelgeving. - Dubbele regelgeving moet voorkomen worden.
- Voor een zone van 25 meter (aan weerszijden) langs de tracés van de ecologische verbindingzones een wijzigingsbevoegdheid naar natuur opnemen. Ook een regeling voor te realiseren ecologische stapstenen opnemen.

Thema milieu (onder andere geluid, geur, etc.)

Voor geluid wordt gekeken welke geluidzonerings relevant zijn om op te nemen op de planverbeelding. Voor die delen van het plangebied, waar extra woningen gebouwd kunnen worden zal te zijner tijd een akoestisch onderzoek verplicht zijn. Ook worden relevante veiligheidszones op de planverbeelding aangeduid. Voor geur zal bezien worden of aanvullend beleid op het reguliere beleid dient te worden geformuleerd.

4.3 Natuur-, water- en milieuaspecten plan

In het plangebied spelen verschillende natuur-, water- en milieuaspecten een rol van betekenis. Een groot deel van deze aspecten ligt in het verlengde van de landschappelijke onderlegger. Genoemde aspecten hebben een sterke relatie met het natuur-, water- en milieubeleid. In deze paragraaf wordt voorliggend ruimtelijk beleid afgewogen in relatie tot de natuur-, water- en milieuaspecten ofwel omgevingsaspecten.

a Natuurparagraaf/Natuurtoets

In het kader van de integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied is inzicht gewenst in de huidige natuurwaarden om daarmee rekening te kunnen houden in het beleid.

De gemeente Etten-Leur heeft Nieuwland Advies gevraagd onderzoek te doen naar de natuurwaarden op basis van bronnen, enkele veldverkenningen en de beoordeling van aanvullend vogelonderzoek dat in een deel van de gemeente heeft plaatsgevonden. Een en ander heeft geresulteerd in een notitie 'Natuurwaarden Buitengebied Etten-Leur' die als losse bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is gevoegd.

De notitie is een achtergronddocument voor het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Etten-Leur. De notitie beschrijft de actuele stand van zaken van de natuurwaarden van het buitengebied, beschrijft mogelijke ontwikkelingen van de natuurwaarden en geeft een waardering. Ook vindt een toetsing plaats aan de provinciale normen. De provinciale normstelling is opgenomen in de Handreiking Ecologische bouwstenen van de provincie. Daarin worden diverse categorieën onderscheiden, zoals struweelvogels, weidevogels, moerasvogels, maar ook bijvoorbeeld planten en plantengemeenschappen. Tevens is in de notitie aandacht besteed aan natuurwetgevingsaspecten en aan relevante aspecten in relatie tot het bestemmingsplan Buitengebied (uitgesplitst naar diverse deelgebieden).

De conclusies van de notitie 'Natuurwaarden Buitengebied Etten-Leur' zijn als volgt:

- Het buitengebied van Etten-Leur kenmerkt zich door een grote afwisseling in abiotiek (bodem, water) en terreintypen.
- De bijzondere abiotische gesteldheid komt floristisch tot uiting in natuurgebieden (De Berk, Pannenhoeve) en in slootvegetaties van delen van het overgangsgebied en zeekleigebied.
- Faunistisch is Etten-Leur van relatief grote betekenis voor vogels. Dit geldt met name voor struweelvogels in geheel Etten-Leur, moerasvogels in omgeving Kelsdonk en uilen/spechten in zowel het agrarisch gebied als in natuurgebieden. De zeekleipolders hebben plaatselijk een functie voor pleisterende ganzen en zwanen.
- Voor de overige diergroepen is Etten-Leur van plaatselijk of regionaal belang; dit geldt voor amfibieën (Lazerij, Wildert, Pannenhoeve en Kleine Meren), dagvlinders (De Berk, Pannenhoeve).
- Beschermde planten- en diersoorten (tabel 2 en 3-soorten) in Etten-Leur komen zowel in natuurgebieden voor (planten, vogels, insecten) als in het agrarisch gebied (vleermuizen, vogels, amfibieën).
- Voor behoud en ontwikkeling van natuurwaarden in Etten-Leur zijn met name de volgende factoren van belang:
 - behoud en verbetering abiotische situatie (met name hydrologisch);
 - behoud afwisseling in terreintypen (dekzandgebied);
 - plaatselijk behoud openheid (zeekleipolders en delen van het overgangsgebied);
 - lokaal maatwerk voor behoud beschermde diersoorten.
- Bij toetsing aan de provinciale normen voor de GHS-landbouw-leefgebied kwetsbare soorten en GHS-landbouw-leefgebied struweelvogels blijkt dat buiten de al aangewezen gebieden (en natuurgebieden) er geen gebieden in het buitengebied van Etten-Leur zijn waar de provinciale normen worden gehaald. In delen van het aangewezen gebied GHS-landbouw-leefgebied struweelvogels liggen de aantallen van de selectie-soorten ook beneden de norm zodat hier een heroverweging van de begrenzing plaats zou moeten vinden (verwezen wordt naar paragraaf 4.2.1 van deze Nota van Uitgangspunten waar voor enkele gebieden een herbegrenzing voorgesteld wordt).

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar genoemde notitie 'Natuurwaarden Buitengebied Etten-Leur'.

Voor zover planologisch voldoende relevant en mogelijk zullen de waarden beschermd worden door middel van passende bestemmingen en aanlegvergunningstelsels in het bestemmingsplan. Verder blijft de specifieke natuurbeschermingswetgeving te allen tijde van toepassing.

b Waterparagraaf/Watertoets

Het rijk heeft voor belangrijke ruimtelijke plannen de opstelling van een waterparagraaf verplicht gesteld. Hierin wordt verwoord hoe er in het plan met de aspecten water en ruimte rekening wordt gehouden mede in relatie tot het waterbeleid en de waterhuishouding. Deze paragraaf wordt in overleg met het waterschap opgesteld en vormt zo een onderdeel van de watertoets.

Watersysteem

Het grondwatersysteem van het plangebied omvat infiltratiegebieden, intermediaire gebieden en kwelgebieden. Grofweg bestaat het zuiden van het grondgebied van Etten-Leur uit infiltratiegebied en het uiterste noorden uit kwelgebied. Ten noorden van de kern Etten-Leur bevindt zich het intermediaire gebied. Het oppervlaktewatersysteem omvat de volgende hoofdwaterlopen: Brandse Vaart, Leurse Haven, Kibbelvaart, Laakse Vaart en Mark. De Brandse Vaart gaat over in de Leurse Haven en de Kibbelvaart gaat over in de Laakse Vaart. Beide waterlopen monden uit in de Mark.

Waterbeleid en waterbeheer

Het waterbeleid is vastgelegd in het provinciaal waterplan, het waterbeheerplan van het Waterschap Brabantse Delta en het Gebiedsplan Brabantse Delta. In het waterplan staat het provinciaal waterbeleid uitgewerkt (onder andere voor wat betreft het grondwaterbeheer). In het waterbeheersplan van het Waterschap Brabantse Delta staat het waterbeleid van deze (oppervlakte)waterbeheerder binnen het betrokken stroomgebied. Op de kaart van het Gebiedsplan staan de waterbergingsgebieden en natte natuurgebieden.

Water in plan

Het waterbeleid en het watersysteem vormen uitgangspunt voor voorliggend plan, onder ander via de doorvertaling van de aanwezige functies. Bij de situering van bestemmingen is rekening gehouden met het aspect water. In het plan zit een specifieke bestemming water. Deze wordt toegekend aan eerdergenoemde hoofdwaterlopen, de leggerwaterlopen en de wat grotere wielen en vennen. De kleinere wielen, vennen en poelen worden beschermd binnen de betreffende gebiedsbestemmingen. De vastgelegde bestemmingen hebben in principe geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding.

Verder is het van belang te melden dat bestaande regelgeving van provincie en waterschap, zoals vigerende water- en milieuvverordeningen, de keur(en), de legger en eventueel peilbesluit(en) een separaat toetsingskader vormen. De Keur van het waterschap bevat onder andere bepalingen ten behoeve van de bescherming en het beheer en onderhoud van watergangen en oppervlaktewater. Het gaat hier om activiteiten binnen 4-5 meter van de insteek van watergangen. In het plan worden geen bepalingen opgenomen die dubbelop zijn, dan wel indruisen tegen deze regelgeving. Aandachtspunt is wel om de Keur en het bestemmingsplan zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten, zodat deze samen de vereiste bescherming bieden. Normale waterstaatkundige werkzaamheden zijn uitgesloten van een aanlegvergunningplicht.

Wateradvies en watertoets

De waterbeheerder is geïnformeerd over de herziening van het plan en is vertegenwoordigd in de klankbordgroep. Er is hierbij gevraagd info aan te leveren met betrekking tot het watersysteem en waterbeleid in relatie tot ruimtelijk relevante zaken. Zie hiervoor onder andere het thema hydrologie in de vorige paragraaf. De inbreng van het waterschap wordt zoveel mogelijk verwerkt. In het kader van het vooroverleg zal het waterschap gevraagd worden de formele watertoets te geven.

c Milieuparagraaf/Milieutoets

Behalve de milieuaspecten waarvoor het reguliere beleid en de generieke regelgeving gelden (denk bijvoorbeeld aan geluid, veiligheid en geur) zijn in het buitengebied van Etten-Leur geen bijzondere milieuaspecten aan de orde. Het gaat veelal om zaken op zogeheten inrichtings- ofwel bedrijfsniveau, waarop de Wet milieubeheer of andere specifieke regelgeving van toepassing is.

Wel zal voor het bestemmingsplan in elk geval een zogenoemde plan-MER (een milieueffectrapportage voor een plan) uitgevoerd moeten worden, omdat het bestemmingsplan het kader zal vormen voor een aantal besluiten omtrent activiteiten die in het Besluit milieueffectrapportage zijn aangewezen. De resultaten hiervan zullen worden betrokken bij de opstelling van het voorontwerpbestemmingsplan en kunnen op onderdelen aanleiding geven tot andere afwegingen dan verwoord in onderhavige Nota van Uitgangspunten.

5 UITGANGSPUNTEN PLANVERBEELDING EN PLANREGELS

Het beleid van verschillende overheden en de actuele situatie hebben geleid tot een nadere indeling in gebiedsbestemmingen. In de plantoelichting komt te zijner tijd een korte toelichting met betrekking tot de planologisch-juridische regeling bij de betreffende bestemmingen. Op basis van het beleidskader en het gebied is gekozen voor het volgende voorstel voor de legenda van de planverbeelding wat betreft de gebiedsbestemmingen. Deze is gebaseerd op de SVBP2008 (= landelijke standaard vergelijkbare bestemmingsplannen).

De detailbestemmingen zullen bepaald worden aan de hand van de detailinventarisatie.

5.1 Aanzet gebiedsbestemmingen: gebiedsbestemmingskaart

De belangrijkste facetmatige en sectorale zaken zijn reeds vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten. Bij deze Nota van Uitgangspunten is een gebiedsbestemmingskaart gevoegd. Deze kaart wordt uiteindelijk vertaald in gebiedsbestemmingen op de planverbeelding (voorheen plankaart genoemd) van het nieuwe bestemmingsplan.

De gebiedsbestemmingen zijn als volgt bepaald:

Agrarisch gebied zonder waarden

De bestemming Agrarisch is het agrarisch gebied (AHS-landbouw) voor zover daar geen benoemenswaardige landschaps- en/ of natuurwaarden aanwezig zijn.

Regeling

De doeleindenomschrijving staat agrarische activiteiten, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen toe. Daarnaast zijn paden (waaronder kavelpaden), water en waterhuishoudkundige voorzieningen, kleine landschapselementen en extensief recreatief medegebruik toegestaan.

Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen voor het bouwen van agrarische hulpgebouwen. Daarnaast hebben burgemeester en wethouders een aantal wijzigingsbevoegdheden.

Agrarisch gebied met waarden

De agrarische gebieden met waarden zijn grofweg te verdelen in gebieden met landschapswaarden en gebieden met landschaps- en natuurwaarden. De landschapswaarden komen voort uit de kaart Ruimtelijke Hoofdstructuur (Interimstructuurvisie Noord-Brabant), kaart Zonering van het buitengebied (provinciale Paraplunota), Cultuurhistorische waardenkaart, Aardkundige waardenkaart, Verordening Waterhuishouding, vigerende bestemmingsplannen, topografische kaart, luchtfoto's). Daarbij is onderscheid gemaakt in gebieden met landschapswaarden voortkomend uit de Interimstructuurvisie en de Paraplunota (AHS-landschap) en landschapswaarden uit de andere genoemde bronnen. De gebieden met landschaps- en natuurwaarden zijn onderverdeeld door de subzoneringen GHS-landbouw en GHS-natuur uit de Paraplunota te onderscheiden.

Hiervoor is gekozen om inzichtelijk te maken hoe de verschillende beleidsregels uit de Interimstructuurvisie en de Paraplunota doorvertaald zijn naar het bestemmingsplan en dan met name ten aanzien van het vestigings-, uitbreidings- en omschakelingsbeleid zoals verwoord in dat beleid.

De onderverdeling van de agrarische gebieden met waarden is als volgt:

Agrarisch met Waarden – Landschapswaarden 1 = AW-L1

Agrarisch met Waarden – Landschapswaarden 2 = AW-L2

Agrarisch met Waarden - Landschaps- en Natuurwaarden 1 = AW-LN1

Agrarisch met Waarden - Landschaps- en Natuurwaarden 2 = AW-LN2

Bovengenoemde bestemmingen verhouden zich als volgt tot de Interimstructuurvisie en de Paraplunota en de andere bronnen.

AW-L1 - AHS-landbouw met waarden uit andere bronnen

AW-L2 - AHS-landschap

AW-LN1 - GHS-landbouw

AW-LN2 - GHS-natuur

De waarde aanduidingen die in de verschillende agrarische gebieden met waarden voorkomen, is in onderstaand schema weergegeven. Tevens zijn de waarden bij bos en natuur en ter plaatse van de voormalige stortplaats (Overig) toegevoegd.

	L1 AW-	L2 AW-	LN1 AW-	LN2 AW-	BO	N	O
Landschapswaarden:							
Aardkundig waardevol gebied (aa)				X			
Agrarische Hoofdstructuur-landschap (ahs-l)		X					
Beekdal (bd)	X		X				
Cultuurhistorisch waardevol gebied redelijk hoge waarde (cwgrh)	X		X	X			
Cultuurhistorisch waardevol gebied hoge waarde (cwgh)	X		X	X			
Hydrologisch waardevol buffergebied (hyb)	X	X	X				X
Hydrologisch waardevol kerngebied (hyk)				X	X	X	
Landschappelijk afwisselend gebied (la)	X	X	X				
Landschappelijk open gebied (lo)	X		X				
Natuurwaarden:							
Kwetsbare soort(en) (kw)			X	X			
Natuurontwikkelingsgebied (no)			X	X			
Struweelvogels (st)			X	X			X

Regeling Agrarisch met waarden - Landschapswaarden 1

- Vestigings-, uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden en –onmogelijkheden (zie paragraaf 4.2).
- Mogelijkheden en onmogelijkheden teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunende kassen (zie paragraaf 4.2).
- Aanlegvergunningstelsel voor (bd), (cwgrh), (cwgh), (hyb), (la), (lo).

Regeling Agrarisch met waarden – Landschapswaarden 2

- Vestigings-, uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden en –onmogelijkheden (zie paragraaf 4.2).
- Mogelijkheden en onmogelijkheden teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunende kassen (zie paragraaf 4.2).
- Aanlegvergunningstelsel voor (hyb) en (la).

Regeling Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden 1

- Vestigings-, uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden en –onmogelijkheden (zie paragraaf 4.2).
- Mogelijkheden en onmogelijkheden teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunende kassen (zie paragraaf 4.2).
- Aanlegvergunningstelsel voor (bd), (cwgrh), (cwgh), (hyb), (la), (lo), (kw), (no), (st).

Regeling Agrarisch met waarden – Landschaps- en Natuurwaarden 2

- Vestigings-, uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden en –onmogelijkheden (zie paragraaf 4.2).
- Mogelijkheden en onmogelijkheden teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunende kassen (zie paragraaf 4.2).
- Aanlegvergunningstelsel voor (aa), (cwgrh), (cwgh), (hyk), (kw), (no), (st).
- Zie echter ook het hierna gestelde bij de bestemming Natuur (N).

Verder is het onderscheid (op onderdelen) ook van belang voor nieuwe functies op voormalige agrarische bedrijfslocaties, verbrede landbouw en nevenfuncties bij agrarische bedrijven (zie paragraaf 4.2).

Bos (BO)

Deze bestemming is van toepassing op de gronden waarop bos aanwezig is. Het betreft zowel bossen met de hoofdfunctie natuur als multifunctionele bossen en zowel grotere boscomplexen die onderdeel zijn van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) als kleine bosgebiedjes daarbuiten. Voor de bosgebieden wordt onderscheid gemaakt tussen wel/geen hydrologisch waardevol kerngebied.

Middels deze bestemming wordt verzekerd dat de functies van het bos gehandhaafd blijven en/of zich verder kunnen ontwikkelen. Ook het behoud van met het bos samenhangende landschappelijke en natuurwaarden wordt middels deze bestemming gewaarborgd. Uitgegaan wordt van de aanwezigheid van deze waarden in deze gebieden. De bosgebieden zijn begrensd op basis van luchtfoto's, topografische gegevens en de bestaande bos- en natuurgebieden uit de EHS.

Aan de hand van onder andere de detailinventarisatie zal vooral ten aanzien van landschapselementen en particulier groen nog wel bezien worden wat daarvoor de meest passende bestemming is.

Regeling

Binnen deze bestemming worden de volgende doeleinden toegestaan: het behoud, herstel en/of ontwikkeling van het bos, het behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke waarden, natuurwaarden en waarden van hydrologische betekenis, het behoud van (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en extensief recreatief medegebruik. Op de gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten behoeve van bos- en natuurbeheer, brandtorens en eenvoudige voorzieningen voor dagrecreatief medegebruik worden gebouwd. Daarnaast is ter bescherming van de gronden en hun waarden een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde.

Natuur (N)

Deze bestemming betreft de gronden die een onderdeel vormen van grotere bos- en natuurcomplexen die onderdeel zijn van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar in tegenstelling tot de bestemming bosgebied bestaan uit heide- en moerasvegetaties. Bezien zal worden of ook bepaalde graslandvegetaties bestemd zullen worden als natuur (zie hierna). Meer dan in bosgebieden ligt hier het primaire doel bij natuurbeheer. De natuurgebieden zijn begrensd op basis van luchtfoto's, topografische gegevens en de EHS. Voor de hydrologisch waardevolle natuurgebieden (natte natuurparels) is onderscheid gemaakt door een aanduiding 'hydrologisch waardevol kerngebied' te plaatsen.

Met de natuurbeherende organisaties (Staatsbosbeheer en Brabants Landschap) zal nog nader overleg plaatsvinden over de meest passende bestemming van de gronden die zij in eigendom en/of beheer hebben. Daarbij gaat het vooral om de bestemming Natuur en de bestemming Agrarisch met waarden – Landschaps- en Natuurwaarden 2. Daarbij gaat het veelal om bepaalde graslandvegetaties.

Regeling

Binnen deze bestemming worden de volgende doeleinden toegestaan: het behoud, herstel en/of ontwikkeling van het natuurgebied, het behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke waarden, natuurwaarden en waarden van hydrologische betekenis, het behoud van (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en extensief recreatief medegebruik. Op de gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten behoeve van bos- en natuurbeheer, brandtorens en eenvoudige voorzieningen voor dagrecreatief medegebruik worden gebouwd. Daarnaast is ter bescherming van de gronden en hun waarden een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde.

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Lijst van afkortingen

AHS	Agrarische Hoofdstructuur
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BiO	Buitengebied in Ontwikkeling
CHW	Cultuurhistorische waarden
DIV	Duurzame locatie intensieve veehouderij
DRS	Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld
DURP	Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Plannen
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EVZ	Ecologische verbindingszone
GHS	Groene Hoofdstructuur
GS	Gedeputeerde Staten
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
IWWB-2	Integraal Waterbeheersplan West-Brabant II
KRW	Kaderrichtlijn Water
MIP	Monumenten Inventarisatie Project
MER	Milieu Effect Rapportage
NBL21	Nota natuur, bos en landschap in de 21 ^e eeuw
NED	Nieuwe Economische Drager
NGE	Nederlandse grootte-eenheden
PKB	Planologische Kernbeslissing
PMV	Provinciale Milieuverordening
RO	Ruimtelijke ordening
RNLE	Regionale Natuur- en Landschapseenheid
SGR2	Structuurschema Groene Ruimte 2
SVBP	Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen
TOK	Teeltondersteunende kassen
TOV	Teeltondersteunende voorzieningen
VAB	Voormalige Agrarische Bedrijfslocatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
WAMZ	Wet op de Archeologische Monumentenzorg
Wav	Wet ammoniak en veehouderij
Wgv	Wet geurhinder en veehouderij
Wro	Wet ruimtelijke ordening

Bijlage 2: Gebruikte informatie

Nota Ruimte, Ministerie van VROM, 2006

Agenda Vitaal Platteland, Ministerie van LNV, 2004

Revitalisering Landelijk Gebied, Rijk, 2002

Nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw, Ministerie LNV, 2000

Natuurbeschermingswet 1998, Rijk, 2005

Flora- en faunawet, Rijk, 2002

Wet op de archeologische monumentenzorg, Rijk, 2006

Nota Belvédère, ministeries van VROM, OCW, LNV en V&W, 1999

Waterbeleid voor de 21e eeuw/Nationaal Beleidsakkoord Water, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Unie van Waterschappen, 2000

Kaderrichtlijn Water, Europa, 2000

Ruimte voor de Rivier/Beleidsregel Grote Rivieren, Rijk, 2005/2006

Streekplan Brabant in Balans, provincie Noord Brabant, 2002

Partiële herziening Streekplan Noord-Brabant, provincie Noord Brabant, 2004/2006

Interimstructuurvisie Noord-Brabant, provincie Noord-Brabant, 2008

Paraplunota ruimtelijke ordening, provincie Noord-Brabant, 2008

Nota Buitengebied in Ontwikkeling (BiO), provincie Noord Brabant, 2004

Uitwerkingsplan voor de Stedelijke regio Breda-Tilburg, provincie Noord Brabant, 2004

Gebiedsplan Brabantse Delta, provincie Noord Brabant, 2005

Aardkundige Waardevolle Gebieden Kaart, provincie Noord Brabant, 2005

Provinciaal Waterhuishoudingsplan en partiële herziening 2003-2006, provincie Noord Brabant, 1998 en 2002

Ontwerp Provinciaal Waterplan 2010-2015, provincie Noord-Brabant, 2008

Verordening Waterhuishouding Noord-Brabant, provincie Noord-Brabant, 2005

Ontwerp Waterverordening Noord-Brabant, provincie Noord-Brabant, 2009

Cultuurhistorische Waardenkaart, provincie Noord Brabant, 2006

Provinciale Milieuverordening (PMV), provincie Noord Brabant, 2002

Beleidsnota Glastuinbouw, inclusief teeltondersteunende kassen, provincie Noord Brabant, 2006

Beleidsnota teeltondersteunende voorzieningen, provincie Noord Brabant, 2007

Integraal Waterbeheersplan West-Brabant II (IWWB-2) 2000-2004, waterschap Brabantse Delta, 2002

Ontwerp Waterbeheerplan 2010-2015, waterschap Brabantse Delta, 2008

Bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Etten-Leur, 1998

Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Etten-Leur, 2006

StructuurvisiePlus 2020, Etten Leur in bloei, gemeente Etten Leur, 2005

Nota Visie Buitengebied en 1^e wijziging, gemeente Etten-Leur, 1996 en 1997

Landschapsbeleidsplan en Voortgangsrapportage Landschapsbeleidsplan, gemeente Etten-Leur, 1997 en 2002

Brochure 'Natuurlijk Etten-Leur, een buitenkans!', gemeente Etten-Leur en Coördinatiepunt Landschapsbeheer Brabants Landschap, 2000.

Archeologische beleidsadvieskaart, gemeente Etten-Leur, 2000

Programma-akkoord 2006-2010, gemeente Etten-Leur, 2006

Beleidsnota Cultuur, toerisme en recreatie 2009-2012, gemeente Etten-Leur, 2009

Notitie Huisvesting mantelzorg gemeente Etten-Leur, gemeente Etten-Leur, 2009

Gebiedsvisie Herstructurering Glastuinbouw Etten-Leur, Vereniging Glastuinbouw Etten-Leur, 2008 en gemeentelijke besluitvorming daarover, 2008

Afdelingsonderzoek Etten-Leur, ZLTO, 2007

Bijlage 3: Projectorganisatie

Bestuurlijk: wethouder A. Schouw

Ambtelijk: de heer M. van Oers

Klankbordgroep:

Leden:

wethouder A. Schouw – voorzitter van de klankbordgroep;
de heer B. Vermunt – ZLTO Etten-Leur;
de heer J. Pertijs – ZLTO Etten-Leur (ad hoc);
de heer A. van de Riet – ZLTO Etten-Leur, tevens Vereniging Glastuinbouw Etten-Leur;
de heer J. van der Aa – ZLTO, Specialist Omgevingsbeleid West-Brabant;
de heer P. Princen – West Top (onderdeel van NV REWIN West-Brabant);
de heer H. Bode – IVN Vogel- en Natuurbescherming Etten-Leur e.o.;
de heer B. Heijblom – IVN Vogel- en Natuurbescherming Etten-Leur e.o.;
de heer C. Braat – Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap;
de heer B. Hoefeijzers/mevrouw K. Moll – Waterschap Brabantse Delta;
mevrouw I. Slippens – Provincie Noord Brabant.
de heer G. Jansen – Nieuwland Advies;
de heer H. Verdijk – Croonen Adviseurs (extern planologisch bureau);
de heer M. Volbeda – Croonen Adviseurs, projectleider bij Croonen Adviseurs;
de heer C. Vissers – gemeente Etten-Leur, afdeling Vergunning & Handhaving, onderdeel milieu;
de heer A. van Hooijdonk – gemeente Etten-Leur, afdeling Vergunning & Handhaving, onderdeel ruimtelijke ordening en bouwen;
de heer M. van Oers – gemeente Etten-Leur, afdeling Gebiedsontwikkeling, gemeentelijk projectleider bestemmingsplan Buitengebied;
mevrouw I. van der Stel – gemeente Etten-Leur, afdeling Gebiedsontwikkeling, notuliste.

Agendaleden:

de heer W. Vernes – IVN Vogel- en Natuurbescherming Etten-Leur e.o.;
mevrouw H. Gerringa – Brabantse Milieufederatie;
de heer B. Coolen – Provincie Noord-Brabant.

Bijlage 4: Relatie met Gebiedsplan Brabantse Delta

Op 22 april 2005 hebben Provinciale Staten het Gebiedsplan Brabantse Delta vastgesteld, als één van de in totaal negen reconstructie- en gebiedsplan- neren voor de provincie Noord-Brabant, die gericht zijn op de revitalisering van het platteland. De gebiedsplan- neren hebben weliswaar geen wettelijke status zoals de reconstructieplan- neren, maar er bestond uitdrukkelijke behoefte om te komen tot een Brabantbrede aanpak van de revitalisering. Voor de vaststelling van de gebiedsplan- neren is daarom in gezamenlijk verband gewerkt aan de voorbereiding van een bestuursovereenkomst, waarin provincie en gemeenten zich in het kader van de uitvoering van de plan- neren com- mitteren over de wijze van uitvoering en onder welke condities een en ander dient te geschieden. Deze bestuursovereenkomst is vervolgens op 5 juli 2005 ondertekend door de provincie en de gemeenten. De belangrijkste doelstelling van de overeenkomst is de realisatie van de in het Gebiedsplan Brabantse Delta genoemde uitvoeringsprojecten binnen een periode van 12 jaar na ondertekening en de daartoe strekkende planologische doorwerking van het Gebiedsplan in het provinciale beleid en de gemeentelijke bestem- mingsplan- neren binnen vier jaar na ondertekening.

Doorwerking Gebiedsplan in het bestemmingsplan

In West-Brabant geldt de Reconstructiewet niet. Deze wet biedt in de recon- structiegebieden de mogelijkheid voor een directe doorwerking in het provin- ciale planologisch beleid en de gemeentelijke bestemmingsplan- neren. In de revitaliseringsgebieden Brabantse Delta en Wijde Biesbosch, geldt geen di- recte doorwerking van de Gebiedsplan- neren. Wel hebben de Gebiedsplan- neren een bepaalde status. Een Gebiedsplan is enerzijds een beleidsstuk maar is anderzijds ook uitvoeringsgericht. Het Gebiedsplan wordt door Provinciale Staten vastgesteld en is daarmee de basis voor het beleid dat de komende jaren in West-Brabant gevoerd wordt. Bestemmingsplan- neren en projectpro- cedures worden (beleidsmatig) getoetst aan het Gebiedsplan. Het Gebieds- plan fungeert hier als een aanvulling op het ruimtelijke toetsingskader en andere provinciale beleidsnota's.

Afstemming met uitwerkingsplan- neren Streekplan

Er is ambtelijk en bestuurlijk afstemming geweest tussen de beide planpro- cessen. In principe zijn er inhoudelijk geen verschillen. Op punten waar de functie die in het Gebiedsplan was aangegeven niet past bij de gewenste functie op dit gebied vanuit het uitwerkingsplan is de knoop doorgehakt bij de besluitvorming over de uitwerkingsplan- neren van het Streekplan. In de ste- delijke regio's gaat 'rood over groen'.

Relatie tot het Streekplan en noodzaak/wens tot aanpassing

Bij het opstellen van het Gebiedsplan is onder andere het Streekplan in acht genomen. Het Gebiedsplan wijkt niet af van het Streekplan en de daarop volgende Interimstructuurvisie Noord-Brabant met de Paraplunota ruimtelijke ordening.

Relatie met het bestemmingsplan en noodzaak/wens tot aanpassing

In een Gebiedsplan kunnen geen onderdelen worden aangewezen die direct planologisch doorwerken in het bestemmingsplan. Dit betekent dat op het moment dat het Gebiedsplan bekend wordt en geldend beleid wordt, dit niet van invloed is op de werking van geldende bestemmingsplan- neren.

Het Gebiedsplan geldt als toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikke- lingen op gemeentelijk niveau en doet daardoor zijn invloed gelden. Bij de herziening van het bestemmingsplan zal de gemeente het Gebiedsplan in acht moeten nemen.

Het kan zo zijn dat er onderdelen in het Gebiedsplan zitten waarvan de provincie en gemeenten van mening zijn dat deze onderdelen zo essentieel zijn voor de ontwikkeling van West-Brabant dat deze onderdelen direct van invloed zouden moeten zijn in de bestemmingsplannen. Hierover kunnen dan tussen de provincie en de gemeente afspraken gemaakt worden in de vorm van een bestuursovereenkomst over de aanpassing van het bestemmingsplan aan het Gebiedsplan.

Strijdigheid tussen Gebiedsplan, Streekplan en bestemmingsplannen

Er is geen sprake van strijdigheid van het Gebiedsplan met het Streekplan (intussen Interimstructuurvisie Noord-Brabant met de Paraplunota ruimtelijke ordening) en de uitwerkingsplannen. In het Gebiedsplan is opgenomen dat met gemeenten een bestuursovereenkomst gesloten zal worden om de gemeentelijke bestemmingsplannen aan te passen ten aanzien van de onderdelen die strijdig zijn met het Gebiedsplan.

Het Gebiedsplan omvat onderdelen waaraan een planologische overweging ten grondslag ligt en welke onder meer dienen als toetsingskader voor gemeentelijke plannen. Gemeenten zullen bij het opstellen van bestemmingsplannen en bij andere planologische procedures rekening moeten houden met de planologische visie van het Gebiedsplan. Verder zullen er onderdelen zijn, waaraan niet zozeer een planologische afweging ten grondslag ligt, maar waar meer sprake is van een beleidsvisie met een sectoraal karakter (bijvoorbeeld toeristisch-recreatieve ontwikkeling). In deze situatie moet nog een verdere planologische afweging plaatsvinden op gemeentelijk niveau, eventueel gevolgd door een toets door de provincie.

In deze laatste twee gevallen zouden er in de praktijk interpretatieverschillen kunnen ontstaan. Denkbaar is dat:

- het Gebiedsplan onvoldoende duidelijk is ten aanzien van het te toetsen initiatief;
- het Gebiedsplan op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden;
- tussen het Gebiedsplan en het provinciaal planologisch beleid interpretatieruimte zit.

Gelet op de aard van de plannen moet worden geconstateerd dat het onmogelijk is om in het plan alle voorkomende gevallen zodanig te beschrijven dat onduidelijkheid en interpretatieverschillen voorkomen kunnen worden. Deze problematiek is inherent aan het ontwikkelingsgerichte karakter en daarmee het abstractieniveau van het Gebiedsplan. Bij het gebruik van dit plan als toetsingskader is het daarom noodzakelijk dat niet naar 'de letter', maar naar 'de geest' van het Gebiedsplan wordt getoetst. Daarnaast vindt de Gebiedscommissie het wenselijk om bij onduidelijkheden of interpretatieverschillen een adviserende rol te vervullen.

Relatie naar de waterschappen

In het Gebiedsplan worden doelstellingen voor de waterhuishouding voorgesteld die op een bepaalde manier gerealiseerd moeten worden. Er is geen doorwerking mogelijk naar de waterbeheerplannen van de waterschappen. Met het waterschap worden afspraken gemaakt in verband met het realiseren van de in het Gebiedsplan gestelde waterdoelen. Hiervoor is een bestuursovereenkomst opgesteld.

Het waterschap heeft net als de gemeenten zitting in de Gebiedscommissie en is derhalve betrokken geweest bij het proces. Dit betekent dat ook zij verantwoordelijk is voor datgene wat in het Gebiedsplan is opgenomen, maar ook dat er voldoende draagvlak bij de 'achterban' bestaat dat ook de gestelde doelen gerealiseerd kunnen worden.

In het Gebiedsplan zijn de uitgangspunten voor de Regionale Natuur- en Landschapseenheden (RNLE'n) geformuleerd en is de begrenzing op perceelsniveau inclusief de gehanteerde uitgangspunten aangegeven. Aan de gemeenten wordt gevraagd deze begrenzing in hun bestemmingsplannen op te nemen. Bestemmingsplannen zullen getoetst worden aan het beleid dat voor de RNLE'n geldt.

